



การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖



การคัดลอกงานวิชาการและวรรณกรรม
(Plagiarism)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

กัญจนา นุณยเกียรติ.

การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism).-- กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556.

116 หน้า.

1. วรรณกรรม--กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ. 2. ลิขสิทธิ์--วรรณกรรม.
3. ลิขสิทธิ์. I. ประไพพิศ มงคลรัตน์, ผู้แต่งร่วม. I. ชื่อเรื่อง.

346.0482

ISBN 978-616-551-438-5

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2554

พิมพ์ครั้งที่ 2 จำนวน 1,000 เล่ม พ.ศ. 2556

ราคา 70 บาท

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [5604-229]
ถนนพญาไท แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
โทร. 0-2218-3557, 0-2218-3563, 0-2215-3612
<http://www.cuprint.chula.ac.th>

คำนำพิมพ์ครั้งที่ ๒

หนังสือเรื่อง การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (Plagiarism) ซึ่งพิมพ์ครั้งแรกในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม ได้รับความสนใจอย่างยิ่ง คณะผู้จัดทำได้ทราบว่ายังมีผู้ต้องการหนังสืออีกเป็นจำนวนมากจึงได้จัดพิมพ์ครั้งที่ ๒ การจัดพิมพ์ครั้งนี้คณะผู้จัดทำได้เพิ่มเนื้อหาบางส่วนเพื่อให้ครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณผู้อ่านที่ให้ความสนใจ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นักวิชาการและผู้ที่สนใจโดยทั่วไปในการอ้างอิงงานวิชาการและวรรณกรรมตามหลักสากล ทั้งนี้เพื่อรักษาจรรยาบรรณในการผลิตผลงานทางวิชาการสืบไป

คณะผู้จัดทำ
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

คำนำพิมพ์ครั้งที่ ๑

ผลงานทางวิชาการเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและสามารถสร้างประโยชน์ต่อไปได้ ผู้ผลิตผลงานทางวิชาการที่เป็นองค์ความรู้ใหม่หรือเพิ่มเติมขึ้นใหม่จึงควรมีสิทธิในการเป็นเจ้าของ และได้รับการเคารพยกย่องตามสมควรแก่ผลงานนั้น ผู้ที่นำผลงานนั้นไปใช้ต้องเคารพในสิทธิดังกล่าว เช่น เมื่อใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ก็ควรอ้างอิงและแจ้งแหล่งที่มาของผลงานนั้น หากมีผลประโยชน์ในรูปแบบใดเกิดขึ้นจากผลงานนั้น เจ้าของก็ควรได้รับส่วนแบ่งตามสมควร ระบบความคิดหรือแนวปฏิบัติดังนี้มีส่วนสร้างแรงกระตุ้นให้มีการสร้างความรู้ความคิดใหม่ ตลอดจนนวัตกรรมต่างๆ ต่อไป ผลประโยชน์ที่ได้รับอาจเป็นต้นทุนเพื่อการบุกเบิกค้นคว้าต่อไปอีก พัฒนาการทางวิชาการและเทคโนโลยีในระยะหลังนี้ได้เกิดขึ้นมากเป็นทวีคูณ ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นผลมาจากระบบที่เอื้อต่อการริเริ่มสร้างสรรค์ในลักษณะนี้

หลักการนี้เป็นจรรยาบรรณทางวิชาการที่ได้ถือปฏิบัติในวงวิชาการสากล ขอรหัสทางวิชาการอย่างหนึ่งคือการลักลอบผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนหรือทำเสมือนว่าตนเป็นต้นคิดของผลงานนั้น การใช้ผลงานของผู้อื่นมาประกอบหรือมาต่อยอดเป็นผลงานของตนซึ่งเป็นการจำเป็นในทางวิชาการจึงต้องอ้างอิงให้ทราบถึงที่มาของผลงานนั้นให้ชัดเจน การอ้างอิงยังทำให้สามารถพิจารณาหรือค้นคว้าถึงต้นตอซึ่งจะช่วยในการประเมินระดับความเชื่อถือได้ของผลงานนั้นๆ ด้วย

พัฒนาการทางวิชาการของประเทศไทยได้อาศัยแนวทางสากลนี้ และได้ยึดเป็นหลักปฏิบัติในวงวิชาการมาโดยตลอด แต่ด้วยการขยายตัวของวงวิชาการอย่างมากและรวดเร็ว รวมทั้งความสลับซับซ้อนทางวิชาการ ตลอดจนการใช้สื่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้ทำให้จรรยาบรรณทางวิชาการด้านนี้ย่อหย่อนลงไปในบางกรณี อีกทั้งการปฏิบัติในเรื่องนี้มีความแตกต่างหลากหลายและตรวจสอบได้ยากมากยิ่งขึ้น

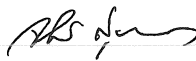
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการให้มีการพิจารณาร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายมาเป็นระยะๆ เช่น เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ คณะกรรมการส่งเสริมจริยธรรมทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้กำหนดให้อาจารย์มหาวิทยาลัยต้องรักษาศีลข้อไม่ขโมยทรัพย์สินของผู้อื่นรวมทั้งทรัพย์สินทางปัญญา ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีมติที่ประชุมคณบดี ประกาศจรรยาบรรณและแนวปฏิบัติของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี

ข้อห้ามมิให้ลอกเลียนแบบผลงานและทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น และใน พ.ศ. ๒๕๔๙ ในข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วยการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรของมหาวิทยาลัย ได้มีการกำหนดข้อห้ามการลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่น พร้อมบทลงโทษด้วย ในระยะต่อมาได้มีการค้นคว้าวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับปัญหานี้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งมีการกำหนดเกณฑ์ปฏิบัติของบัณฑิตวิทยาลัยและของส่วนงานต่างๆ เพิ่มขึ้น

นับแต่ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นต้นมา สภามหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการศึกษา รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็น ตลอดจนข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ เพื่อวางนโยบายในเรื่องนี้ โดยจัดการประชุมเสวนาหลายครั้งสำหรับกลุ่มบุคคลด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้บริหาร อาจารย์ นักวิจัย นิสิต นักสารสนเทศ และผู้ที่สนใจ โดยมี คุณประไพพิศ มงคลรัตน์ เป็นผู้ประสานงาน รวบรวมข้อมูล และเรียบเรียงเนื้อหาบางส่วน รองศาสตราจารย์กัญญา บุญเกียรติ เรียบเรียงเนื้อหาบางส่วนและเป็นบรรณาธิการ ในเบื้องต้น และผู้ช่วยศาสตราจารย์ดุฎิพร ชำนิโรคนานต์ ช่วยบรรณาธิการเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้มีการประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาแง่มุมต่างๆ โดยละเอียด จัดทำแผนปฏิบัติ แล้วนำเสนอสภามหาวิทยาลัยให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

การพัฒนาวัฒนธรรมและการปฏิบัติในเรื่องที่สำคัญนี้ยังต้องดำเนินการในด้านต่างๆ ต่อไปอีกมาก เช่น การจัดการวางระบบ การให้ความรู้และแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง ในการอ้างอิงและการรักษาจรรยาบรรณ มาตรการในการพิจารณาผลงานทางวิชาการ และวิทยานิพนธ์ การสร้างวิธีการตรวจสอบสำหรับเอกสารที่เป็นภาษาไทย และการลงโทษ ผู้ที่ละเมิด เป็นต้น

ผู้จัดทำเห็นว่าได้มีการรวบรวมข้อมูลไว้เป็นอันมากและมีความคิดเห็น ตลอดจน ข้อเสนอแนะต่างๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ จึงเห็นควรจัดพิมพ์เป็นหนังสือเพื่อเผยแพร่ ในวงกว้าง โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ทั้งแก่ผู้ที่อยู่ในแวดวงวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทั่วไป



ศาสตราจารย์ นายแพทย์จรัส สุวรรณเวลา

นายกสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และคณะผู้จัดทำ

เมษายน ๒๕๕๔

บทที่ 1	บทนำ.....	1
บทที่ 2	การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม.....	3
	2.1 บรรยากาศในสถาบันการศึกษา	3
	2.2 ความหมาย	5
	2.3 ประเภท	10
	2.4 กรณีศึกษา	15
	2.5 สาเหตุของการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม	28
	2.6 ข้อเสนอแนะบางประการเพื่อการเขียนงานวรรณกรรมที่ถูกต้อง	30
	2.7 วิธีการอ้างอิงและการระบุแหล่งอ้างอิง	35
บทที่ 3	การบริหารจัดการ	41
	3.1 การกำหนดนโยบาย	42
	3.2 การสร้างความตระหนักและมาตรการป้องกัน	46
	3.3 การพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบ	59
	3.4 การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ	61
	3.5 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษ	63
บทที่ 4	วิธีการและเครื่องมือตรวจสอบ	75
	4.1 วิธีการตรวจสอบ	76
	4.2 เครื่องมือตรวจสอบ	77
บทที่ 5	ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษา ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	91
	5.1 การกำหนดนโยบายและแผนงาน	92
	5.2 การสร้างความตระหนักและให้การศึกษา	92
	5.3 การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ	95
	5.4 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษ	97
	เอกสารอ้างอิง	100
	ผู้จัดทำ	107-108

ถ้าย้อนหลังไปประมาณยี่สิบปี เราคงไม่พบว่ามีกรรองเรียนและกระบวนการตรวจสอบเอกสารวิชาการว่าเป็นวรรณกรรมต้นฉบับที่ก๊อปปี้มาจากความคิดของผู้แต่งจริงหรือไม่ การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism) เป็นคำใหม่ที่สังคมไทยเพิ่งรู้จักเมื่อไม่นานมานี้ อาจได้รับฟังจากการอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎร หรืออ่านพบในหน้าหนังสือพิมพ์และสื่ออื่นๆ หรือจากการปรากฏเป็นข่าวโทรทัศน์ สิ่งที่ปรากฏต่อสาธารณะย่อมกระทบความน่าเชื่อถือศรัทธาที่ประชาชนมีต่อสถาบันวิชาการหรือผู้เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นครู อาจารย์ นักเรียน นิสิตนักศึกษา อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

การพัฒนางานวิชาการและงานวิจัยในประเทศเน้นการนำองค์ความรู้และผลงานวิจัยจากต่างประเทศมาใช้ประโยชน์โดยที่นักวิชาการและนักวิจัยอาจไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการกระทำผิดด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ขณะเดียวกันการพัฒนาทางเทคโนโลยีซึ่งเป็นไปอย่างก้าวกระโดดช่วยเอื้อให้การเข้าถึงข้อมูลด้านสารสนเทศเป็นไปได้อย่างกว้างขวางสะดวก และรวดเร็วยิ่งขึ้นอย่างมาก จึงส่งผลให้เกิดการกระทำผิดด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมทั้งโดยจงใจและไม่จงใจ อันส่งผลให้การกระทำผิดดังกล่าวปรากฏต่อสาธารณะอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

ไม่มีผู้เกี่ยวข้องใดๆ ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดก็ตาม ประสงค์ให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนานี้ กระนั้นก็ตาม ต้องยอมรับว่ากรณีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมดังกล่าวมีส่วนดีที่ช่วยกระตุ้นเตือนให้เกิดความตระหนักและรับรู้ว่าการกระทำในลักษณะนี้

มืออยู่จริง และยอมรับถึงความจำเป็นที่จะต้องสร้างความเข้าใจ และปลูกฝังจริยธรรมวิชาการ ให้มีขึ้นในชุมชนวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม ต้องสร้างคุณค่าและค่านิยมของการผลิตผลงานทางวิชาการอย่างมีคุณธรรมและมีศักดิ์ศรี รวมทั้งต้องทำให้เกิดความตระหนักถึงความรับผิดชอบและความกล้าหาญทั้งของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่ต้องตัดสินใจอย่างเที่ยงธรรม และรวดเร็ว ส่วนผู้กระทำผิดก็ต้องยอมรับมาตรการการลงโทษที่กำหนดไว้อย่างกล้าหาญ ด้วยเช่นกัน

การศึกษาเบื้องต้นเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นขั้นตอนที่มีลำดับความสำคัญเป็นอันดับแรกที่จะทำให้เกิดความเข้าใจ และตระหนักถึงความรุนแรงของปัญหาซึ่งจะนำไปสู่ขั้นตอนการปลูกฝังจริยธรรมวิชาการให้เกิดขึ้นในชุมชนวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม หนังสือเล่มนี้เป็นผลจากการศึกษาเบื้องต้นดังกล่าว โดยการสนับสนุนของสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้จัดทำคาดหวังว่าจะมีการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเพิ่มมากขึ้นเป็นขั้นตอนถัดไป

การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม

ปัจจุบันเราสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และแหล่งสารสนเทศจำนวนมากทั้งที่มีในต่างประเทศและในประเทศได้สะดวกและรวดเร็วโดยผ่านโปรแกรมช่วยค้นหา (search engine) ที่เป็นสาธารณะ เช่น google wikipedia และสืบค้นโดยตรงจากเว็บไซต์ ทำให้ได้รับแหล่งอ้างอิงและความรู้ที่มีอยู่มากได้ทันที ทั้งนี้ยังไม่รวมถึงเอกสารตีพิมพ์ที่เป็นรูปเล่ม บทความวิชาการและวิจัยที่เป็น hard copy ในขณะเดียวกันผลงานวิจัยของนักวิจัยทั่วโลกที่ตีพิมพ์ลงในวารสารวิจัยก็ได้รับการสืบค้นและตรวจสอบความเป็นต้นฉบับอย่างรวดเร็วเช่นเดียวกัน

นักวิชาการและนักวิจัยต้องสร้างความตระหนักและศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการผลิตผลงานวิชาการและวิจัยที่มีการอ้างอิงแหล่งที่มาของสารสนเทศอย่างถูกต้องและไม่ละเมิดสิทธิของเจ้าของผลงานทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ

2.1 USSYAKAKH IN SATHAN KASIKHA

การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมักเกิดขึ้นในสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย องค์กร และหน่วยงานที่มีการค้นคว้าวิจัยเพื่อแสวงหาความรู้ใหม่และเพื่อการประดิษฐ์คิดค้นเพื่อประโยชน์ทางวิชาการและการค้า ข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ดำเนินงานในด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแสดงถึงบรรยากาศในสถาบันการศึกษา สำหรับกรณีศึกษาของสหรัฐอเมริกา¹ มีข้อมูลบ่งชี้ว่า

¹Facts about plagiarism[Online], Available from: http://www.plagiarism.org/plag_facts.html [June 1, 2011]

- นิสิตนักศึกษาจำนวนมาก (80 %) ยอมรับว่าเคยโกง และ/หรือลักลอก (36 %)
- นิสิตนักศึกษาจำนวนมาก (90 %) เชื่อว่าผู้ที่โกงไม่เคยถูกจับได้หรือไม่เคยถูกลงโทษ
- จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ยอมให้เพื่อนคัดลอกงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากกว่าครึ่งหนึ่งในช่วงเวลาที่ต่างกันยี่สิบปี
- จำนวนนิสิตนักศึกษาว่าครึ่งหนึ่งยอมรับว่าได้กระทำการลักลอกจากอินเทอร์เน็ต
- ครู-อาจารย์กว่าครึ่งหนึ่งไม่เต็มใจที่จะตรวจสอบการโกงของนักศึกษา บางคนถึงกับไม่ยอมรับมีการโกงเกิดขึ้นเพียงเพราะว่าไม่อยากเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเนื่องจากเป็นปัญหาใหญ่
- ครู-อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่อยากจะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการโกงของนักศึกษาและคิดว่าสถาบันเองก็ไม่อยากกล่าวถึงเรื่องเหล่านี้
- ผู้รับผิดชอบการรับสมัครเข้าศึกษาระดับหัวหน้าเห็นว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยไม่ได้ดูแลปัญหานักศึกษาโกงอย่างเหมาะสม
- มีมหาวิทยาลัยจำนวนน้อยที่เต็มใจสนับสนุนคณาจารย์ของตนที่จับการโกงของนักศึกษา โดยไม่ตรวจสอบลึกลงไปถึงต้นเหตุการโกงที่เกิดขึ้นแต่ละกรณี

มีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมในสถานับการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ?

สำหรับบรรยากาศในสถานับการศึกษาในประเทศ² จากการค้นคว้าเบื้องต้นจากเว็บไซต์ มีรายงานการวิจัยของปีนันท์ จิตติกรยุทธนา คณะครุศาสตร์ จุฬาฯ 1 ที่เสนอต่อสกว. หลังจากการสัมภาษณ์นักเรียนกว่า 50 คน ในระยะเวลา 3 เดือน พบว่านักเรียนทุกระดับเห็นว่าการโกงเป็นเรื่องปกติและเป็นที่ยอมรับกัน นักเรียนบางคนไม่เข้าเรียนแต่ใช้วิธีโกง การโกงเริ่มจากการลอกหรือการลักลอกงานเพื่อส่งการบ้านโดยใช้เอกสารจากที่อื่นหรือลอกจากงานเก่า แต่ถ้าเป็นหัวข้อใหม่ ก็เลือกใช้วิธีให้เพื่อนทำให้หรือไปจ้างคนอื่นทำ โดยไม่สนใจว่าจะถูกจับได้และมักจะได้คะแนนดี ในบางครั้งอาจารย์ไม่ได้อ่าน

²Making the Grade[Online], Learning Post, Bangkok Post. Available from: <http://www.bangkokpost.com/education/site2003/ftny2703.htm> [May 27, 2003]

รายงานอย่างจริงจังแต่ใช้วิธีเปิดผ่าน จึงไม่เห็นว่านักเรียนแค่ตกแต่งรายงานให้ดูสวยงาม และมักจะได้เกรดดี และพบว่าภารกิจเริ่มมีความซับซ้อนอย่างเป็นระบบ ใช้การร่วมมือทำงานเป็นทีมมากขึ้น และมักต้องเสียค่าใช้จ่าย ถึงแม้จะรอดตัวจากการถูกตรวจสอบไปได้ แต่นักเรียนก็ไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลที่เกิดจากการโกงไปตลอดชีวิต เพราะเมื่อสำเร็จการศึกษาและออกไปทำงานจะเกิดปัญหาขึ้น เนื่องจากไม่รู้เนื้อหาและไม่มีทักษะในการค้นคว้า เขาจึงต้องศึกษาเพิ่มเติมด้วยตัวเอง บางคนพบว่า ถ้าให้ความเอาใจใส่จริงจังแล้วเนื้อหา ก็ไม่ได้ยากอย่างที่คิด นักเรียนที่โกงจึงมักต้องเสียใจในภายหลัง ดร.อมรวิรัช นาคทรพรพ กล่าวว่าการโกงเฉพาะนักเรียน ต้องโทษการกดดันจากสังคมด้วย เพราะเรากดดัน และให้คุณค่าของการเป็น *เด็กฉลาด* แต่เราละเลยคุณค่าทางจริยธรรมหรือพฤติกรรม จึงกลายเป็นการบีบบังคับให้นักเรียนพยายามทำคะแนนให้สูงๆ ด้วยการโกงโดยปริยาย ถ้าเราสามารถเปลี่ยนระบบการประเมินจากการทดสอบความรู้มาเป็นการเน้นกระบวนการทำงาน การทำงานเป็นทีมและการมีส่วนร่วมในทีม นักเรียนจะรู้สึกกดดันน้อยลงและ จะเรียนรู้มากขึ้น ที่สำคัญคือจะมีกรณีการโกงเกิดขึ้นน้อยลงด้วย

2.2 ความหมาย

จากการค้นคว้าความหมายหรือคำนิยามของคำศัพท์ plagiarism จากพจนานุกรม ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับหลายเล่ม พบข้อความดังต่อไปนี้

พจนานุกรม เมอร์เรียม-เว็บสเตอร์ ออนไลน์

ความหมายของ “plagiarize”

- ขโมยและแสดง (ความคิดหรือคำพูดคนอื่น) ว่าเป็นของตน
- ใช้ (ผลงานคนอื่น) โดยไม่ให้เครดิตกับที่มา
- กระทำการโจรกรรมงานวรรณกรรม
- เสนอความคิดหรือผลงานที่มาจากแหล่งที่มีอยู่ว่าเป็นผลงานใหม่และเป็นต้นแบบของตนเอง

Merriam-Webster Online Dictionary

to “plagiarize” means

- to steal and pass off (the ideas or words of another) as one’s own
- to use (another’s production) without crediting the source
- to commit literary theft
- to present as new and original an idea or product derived from an existing source.

พจนานุกรมใหม่ เวบสเตอร์ 1990

ความหมายของ *plagiary* ผู้ที่ใช้งานเขียนของผู้อื่นและนำออกมาเป็นของตน
ความหมายของ *plagiarize* ขโมยจากงานเขียนของผู้อื่น

Webster's New Dictionary, 1990.

plagiary n one who takes the writings of others and gives them out as his own

plagiarize vt to steal from the writings of another

n (s) *plagiarism, plagiarist*

พจนานุกรมลงแมนภาษาอังกฤษร่วมสมัย พิมพ์ใหม่ 2003.

ความหมายของ *plagiarism*

1. เมื่อผู้หนึ่งผู้ใดใช้คำพูด ความคิด หรืองานของคนอื่น และเสแสร้งว่าเป็นของตนเอง
2. ความคิด ข้อความส่วนหนึ่ง หรือเรื่องราวที่คัดลอกมาจากงานคนอื่นโดยไม่ระบุว่ามาจากที่ใด

Longman Dictionary of Contemporary English, New Edition 2003.

plagiarism n 1. [uncountable] when someone uses another person's words, ideas, or work and pretends they are their own. 2. [countable] an idea, phrase, or story that has been copied from another person's work without stating where it come from.

พจนานุกรมแรนดอมเฮาส์ฉบับไม่ตัดทอน 1995.

ความหมายของ *plagiarism*

การใช้การลอกเลียนภาษาและความคิดของผู้แต่งอื่น และการนำเสนอเสมือนว่าเป็นผลงานต้นแบบของตนเอง

Random House Compact Unabridged Dictionary 1995.

Plagiarism: use of close imitation of the language and thoughts of another author and the representation of them as one's own original work.

พจนานุกรมออกซ์ฟอร์ดภาษาอังกฤษออนไลน์

ความหมายของ *plagiarism*

การปฏิบัติที่นำผลงานหรือความคิดของผู้อื่นและแสดงว่าเป็นของตน

Oxford Dictionary of English Online

noun [mass noun] the practice of taking someone else's work or ideas and passing them off as one's own.

จากข้อมูลที่ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวานิช³ นำเสนอในการประชุมเรื่อง Plagiarism ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2553 ได้บัญญัติศัพท์ภาษาไทยของคำศัพท์ plagiarism ว่า *การลอกเลียนทางวิชาการ* สรุปไว้ดังนี้

“การลอกเลียนทางวิชาการ (plagiarism) หมายถึง การนำเนื้อหาสาระในรูปแบบต่างๆ เช่น คำ ประโยค เนื้อหาทั้งหมด ภาพหรือแผนภูมิต่างๆ รวมถึงการแปลจากภาษาต้นฉบับจากผลงานผู้อื่น มาเสนอประหนึ่งว่าเป็นผลงานของตนเอง โดยไม่อ้างอิงหรือบอกแหล่งที่มาของข้อมูลให้ถูกต้องและแน่ชัด การลอกเลียนงานทางวิชาการมีหลากหลายรูปแบบด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นการลอกเลียนทั้งหมด (word-by-word plagiarism) หรือการลอกเลียนบางส่วน หรือการถอดความ (paraphrasing) ให้ดูแตกต่างไปจากเดิมจนผู้อ่านเข้าใจว่าเป็นแนวความคิดของผู้เขียนเองทั้งหมด การกระทำเหล่านี้เป็นการลอกเลียนทางวิชาการซึ่งถือเป็นความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ”

อย่างไรก็ตาม ในการบัญญัติศัพท์เป็นภาษาไทยเบื้องต้นน่าจะอ้างอิงศัพท์บัญญัติ อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งสาขานิติศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ให้คำแปลว่า *การลอกเลียนวรรณกรรม* สาขาวรรณกรรมให้คำแปลว่า *การโจรกรรมวรรณกรรม* ส่วนพจนานุกรม ส.เศรษฐบุตร ให้คำแปลว่า *การขโมยคัดลอกหนังสือ การขโมยความคิด* นอกจากนี้ ศาสตราจารย์ นพ.ยง กุ์วรรธ⁴ ได้เสนอคำศัพท์ไว้ว่าเป็น *การโจรกรรมผลงานวิจัย* ประกอบกับเมื่อนำรากศัพท์ plagiarism ซึ่งมาจากภาษาละตินคือ plagiarius หมายถึงผู้ลักพา (kidnapper) มาพิจารณาพร้อมด้วยแล้ว ผู้เขียนใคร่ขออนุญาตศัพท์ภาษาไทย

³สุวิมล ว่องวานิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม, การลอกเลียนงาน (Plagiarism), เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดยสำนักงานสภากิจการณมหาวิทยาลัย, วันที่ 16 มิถุนายน 2553.

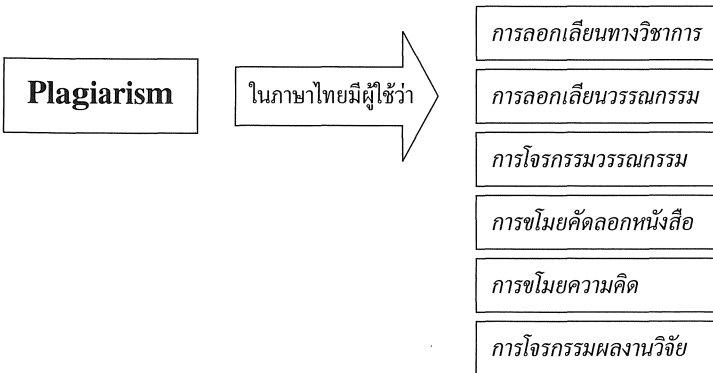
⁴ยง กุ์วรรธ, การลอกเลียนงาน (Plagiarism), เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดยสำนักงานสภากิจการณมหาวิทยาลัย, วันที่ 16 มิถุนายน 2553.

อีกคำหนึ่งก็คือ การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ซึ่งน่าจะสื่อความหมายว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดจริยธรรมอย่างร้ายแรงและน่ารังเกียจได้ดีกว่า

คำว่า *วรรณกรรม* ตามความรู้สึกของคนทั่วไป อาจนึกไปถึงผลงานเกี่ยวกับการประพันธ์ในเชิงอักษรศาสตร์เท่านั้น ในบริบทของหนังสือเล่มนี้ครอบคลุมวรรณกรรมทุกด้าน เผยแพร่ในรูปแบบความวิจัย บทความวิชาการ ตำรา หนังสืออ้างอิง ที่ตีพิมพ์โดยสำนักพิมพ์และมีการเผยแพร่ในวงกว้าง อาจเป็นรูปการจัดพิมพ์ลงบนกระดาษและเย็บเป็นตัวเล่ม (hard copy) หรืออยู่ในรูปสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สาธารณะเข้าถึงได้ (public access) งานวรรณกรรมเป็นทรัพย์สินทางปัญญาประเภทหนึ่ง จัดเป็นทรัพย์สินที่จับต้องไม่ได้ (intangible asset) การนำข้อความหรือผลงานของผู้อื่นมาแม้เพียงบางส่วน โดยไม่ได้แสดงการอ้างอิงที่มา (citation) อย่างชัดเจน ถือได้ว่าเป็นการละเมิดหรือการโจรกรรมได้เช่นเดียวกับการขโมยทรัพย์สินที่จับต้องได้ (tangible asset) แตกต่างกันที่ “ขโมย” กลับนำทรัพย์สินในรูปแบบวรรณกรรมมาแสดงอย่างเปิดเผยพร้อมกับอ้างว่าหรือทำให้เชื่อว่างานนั้นๆ เป็นงานของตนเสียอีก จัดได้ว่าเป็นการกระทำผิดที่สะท้อนความไม่ซื่อสัตย์ ไม่ว่าจะจงใจหรือไม่ก็ตาม ถือเป็นการละเมิดจริยธรรมอย่างร้ายแรง

การประพุดติผิดทางวิจัยมีสามรูปแบบหลัก ได้แก่ การสร้างผลงานทางวิชาการที่เป็นเท็จ (fabrication) การแก้ไขข้อมูลให้เป็นเท็จหรือการบิดเบือนข้อเท็จจริง (falsification) และการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism) โดยไม่รวมข้อผิดพลาดโดยไม่เจตนาที่เกิดจากการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูล ความเห็นทางวิชาการที่แตกต่าง หรือการประพุดติผิดที่ไม่เกี่ยวกับกระบวนการวิจัย หลายประเทศระบุการประพุดติผิดทางวิจัยสามรูปแบบไว้ในประมวลจริยธรรมการวิจัย และยังได้รับการขยายความให้ครอบคลุมถึง “การกระทำอื่นที่เบี่ยงเบนจากประมวลจริยธรรมการวิจัยที่เป็นที่ยอมรับกันในกลุ่มชุมชนวิชาการในการเขียนข้อเสนอโครงการ ทำวิจัย และรายงานผลวิจัย”⁵ การขยายความของการประพุดติผิดทางวิจัยดังกล่าวมีความหมายกว้างและในหลายกรณีไม่ผู้ชัดเจน เช่น การวิจัยโดยไม่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์/สัตว์ การไม่ยอมรับ/การไม่เสนอข้อมูลบางส่วน การใส่ชื่อผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องเป็นผู้แต่งบทความร่วม การตีพิมพ์เกินความจำเป็น/ตีพิมพ์ซ้ำ การละเว้นไม่ตีพิมพ์ผลงานวิจัยอย่างสมบูรณ์ เป็นต้น

⁵Mark Israel and Iain Hay, *Research Ethics for Social Scientists*, n.p. : (SAGE Publications, 2006). pp.113-114.



การศึกษาครั้งนี้บัญญัติศัพท์ว่า
การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม

การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism) หมายถึง การลอกคำ ประโยค เนื้อหา กระบวนการ หรือความคิดของบุคคลอื่นที่อยู่ในรูปของตาราง ภาพ หรือแผนภูมิ หรือสถิติ ต่างๆ อาจเป็นการคัดลอกคำต่อคำ การลอกเพียงบางส่วน การถอดความเนื้อหาสาระ หรือ การสรุปความแล้วนำเสนอให้ดูเสมือนเป็นความคิดและผลงานของตนเอง โดยมิได้ระบุถึง แหล่งที่มาของข้อเขียนหรือความคิดนั้นด้วยวิธีการอ้างอิงที่สมบูรณ์ ชัดเจนและเป็นหลักสากล ทั้งนี้รวมถึงการลักลอบความคิดจากงานวิชาการและวรรณกรรมของผู้อื่นที่อยู่ในรูปข้อเสนอ โครงการและต้นฉบับบทความด้วย

การประพฤติดิจทางวิจัยมี 3 รูปแบบดังนี้

1	การสร้างผลงานทางวิชาการที่เป็นเท็จ (fabrication) หมายถึงการสร้างข้อมูลหรือผลการทดลองขึ้นมา แล้วบันทึกไว้ หรือรายงานว่าเป็นข้อมูลหรือผลการทดลองจริง
2	การแก้ไขข้อมูลให้เป็นเท็จหรือการบิดเบือนข้อเท็จจริง (falsification) หมายถึง การแก้ไข พลิกเพลงหรือบิดเบือนวัสดุในงานวิจัย เครื่องมือหรือกระบวนการ หรือเปลี่ยนแปลงหรือตัดข้อมูลหรือผลการทดลองบางส่วนทิ้ง โดยผลการวิจัยไม่ได้แสดงสิ่งที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริง
3	การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism) หมายถึง การลอกคำ ประโยค เนื้อหา กระบวนการ หรือความคิดของบุคคลอื่นที่อยู่ในรูปของตาราง ภาพ หรือแผนภูมิ หรือสถิติต่างๆ อาจเป็นการคัดลอกคำต่อคำ การลอกเพียงบางส่วน การถอดความ หรือการสรุปความ แล้วนำเสนอให้ดูเสมือนเป็นความคิดและผลงานของตนเอง โดยมีได้ ระบุถึงแหล่งที่มาของข้อเขียนหรือความคิดนั้นด้วยวิธีการอ้างอิงที่สมบูรณ์ ชัดเจน และเป็นหลักสากล ทั้งนี้รวมถึงการลักลอกความคิดจากงานวิชาการและวรรณกรรมของผู้อื่นที่อยู่ในรูปข้อเสนอโครงการและต้นฉบับบทความด้วย ⁶

2.3 ประเภท

ในบริบทของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งผ่านการสังเคราะห์ข้อคิดเห็นในที่ประชุม ในโอกาสต่างๆ สรุปว่า การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมสามารถจัดได้หลายประเภท แต่ในบทนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1. แบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล 2. แบ่งตามระดับเจตนา และ 3. แบ่งตามวิธีการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.3.1 การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล
มี 2 ลักษณะ คือ

1) การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมของผู้อื่น (plagiarism) ซึ่งได้ ระบุความหมายไว้ข้างต้น

⁶เอกสารประกอบ การประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 733 วันที่ 31 มีนาคม 2554, หน้า 4-5.

2) การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมของตนเอง (self-plagiarism)⁷ คือการนำงานบางส่วนในงานครั้งก่อนของตนเองมาใช้ซ้ำให้ดูเสมือนกับเป็นงานเขียนใหม่ ซึ่งอาจเป็นงานเขียนของตนเองร่วมกับผู้อื่น หรืองานเขียนของตนเองที่มีชื่อผู้เขียนร่วมต่างๆ กัน โดยไม่ระบุว่า เป็นงานเขียนที่ปรากฏในที่อื่นมาแล้ว สามารถแบ่งประเภทการลอกเลียนงานของตนเองออกเป็น 3 ประเภท คือ

ก. การตีพิมพ์เกินความจำเป็น (redundant publication) คือการนำผลงานของตนเองที่ได้รับการตีพิมพ์แล้วมาเพิ่มเติมหรือแก้ไขเพียงเล็กน้อย เช่น ใช้ข้อมูลชุดเดียวกัน หรือเพิ่มเติมข้อมูลเล็กน้อย แต่มีคำบรรยายแตกต่างกัน เช่น ต่างกันที่บทนำหรือบทวิจารณ์ แล้วนำมาตีพิมพ์ซ้ำให้ดูเสมือนกับเป็นงานเขียนใหม่

ข. การตีพิมพ์ซ้ำ (duplicate publication) คือการนำผลงานของตนเองที่ได้รับการตีพิมพ์แล้วมาแก้ไขให้แตกต่างกันเล็กน้อย เช่น เปลี่ยนชื่อเรื่อง บทคัดย่อ และ/หรือลำดับผู้แต่ง แล้วส่งงานของตนเพื่อให้ได้รับการตีพิมพ์ในแหล่งพิมพ์ต่างๆ พร้อมกันให้ดูเสมือนว่าเป็นงานหลายชิ้น

การตีพิมพ์อาจอยู่ในรูปบทความที่ตีพิมพ์ในวารสารหรือหนังสือในการประชุมหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ไม่ว่าจะ เป็นภาษาใดก็ตาม ถ้าผู้แต่งเสนอผลงานวิจัยในการประชุมในรูปบทคัดย่อเท่านั้นไม่ถือว่าเป็นการตีพิมพ์เกินความจำเป็นหรือการตีพิมพ์ซ้ำ การตีพิมพ์ซ้ำเป็นภาษาอื่นถือว่ากระทำได้ถ้าบรรณาธิการวารสารทั้งสองภาษารับทราบและเห็นตรงกันว่าเป็นประโยชน์⁸

ค. การแบ่งขอยงานออกเป็นส่วนๆ (salami slicing) คือการนำผลงานของตนเองที่ได้รับการตีพิมพ์แล้วมาแบ่งขอยย่อยเป็นงานเขียนใหม่หลายชิ้น แล้วส่งงานที่แบ่งขอยไปตีพิมพ์ในแหล่งพิมพ์แหล่งเดียวกันหรือหลายแหล่งให้ดูเสมือนว่าเป็นงานหลายชิ้น มักกระทำโดยแบ่งขอยข้อมูลจากโครงการวิจัยเดียวกันหรือที่ศึกษาในช่วงเวลาเดียวกันออกจากกันเป็นข้อมูลย่อยๆ (data fragmentation) แล้วเขียนเป็นบทความเพื่อส่งตีพิมพ์ได้หลายฉบับ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าบทความแต่ละฉบับนั้น

⁷Avoiding plagiarism, self-plagiarism, and other questionable writing practices: A guide to ethical writing by Miguel Roig, pp.16-20. Available from: <http://facpub.stjohns.edu/~roigm/plagiarism/Index.html> [April 7, 2011].

⁸Abraham P. Duplicate and salami publications. J Postgrad Med [serial online] 2000; 46:67. Available from: <http://www.jpgmonline.com/text.asp?2000/46/2/67/313> [Aug 3, 2011]

ประกอบด้วยข้อมูลที่มาจากแหล่งข้อมูลคนละแหล่งกัน พบมากในงานวิจัยคลินิก ยกตัวอย่างเช่น การตีพิมพ์เรื่องการค้นพบผลของรังสีที่มีต่อโรคลงน้ำตัวอ่อนตัวตืดในสมอง ที่ตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับรังสี และการตีพิมพ์เรื่องผลการทำศัลยกรรมประสาทที่มีต่อ โรคลงน้ำตัวอ่อนตัวตืดที่ตีพิมพ์ในวารสารเกี่ยวกับศัลยกรรมประสาทแยกจากกันเช่นนี้จัดว่า เป็นการกระทำผิดด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมของตนเอง⁹ อีกตัวอย่างหนึ่ง เป็นการส่งร่างบทความตีพิมพ์เกี่ยวกับสารสื่อมะเร็งชนิดที่หนึ่งที่เป็นเครื่องช่วยพยากรณ์ โรคมะเร็งไปยังวารสารหนึ่ง และส่งร่างบทความตีพิมพ์เกี่ยวกับสารสื่อมะเร็งชนิดที่สอง ที่มาจากตัวอย่างพยาธิวิทยากลุ่มเดียวกันไปยังวารสารอีกรายการหนึ่ง ถ้าได้รับการตีพิมพ์ เป็นฉบับเดียวกันก็จะทำให้บทความมีความสมบูรณ์มากขึ้น¹⁰

การแบ่งชอยงานอาจกระทำได้ถ้าเป็นโครงการวิจัยที่มีขนาดใหญ่มาก ที่ตีพิมพ์ต่อเนื่องไม่ได้ หรือเป็นโครงการวิจัยที่ต้องตอบโจทย์สำคัญที่เกี่ยวกับศาสตร์ที่ แตกต่างกันอย่างชัดเจน

2.3.3 การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแบ่งตามระดับเจตนา มี 2 ลักษณะ คือ

1) การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแบบตั้งใจ (deliberated plagiarism) หมายถึง การที่บุคคลนั้นมีเจตนาหรือตั้งใจลอกเลียนงานวรรณกรรมของผู้อื่น ทั้งที่ทราบดีว่าเป็นการประพฤติผิดทางวิชาการ แล้วเสนอว่าเป็นงานของตนเองโดยปราศจากการอ้างอิงหรือบอกแหล่งที่มาของข้อมูลนั้น¹¹ ทั้งนี้รวมถึงการอ้างอิงที่เป็นเท็จเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อผลงานของตนเองด้วย¹²

⁹Abraham P. Duplicate and salami publications, J Postgrad Med [serial online] 2000; 46:67. Available from: <http://www.jpjgmonline.com/text.asp?2000/46/2/67/313> [Aug 3, 2011]

¹⁰Avoiding plagiarism, self-plagiarism, and other questionable writing practices: A guide to ethical writing by Miguel Roig, Ph.D. p.19. Available from: <http://facpub.stjohns.edu/~roigm/plagiarism/Index.html> [April 7 2011].

¹¹Sutherland-Smith, W. Academic perceptions of student plagiarism in writing, Pandora's box. *Journal of English for academic purposes*. 4(2005) 83-95. Collins, M.E. & Amodeo, M. Responding to plagiarism in schools of social work : considerations and recommendations. *Journal of Social Work Education*. 41,3(2005): 527-543.

¹²Plagiarism: How To Avoid It[Online], Plagiarism, Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding1.html> [June 16, 2008]

2) การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมแบบไม่ตั้งใจ (unintentional plagiarism) หมายถึง การที่บุคคลไม่ได้มีเจตนาจะลักลอบงานวรรณกรรมของผู้อื่น แล้วนำมาเป็นของตนเอง แต่เป็นเพราะไม่มีความเข้าใจถึงขอบเขตของการลักลอบวรรณกรรมและขาดความรู้เรื่องหลักเกณฑ์การอ้างอิงที่ถูกต้อง

2.3.3 การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมแบ่งตามวิธีการ มีหลายรูปแบบ ดังนี้

1) การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมแบบคำต่อคำ (word-by-word plagiarism หรือ verbatim หรือ outright copying) คือการลอกข้อความจากแหล่งที่มาโดยไม่มีการเปลี่ยนคำพูดหรือแนวคิดใดๆ¹³

2) การถอดความแบบนำวลีหลายๆ วลีมาปะติดปะต่อกัน (patchwork paraphrasing) โดยที่วลีเหล่านั้นอาจมาจากแหล่งที่มาแหล่งเดียวหรือหลายแหล่งก็ได้ การตัดข้อความจากแต่ละแหล่งมาปะติดปะต่อกันทำให้ดูเหมือนเป็นชิ้นงานใหม่

3) การแปลงงานจากภาษาต้นฉบับของแหล่งที่มาแล้วนำฉบับแปลนั้นมาใช้เป็นงานของตนเอง

4) การอ้างอิงและใส่ข้อมูลเท็จ คือ การลอกข้อความ เนื้อหา บทความ งานวิจัย หรืองานทางวิชาการอื่นๆ มาทั้งหมดหรือบางส่วนจากแหล่งที่มา แล้วอ้างอิงแหล่งที่มา แต่ตั้งใจใส่ข้อมูลของแหล่งที่มาที่เป็นเท็จ¹⁴

5) การถอดความ (paraphrasing) คือการที่ผู้เขียนถอดความหรือเปลี่ยนโครงสร้างของประโยคเดิมของแหล่งที่มา โดยยังคงความคิดของเจ้าของงานไว้

6) การนำข้อความจากแหล่งที่มามาใช้โดยใส่ข้อมูลประกาศแต่ไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มา

7) การนำโครงสร้างของประโยคจากแหล่งที่มาและนำมาใช้โดยเปลี่ยนคำในประโยคแต่ไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มา

¹³Some specific examples of intentional plagiarism[Online], Baylor School, Available from: <http://mail.baylorschool.org/~jstover/plagiarism/intent.htm> [December 2, 2010]

¹⁴Wicker, P., Plagiarism : understanding and management, Journal of Perioperative Practice. 17,8(2007): 372, 377-382.

8) การคัดลอกคำบางคำที่มีความหมายเหมาะสม (apt term) หรือนำแนวความคิดจากแหล่งที่มาและนำมาใช้เป็นเนื้อหาส่วนใหญ่ของตนเอง ไม่ว่าจะอ้างอิงแหล่งที่มาหรือไม่ก็ตาม

งานวรรณกรรมจัดเป็นทรัพย์สินทางปัญญาและต้องได้รับการคุ้มครองลิขสิทธิ์ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบหนังสือ หรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ในสื่อใดๆ การลักลอกไม่ว่าจะด้วยความตั้งใจหรือไม่ก็ตามจัดเป็นพฤติกรรมที่ฉ้อฉล (fraud) เพราะเข้าข่ายเป็นการโจรกรรมทรัพย์สินประเภทหนึ่งดังที่กล่าวมาแล้ว ถึงแม้จะมีการลักลอกอยู่หลายวิธีการจนดูเหมือนว่าจะหลีกเลี่ยงหรือป้องกันได้ยาก แต่ในทางปฏิบัติแล้วน่าจะอิงหลักสามัญสำนึกคือต้องมี ความเข้าใจเนื้อหาสาระของงานของตนเองอย่างแท้จริงก่อน ต้องเตรียมความพร้อมในเนื้อหาและข้อมูลทั้งจากการค้นคว้างานวรรณกรรม การทดลองในห้องปฏิบัติการ แล้วจึงลงมือเขียนงานด้วยรูปแบบและภาษาของตนเอง เมื่อมีความจำเป็นต้องนำข้อความของผู้อื่นมาใช้เพื่อเปรียบเทียบหรืออ้างอิงก็ต้องให้เกียรติเจ้าของผลงานต้นแบบหรือต้นความคิดอย่างจริงจัง ซึ่งทำได้ง่าย ๆ โดยใช้หลักการว่า เมื่อนำความคิด ข้อความ หรือผลงานของเจ้าของผลงานมาใช้ก็ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของผลงานและใช้วิธีการอ้างอิงที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างชัดเจนและสามารถติดตามไปอ่านวรรณกรรมต้นฉบับได้โดยง่าย

ให้เครดิตแก่ผู้เป็นเจ้าของความคิด ให้เครดิตแก่ผู้เป็นเจ้าของถ้อยคำ

(give credit to others for their ideas, and give credit to others for their words)

การประพันธ์งานวรรณกรรมไม่ว่าจะในสาขาใดควรเกิดขึ้นจากปัญญาและความคิดของผู้เขียนเป็นหลัก สามารถอาศัยผลงานของผู้อื่นเพียงเพื่อเป็นฐานต่อยอดความคิดได้ อย่างไรก็ตามการสร้างผลงานวิชาการและวรรณกรรมที่เหมาะสม พึงเน้นกระบวนการศึกษาที่สร้างความคิด ความรู้ใหม่ที่เป็นของตนเอง การอาศัยความคิดของผู้อื่นเป็นจุดตั้งต้นนั้นเป็นสิ่งจำเป็น (ซึ่งก็เป็นกระบวนการที่ดำเนินมาอย่างต่อเนื่องนับศตวรรษแล้ว) แต่ต้องไม่นำมาใช้ให้ดูเสมือนว่าเป็นความคิดของตนเอง อันถือได้ว่าเป็นการลักขโมยทางวิชาการ การใช้ความคิดของผู้อื่นในผลงานทางวิชาการและวรรณกรรมจึงจำเป็นต้องมีการอ้างอิง แสดงที่มาและระบุเจ้าของความคิดหรือความรู้นั้นอย่างถูกต้อง ชัดเจน และ

เหมาะสม ปัจจุบันการศึกษางานวรรณกรรมของผู้อื่นกระทำได้รวดเร็วและครอบคลุมอย่างทั่วถึงและกว้างขวางโดยอาศัยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศคือการค้นคว้าผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต มีแนวโน้มที่จะเกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเพิ่มมากขึ้น ความเสี่ยงที่จะกระทำผิดผ่านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมจึงสูงตามไปด้วยโดยใช้วิธีการและรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น ผู้สนใจที่ต้องการทำความเข้าใจและศึกษาให้ละเอียดมากขึ้น ควรศึกษาเพิ่มเติมจากแหล่งอ้างอิงทั้งที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้และจากเว็บไซต์ต่างๆ สำหรับผู้ที่ไม่เคยมีความคิดที่จะลักลอกงานวรรณกรรมอาจเกิดความกังวลว่าได้เคยกระทำผิดโดยไม่เจตนา และต้องการตรวจสอบว่างานวรรณกรรมของตนเข้าข่ายหรือไม่เพียงใดเพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง ควรทราบว่าปัจจุบันมีผู้ประดิษฐ์เครื่องมือตรวจจับ (detection tool) หลายชนิด เป็นโปรแกรมอิเล็กทรอนิกส์ที่มีฐานข้อมูลงานวรรณกรรมจำนวนมากที่ครอบคลุมหลายสาขาเพื่อใช้เป็นฐานเปรียบเทียบ และมีโปรแกรมหลายประเภทให้เลือกตามสถานะของผู้ใช้ เช่น นิสิตนักศึกษา นักวิชาการ สถาบันวิชาการ แหล่งเงินทุน เป็นต้น มีทั้งชนิดที่เข้าถึงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยตามปริมาณงาน ตัวอย่างเช่น เว็บไซต์ WCopyfind และ Turnitinadmissions สำหรับ นิสิตนักศึกษา (รายละเอียดแสดงในบทที่ 4 วิธีการและเครื่องมือตรวจสอบ)

2.4 กรณีศึกษา

นักวิจัยจำเป็นต้องทำความเข้าใจและยึดแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมด้วยการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม แต่ในทางปฏิบัติ การตีความหรือการบ่งชี้ว่ากรณีที่เกิดขึ้นเข้าข่ายลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่อาจเป็นเรื่องยุ่งยาก กำกวม หรือซับซ้อน จำต้องอาศัยการสร้างประสบการณ์และการศึกษากกรณีศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง

การตีความหรือการบ่งชี้ว่ากรณีที่เกิดขึ้นเข้าข่ายลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่ จำต้องอาศัยการสังเกตประสบการณ์และการศึกษากกรณีศึกษาต่างๆ ด้วยตนเอง

ลองพิจารณากรณีศึกษาที่ 1-4 ดังต่อไปนี้ แล้วลองใช้ดุลพินิจว่าเข้าข่ายลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่ และเป็นการกระทำที่ละเมิดจริยธรรมหรือไม่

กรณีศึกษา

1

ดร.โทมัสตีพิมพ์บทความปริทรรศน์ฉบับหนึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาทางพันธุศาสตร์ไมโทคอนเดรีย โดยได้ระบุถึงงานของตนเองอย่างชัดเจน แต่ไม่ได้เอ่ยถึงงานของนักวิจัยอีกหลายคนที่มีส่วนอย่างสำคัญในศาสตร์นี้ ดร.โทมัสเป็นนักวิจัยที่มีความสำคัญที่สุดคนหนึ่งและได้สร้างผลงานสำคัญไว้ แต่ในเวลาเดียวกันนักวิจัยที่มีชื่อเสียงคนอื่นก็มีความอามาตพยาบาลดร.โทมัส เนื่องมาจากการขัดแย้งกันทางความคิดเกี่ยวกับบทบาทของดีเอ็นเอไมโทคอนเดรียในวิวัฒนาการของมนุษย์ ในบทความปริทรรศน์ของเขาในหลายๆที่ เขาจึงระบุถึงผลงานของตนเอง แต่ละเว้นที่จะให้เครดิตแก่เพื่อนร่วมงานที่ได้ตีพิมพ์บทความก่อนหน้านี้¹⁵

ถึงแม้การกระทำของ ดร.โทมัสจะไม่เข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม แต่เข้าข่ายการประพฤติผิดทางการวิจัย (research misconduct) โดยละเมิดจริยธรรมที่ไม่ได้ให้ข้อมูลที่ครบถ้วน แสดงเจตนาให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าเนื้อหาและขอบเขตการวิจัยมีเพียงที่ ดร.โทมัสเสนอไว้ในบทความปริทรรศน์เท่านั้น และอาจทำให้ผู้อ่านเห็นคุณค่าของงานวิจัยของ ดร.โทมัสโดดเด่นขึ้นกว่าความเป็นจริงด้วย

¹⁵Adil E. Shamoo and David B. Resnik, *Responsible Conduct of Research*, 2nd ed. (Oxford University Press, 2009.), p.107.

นักเศรษฐศาสตร์ 3 คน สตรูต์ โจนส์ และวิกเคต ตีพิมพ์บทความที่อธิบายถึงโมเดลทางคณิตศาสตร์เพื่อทำนายการร่วมเจรจาต่อรอง (ระหว่างนายจ้างกับสหภาพแรงงาน) ในปีถัดมา สตรูต์และผู้แต่งอีกสองคน คือ ไวน์เบิร์ก และสมิธ ตีพิมพ์บทความที่นำโมเดลมาประยุกต์กับข้อขัดแย้งในการร่วมเจรจาต่อรองระหว่างสหภาพแรงงานครูกับหน่วยงานที่ดูแลโรงเรียน โดยในวิธีทดลองเขาใช้ย่อหน้าที่เหมือนกับวิธีทดลองในบทความที่ตีพิมพ์โดยสตรูต์ โจนส์ และวิกเคต แต่บทความของสตรูต์ ไวน์เบิร์ก และสมิธ ไม่ได้ระบุหรืออ้างอิงงานตีพิมพ์ของ สตรูต์ โจนส์ และวิกเคตเลย¹⁶

ในกรณีนี้ ทั้งสตรูต์ ไวน์เบิร์ก และสมิธ ได้กระทำผิดโดยการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม เพราะเป็นการนำความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตนเองโดยไม่ได้อ้างอิง นอกจากนี้สตรูต์ยังประพฤติผิดจริยธรรมเพราะไม่ได้ให้เครดิตแก่ผู้ร่วมงานคือโจนส์ และวิกเคต สำหรับไวน์เบิร์ก และสมิธ ถึงแม้ว่าจะเข้ามาดำเนินการวิจัยร่วมกับสตรูต์ภายหลังก็ตาม แต่ถือว่าได้กระทำผิดร่วมด้วยเพราะได้ใช้วิธีทดลองของสตรูต์ โจนส์ และวิกเคต ที่ได้รับการตีพิมพ์มาก่อนแล้ว

¹⁶ Adil E. Shamoo and David B. Resnik, *Responsible Conduct of Research*, 2nd ed. (Oxford University Press, 2009.), p.108.

นักวิจัยคนหนึ่งเป็นเจ้าของบทความด้านงานวิจัยทางพฤติกรรม 2 ชิ้น บทความหนึ่งเป็นบทความที่มีการอ่านตรวจทาน อีกบทความหนึ่งเป็นบทหนึ่งของหนังสือที่มีบรรณาธิการ เป็นงานวิจัยเฉพาะด้านที่เกี่ยวกับความยินยอมของคนไข้ที่รับการรักษาวัดโรค เขากำลังเตรียมเขียนบทความอีกชิ้นหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับบทความทั้งสองนั้น ในหัวข้อการอภิปรายเกี่ยวกับทักษะที่เกี่ยวกับสุขภาพ เขาดึงข้อความมาทั้งย่อหน้าแบบคำต่อคำดังนี้

“A systems approach is recommended for the control of TB in the community in general and of TB treatment delivery in particular. Because the approach requires health care providers (physicians, nurses, outreach workers) to work as team, it is essential that programmatic goals and objectives be clearly stated and agreed upon and adequately communicated...”

เนื่องจากเขาเป็นผู้เขียนบทความชิ้นนี้ด้วยตัวเอง เขาจึงคิดว่าไม่จำเป็นต้องอ้างอิง¹⁷ ในกรณีนี้ นักวิจัยดังกล่าวคิดผิด เพราะว่าถึงแม้เขาจะคัดลอกข้อความมาจากบทความที่เขาเป็นผู้แต่ง เขาก็จำเป็นต้องอ้างอิงงานของเขาเอง ไม่ว่าจะเป็นการคัดลอกคำต่อคำ หรือเป็นการถอดความ มิฉะนั้นจะเข้าข่ายการลักลอกงานของตนเองซึ่งเป็นการนำงานเก่าที่ได้รับการประเมิน/การตีค่ามาแล้วมาใช้ใหม่ การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมของตนเองถูกมองว่าเป็นความตั้งใจที่จะหลอกลวงบรรณาธิการ ผู้อ่านทบทวนงาน และผู้อ่านโดยทั่วไป เนื่องจากไม่มีการระบุนำมาจากงานเดิม หรือถูกมองว่าผู้แต่งมีความตั้งใจที่จะปกปิด อาจมีความเห็นขัดแย้งว่าคนคนหนึ่งไม่สามารถ “ขโมย” ความคิดของตนเองได้ แต่ด้วยผลกระทบที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่างานต้นฉบับเท่านั้นที่ไม่ต้องอ้างอิงที่มา¹⁸

¹⁷Sample Paper Excerpt[Online], Common Mistakes in Responsible Authorship. Available from: <http://www.niu.edu/rcrportal/publication/mistakes/19mistake-b.htm> [June 12, 2011]

¹⁸Feedback for “Self-Plagiarism” Scenario Reviewed[Online], Common Mistakes in Responsible Authorship. Available from: <http://www.niu.edu/rcrportal/publication/mistakes/19mistake-c.htm> [June 12, 2011]

กรณีศึกษานี้เพื่อให้ผู้อ่านสามารถแยกรูปแบบของการลักลอกทางวิชาการและวรรณกรรมได้ โดยจะยกตัวอย่างเพียงสี่รูปแบบ ได้แก่ การคัดลอกโดยตรง (outright copying) การถอดความ (paraphrase plagiarism) การถอดความแบบนำงานมาปะติดปะต่อกัน (patchwork plagiarism) และการขโมยวลีที่เหมาะสมมาใช้ (stealing an apt term)

ข้อความต้นฉบับ¹⁹

You have to tread quite a fine line between being accused, on the one hand, of not making enough use of the writers you have been reading on the course, and, on the other, of having followed them too slavishly, to the point of plagiarising them. One of your early tasks as a student is to get a feel for how to strike the right balance. (Northedge, 1990, p.190)

ข้อความของผู้เขียนคนที่หนึ่ง

You have to tread quite a fine line between being accused, on the one hand, of not making enough use of the writers you have been reading on the course, and, on the other, of having followed them too slavishly, to the point of plagiarising them. One of your early tasks as a student is to get a feel for how to strike the right balance.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมตรงๆ เพราะเป็นการคัดลอกข้อความต้นฉบับมาทั้งหมด โดยไม่ได้ใส่สัญลักษณ์และไม่ได้แสดงแหล่งอ้างอิง

ข้อความของผู้เขียนคนที่สอง

You must be careful of being blamed for not using the information you have read on your course, and, in contrast, of having used the information too much so that it looks like you have plagiarised. One of your first jobs as a student is to learn how to balance these two extremes

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะเป็นการถอดความโดยเปลี่ยนคำบางคำและเปลี่ยนโครงสร้างประโยค แต่ยังคงเนื้อหาเดิมไว้ทั้งหมด

¹⁹Exercise 2[Online], Avoiding plagiarism. Available from: <http://www.uefap.com/writing/exercise/plagiari/plagex2.htm> [March 26, 2011]

ข้อความของผู้เขียนคนที่สาม

When you are writing you need to be careful to use the information you have read well. At one extreme you may be blamed for not making enough use of the writers you have been reading on the course. While at the other extreme, you may be accused of having followed them too slavishly, to the point of plagiarising them. Early on as a student you need to balance these two extremes.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะเป็นการถอดความแบบนำข้อความบางส่วนของผู้เขียนเดิมมาปะติดปะต่อกัน

ข้อความของผู้เขียนคนที่สี่

When you are writing you need to be careful to use the information you have read well. However, there is a difficult area here because, as a student, when you are doing assignments, you need to use what you have read or been taught in your lectures. It is important, however, not to make too much use of this information or you may be accused of having followed them too slavishly. Early on in your life as a student, you need to balance these two extremes.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะเป็นการขโมยวลีที่เหมาะสมมาใช้ เพราะชอบใจวลีนั้นมาก คือวลี “having followed them too slavishly”

การศึกษากรณีศึกษาที่ 1-4 อาจช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจถึงแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการละเมิดจริยธรรมและการกระทำผิดด้วยการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหลายๆ รูปแบบ อย่างไรก็ตาม วิกฤติที่เกิดขึ้นจริงมีความหลากหลายและความสลับซับซ้อนมากกว่าตัวอย่างที่เสนอ กรณีศึกษาที่ 5-8 ในหัวข้อ 2.4.1 แสดงถึงการเขียนทั้งที่เข้าข่ายและไม่เข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม จึงควรศึกษาอย่างละเอียดเพื่อทำความเข้าใจและนำไปใช้ฝึกฝนด้วยตัวเองบ่อยๆ จนเกิดความชำนาญสำหรับผู้บริหารหน่วยงานต่างๆ ควรนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การวิเคราะห์วิจารณ์ที่นำไปสู่ความเข้าใจและความตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการประพฤติผิดทางวิชาการในลักษณะนี้มากขึ้น เพื่อนำไปสู่การกำหนดวิธีการและมาตรการป้องกันเชิงส่งเสริมให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเห็นช่องทางให้ความช่วยเหลือตรวจสอบก่อนการเสนอผลงานวรรณกรรมอย่างเป็นทางการไม่ว่าจะเป็นรูปของวิทยานิพนธ์ บทความวิจัย งานวรรณกรรมต่างๆ เพื่อป้องกันหรือแก้ไขก่อนที่จะเกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมขึ้น

2.4.1 กรณีศึกษาการเขียนที่เข้าข่ายและไม่เข้าข่ายการลักลอบงานวิชาการ และวรรณกรรม

กรณีศึกษา

5

ข้อความต้นฉบับ²⁰

“Survey respondents may have only viewed face-to-face communication as human help, while not considering email as human help because of its technological mask.” (Corey Johnson, published 2003, p.58)

ข้อความของผู้เขียนคนที่หนึ่ง

Survey respondents may have only viewed face-to-face communication as human help, while not considering email as human help because of its technological mask.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอบงานวรรณกรรมตรงๆ เพราะเป็นการคัดลอกข้อความต้นฉบับมาทั้งหมดโดยไม่ได้ใส่ข้อมูลประกาศและไม่ได้แสดงแหล่งอ้างอิง

ข้อความของผู้เขียนคนที่สอง

Survey takers may have only thought of in-person communication as human help, while not considering electronic mail as human assistance because of its technological cover (Johnson, p. 58).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอบงานวรรณกรรมเพราะเป็นการถอดความ แม้จะเปลี่ยนการใช้ศัพท์แต่ไม่ได้เปลี่ยนโครงสร้างประโยค ถึงแม้จะอ้างแหล่งอ้างอิงแต่ไม่ถูกต้อง เพราะต้องอ้างปี ค.ศ. ที่ตีพิมพ์ไม่ใช่เลขหน้า

²⁰Plagiarism Tutorial - APA Examples to Examine[Online], Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding3.html> [June 16, 2008]

ข้อความของผู้เขียนคนที่สาม

Because email communication does not involve direct human contact, survey respondents may have only classified in-person communication as human help (Johnson, 2003).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะเป็นการถอดความที่แสดงแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้อง จัดเป็นตัวอย่างของการอ้างอิงข้อความต้นฉบับที่ดี

ข้อความของผู้เขียนคนที่สี่

In his book, Online Chat Reference Explored, Corey Johnson (2003) notes, “Survey respondents may have only viewed face-to-face communication as human help, while not considering email as human help because of its technological mask” (p. 58).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะอ้างถึงแหล่งอ้างอิงและนำข้อความต้นฉบับมาใส่อยู่ประกาศอย่างถูกต้อง จัดเป็นตัวอย่างของการอ้างอิงข้อความต้นฉบับที่ดี

กรณีศึกษา

6

ข้อความต้นฉบับ²¹

“The emperor played many diverse roles for the people, he was the chief spiritual leader and contact with the gods, he also commanded the military and was the society’s central legislator.” (Lindsay Madens, published 1990, p.87)

ข้อความของผู้เขียนคนที่หนึ่ง

Among the duties of the emperor, he was chief spiritual leader and commanded the military.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรม เพราะใช้วลี “chief spiritual leader” และ “commanded the military” โดยไม่ได้ใส่อยู่ประกาศและไม่ได้แสดงแหล่งอ้างอิง

²¹Plagiarism Tutorial - APA Examples to Examine[Online], Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding3.html> [June 16, 2008]

ข้อความของผู้เขียนคนที่สอง

Lindsay Madens (1990) recognizes the many roles of the emperor. He was both the central religious figure and lawmaker.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะประโยคที่สองเป็นการถอดความจากความคิดของผู้เขียนต้นฉบับ จึงต้องใส่ปี ค.ศ. ไว้ต่อท้ายประโยคที่สอง

ข้อความของผู้เขียนคนที่สาม

Lindsay Madens (1990) indicates the emperor's life was full of important responsibilities. She outlines many of them including "chief spiritual leader" and "society's central legislator" (p.87).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะอ้างอิงแหล่งอ้างอิงโดยใส่ข้อมูลประกาศวลีที่นำมาใช้อย่างถูกต้อง จัดเป็นตัวอย่างของการอ้างอิงข้อความต้นฉบับที่ดี

ข้อความของผู้เขียนคนที่สี่

Serving as the primary authority and leader concerning religious, military, and political matters, the emperor had powerful and varied duties (Maden, 1990).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมเพราะเป็นการถอดความที่แสดงแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้อง จัดเป็นตัวอย่างของการอ้างอิงข้อความต้นฉบับที่ดี

“The rise of industry, the growth of cities, and the expansion of the population were the three great developments of late nineteenth century American history. As new, larger, steam-powered factories became a feature of the American landscape in the East, they transformed farm hands into industrial laborers, and provided jobs for a rising tide of immigrants. With industry came urbanization the growth of large cities (like Fall River, Massachusetts, where the Bordens lived) which became the centers of production as well as of commerce and trade.” (Lizzie Borden: A Case Book of Family and Crime in the 1890s by Joyce Williams et al., 1981, p.1)

ข้อความของผู้เขียนคนที่หนึ่ง

The increase of industry, the growth of cities, and the explosion of the population were three large factors of nineteenth century America. As steam-driven companies became more visible in the eastern part of the country, they changed farm hands into factory workers and provided jobs for the large wave of immigrants. With industry came the growth of large cities like Fall River where the Bordens lived which turned into centers of commerce and trade as well as production.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกงานวรรณกรรมด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ

1. ผู้เขียนถอดความโดยไม่พยายามเรียบเรียงด้วยตัวเอง เพียงแต่เปลี่ยนถ้อยคำและวลีบางวลีและเปลี่ยนลำดับประโยคบางประโยคเท่านั้น
2. ผู้เขียนไม่ได้อ้างอิงแหล่งที่มาของแนวความคิดที่นำมาใช้เรียบเรียง นอกจากนี้การถอดความยังทำให้สื่อความหมายคลาดเคลื่อนโดยแทนที่จะใช้คำว่า *steam-powered factories* กลับใช้คำว่า *steam-driven companies* แทน เนื่องจากคำว่า โรงงาน (*factories*) เป็นคนละความหมายกับคำว่า บริษัท (*companies*)

²²How to Recognize Unacceptable and Acceptable Paraphrases[Online], Writing Tutorial Services (WTS), Indiana University Bloomington. Available from: <http://www.indiana.edu/~wts/pamphlets/plagiarism.shtml> [April 27, 2004]

ข้อความของผู้เขียนคนที่สอง

Fall River, where the Borden family lived, was typical of northeastern industrial cities of the nineteenth century. Steam-powered production had shifted labor from agriculture to manufacturing, and as immigrants arrived in the US, they found work in these new factories. As a result, populations grew, and large urban areas arose. Fall River was one of these manufacturing and commercial centers (Joyce Williams et al., 1981, p.1).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ

1. ผู้เขียนถอดความโดยใช้การเรียบเรียงด้วยตัวเองและสามารถถ่ายทอดสารสนเทศของข้อความต้นฉบับได้อย่างดี
2. ผู้เขียนระบุแหล่งอ้างอิงให้ผู้อ่านทราบอย่างถูกต้อง

ข้อความของผู้เขียนคนที่สาม

Fall River, where the Borden family lived, was typical of northeastern industrial cities of the nineteenth century. As steam-powered production shifted labor from agriculture to manufacturing, the demand for workers “transformed farm hands into industrial laborers,” and created jobs for immigrants. In turn, growing populations increased the size of urban areas. Fall River was one of these hubs “which became the centers of production as well as of commerce and trade” (Joyce Williams et al., 1981, p.1).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเป็นการถอดความโดยไม่เป็นการลักลอกงานวรรณกรรมด้วยเหตุผล 3 ประการ คือ

1. บันทึกสารสนเทศของข้อความต้นฉบับไว้ถูกต้อง
2. ให้เครดิตแก่นวนความคิดของงานต้นฉบับ
3. บ่งชี้อย่างชัดเจนว่าส่วนใดที่นำมาจากแหล่งอ้างอิงโดยใส่สัญลักษณ์และระบุหมายเลขหน้าของแหล่งอ้างอิง

“Even though the commercial companies provide lower quality service, they garner much more patronage than not-for-profits because of aggressive marketing strategies and name recognition.” (James Davis, published 1986, page 236).

ข้อความของผู้เขียนคนที่หนึ่ง

According to James Davis (1986), commercial companies attract more business than non-profits because of saturating marketing tactics, even while offering inferior service.

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นเป็นการถอดความโดยไม่เป็นการลักลอก เพราะใช้การเรียบเรียงข้อความขึ้นใหม่ทั้งหมดและระบุแหล่งอ้างอิงด้วย จัดเป็นตัวอย่างของการอ้างอิงข้อความต้นฉบับที่ดี

ข้อความของผู้เขียนคนที่สอง

While for-profit companies provide worse service, they get more customers than non-profits because of assertive marketing tactics and customer familiarity with their names (Davis, 1986).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกเพราะเป็นการถอดความ ถึงแม้จะระบุแหล่งอ้างอิงและเปลี่ยนถ้อยคำจำนวนมาก แต่โครงสร้างประโยคยังคงเดิม

ข้อความของผู้เขียนคนที่สาม

Although the commercial companies provide lower quality service, they get more customers because of aggressive marketing tactics (Davis, 1986).

ข้อความที่ผู้เขียนเขียนขึ้นจัดเป็นการลักลอกเพราะคัดลอกวลี “commercial companies provide lower quality service” มาใช้ จึงต้องใส่สัญลักษณ์ประกาศ และต้องระบุหน้าของแหล่งอ้างอิงด้วย

²³Plagiarism Tutorial - APA Examples to Examine[Online], Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding3.html> [June 16, 2008]

2.4.2 ตัวอย่างวิธีเขียน/เรียบเรียงที่เข้าข่ายลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่พบบ่อย²⁴

ตัวอย่างต่อไปนี้เป็นวิธีเขียน/เรียบเรียงจากแหล่งอ้างอิงต้นฉบับที่เข้าข่ายลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่พบบ่อยไม่ว่าจะโดยจงใจหรือไม่ก็ตาม

1. คัดลอกประโยคจากแหล่งอ้างอิงโดยตรงโดยไม่เปลี่ยนแปลงใดๆ
2. คัดลอกย่อหน้าทั้งย่อหน้าจากแหล่งอ้างอิงโดยเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ยกตัวอย่างเช่น ใช้คำอื่นที่มีความหมายคล้ายกันแทนคำบางคำ
3. คัดลอกบทความทั้งบทความออกมาจากวารสารหรือตำราและส่งอาจารย์เสมือนว่าเป็นงานที่ตนเองทำขึ้น
4. ตัดและปะข้อความทั้งย่อหน้า ทั้งโดยใช้ประโยคหลายประโยค แต่สลับที่กันบ้าง และตัดบางประโยคออกบ้าง
5. คัดลอกย่อหน้าทั้งย่อหน้าโดยใส่ข้อมูลประกาศแต่ไม่ระบุแหล่งอ้างอิง
6. เปลี่ยนแปลงเพียงคำบางคำและบางประโยคในข้อความต้นฉบับ แต่รักษาโครงสร้างของเนื้อหาและคำศัพท์ไว้เหมือนกับข้อความต้นฉบับ
7. นำข้อความบางตอนของผู้เขียนอื่นมาเขียนใหม่และเสนอว่าเป็นงานของตนเอง
8. นำการจัดรูปแบบโครงสร้างและวิธีการอ้างเหตุผลสนับสนุนของผู้เขียนอื่นมาใช้

อย่างไรก็ตาม มีตัวอย่างการเขียน/เรียบเรียงที่อาจเป็นที่ยอมรับสำหรับสาขาบางสาขา แต่ในบางสาขาอาจไม่ยอมรับและถือเป็นการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ได้แก่

1. นำมาเฉพาะบางวลีจากแหล่งหลายๆ แหล่งและนำมาเรียบเรียงเป็นข้อความของตนเอง

²⁴Avoiding plagiarism[Online], Using English for Academic Purposes. Available from: <http://www.uefap.com/writing/exercise/plagiar/plagex1.htm>

2. ลดความย่อหน้าทั้งย่อหน้าออกมาโดยเขียนใหม่แต่เปลี่ยนการจัดรูปประโยคและรายละเอียด และยกตัวอย่างของตนเองเพิ่มเข้าไป
3. นำมาใช้เพียงคำเดียวหรือวลีเดียวเนื่องจากผู้เขียนเลือกมาใช้บรรยายได้เหมาะสมชัดเจน

ผู้เขียนสามารถหลีกเลี่ยงการกระทำผิดด้วยการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมได้โดยที่ยังคงสื่อความหมายและตอบสนองผู้เขียนได้ วิธีที่ดีที่สุดคือการทำ ความเข้าใจเนื้อหาของแหล่งอ้างอิงที่ค้นคว้าให้ได้ก่อน โดยไม่ควรพึ่งแหล่งอ้างอิงเพียงแหล่งเดียว เมื่อเข้าใจดีแล้วจึงลงมือเรียบเรียงขึ้นใหม่ตามความเข้าใจของตนเองด้วยการลดความ (paraphrase) การลดความที่ดีคือการเรียบเรียงด้วยตัวเองโดยไม่อาศัยโครงสร้างของประโยคและไม่ใช่ประโยคจากข้อความต้นฉบับโดยตรง เมื่อใดที่ใช้ต้องใส่ัญประกาศคลุมวลีหรือประโยคไว้และระบุแหล่งอ้างอิงอย่างละเอียดโดยเฉพาะหมายเลขหน้าด้วย ในทุกกรณีที่มีการลดความจากแหล่งอ้างอิง จำเป็นต้องอ้างแหล่งอ้างอิงเสมอ ด้วยวิธีการและรูปแบบการอ้างอิงที่เป็นที่ยอมรับในแต่ละสาขา เมื่ออ้างแหล่งอ้างอิงไว้ต่อท้ายหรือเป็นเชิงอรรถข้อความแล้วต้องใส่รวมไว้ในรายการอ้างอิงด้วยการอ้างอิงเพียงที่เดียวเท่านั้นไม่เพียงพอและจะเข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมได้ ดังตัวอย่างที่แสดงไว้ในหัวข้อ 2.3.1

2.5 สาเหตุของการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม

ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมีดังนี้

- นักเรียน/นิสิตนักศึกษาคิดว่าการโกงและลักลอกเป็นสิ่งทำหยาบและน่าตื่นตัว โดยมีความหวังว่าจะไม่ถูกตรวจพบ และเห็นว่าปัญหาดังกล่าวเป็นเรื่องปกติที่คนทั่วไปทำกัน
- อาจารย์และผู้บริหารมีความคิดว่าเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องใหญ่ แต่ไม่ยอมเป็นผู้เปิดเผยเพราะคิดว่าการเปิดเผยจะทำให้ตนเองเดือดร้อน รวมทั้งจะทำให้สถาบันเสื่อมเสียชื่อเสียงด้วยเพราะจะตกเป็นข่าวที่สังคมสนใจและตอบสังคมได้ยาก

สาเหตุหลักที่ผู้เขียนงานวรรณกรรมกระทำผิดโดยการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม

1. ไม่เข้าใจความหมายและรูปแบบ
2. ไม่เข้าใจความหมายของแหล่งอ้างอิง
3. ไม่รู้วิธีการอ้างอิงและการระบุแหล่งอ้างอิง

ถึงแม้จะมีความรู้ความเข้าใจดังกล่าวแล้วก็ตาม ยังมีสิ่งกระตุ้นเร้า (stimulus) และความรู้สึกโน้มนำ (temptation) ที่ผู้เขียนจะกระทำผิดได้อีก ในกรณีนิสิตนักศึกษา สิ่งที่กระตุ้นเร้าให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมคือความไม่พร้อมในการเสนองาน ไม่ได้อ่านงานวิจัยที่ครอบคลุมสาระที่เกี่ยวข้องมากพอ ไม่เข้าถึงหรือเข้าไม่ถึงแหล่งข้อมูลที่จำเป็นต่อการทำความเข้าใจ ทำให้เกิดความไม่มั่นใจ (incompetent) ว่า จะมีความสามารถนำเสนอความคิดด้วยการเขียนเรียบเรียงกลั่นกรองจากความเข้าใจด้วยตัวเองได้ทั้งหมด หรือไม่แน่ใจว่าสาระที่เรียบเรียงขึ้นเองจะขัดแย้งกับความรู้ที่เป็นสากล ที่มีผู้เขียนอื่นได้เรียบเรียงไว้แล้วหรือไม่ ในหลายๆ กรณีอาจเกิดจากความอ่อนด้อยในเรื่องภาษา (ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ) การสร้างผลงานทางลัดด้วยการลักลอกงานวรรณกรรมของผู้อื่นจึงมักจะเป็นทางเลือกที่นิสิตนักศึกษาเลือกใช้เนื่องจากความกดดันที่ต้องส่งงานให้ทันเวลา นิสิตนักศึกษาจึงยอมเสี่ยงกับการถูกจับได้ ถูกฟ้องและลงโทษ ซึ่งอาจร้ายแรงถึงขั้นไล่ออก

ในกรณีอาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยในสถาบันวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพด้านงานเขียนงานเอกสารเช่นรายงานการศึกษาของบริษัทที่ปรึกษาด้านต่างๆ ปัจจัยหลักที่กระตุ้นเร้าให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมาจากความกดดันทางวิชาชีพ เช่น ต้องผลิตผลงานให้มีปริมาณและคุณภาพตามเป้าหมาย และทันตามกำหนดเวลา ได้รับแรงกดดันจากทีมงานหรือหัวหน้างาน ต้องแข่งขันกันเองภายในหน่วยงานและยังต้องแข่งขันกับหน่วยงานภายนอก เป็นต้น การคัดลอก การลอกเลียน การขโมยงานของคนอื่น หรือแม้แต่ของตนเอง ย่อมเสียเวลาและพลังความคิดน้อยกว่าการเขียนและเรียบเรียงงานวรรณกรรมชิ้นใหม่

ขั้นตอนแรกที่สำคัญที่จะช่วยลดสิ่งกระตุ้นเร้าและความรู้สึกไม่มั่นใจที่จะกระทำผิดดังกล่าวได้น่าจะเป็นการเตรียมความพร้อมด้านการผลิตผลงาน การเตรียมความพร้อมก่อนลงมือเขียนเรียบเรียงวรรณกรรมจึงเป็นขั้นตอนแรกที่สำคัญที่จะช่วยเพิ่มความมั่นใจที่จะสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองและช่วยลดแนวโน้มที่จะกระทำผิดทางจริยธรรมดังกล่าวได้ การเตรียมความพร้อมมีหลายแนวทาง เช่น การวางแผนการปฏิบัติงานที่ดี การบริหารจัดการโครงการวิจัยหรือภารกิจที่ได้รับอย่างมีประสิทธิภาพ การทบทวนวรรณกรรม (literature review) ที่ครอบคลุมแหล่งข้อมูลอย่างกว้างขวาง การจดบันทึกเอกสารที่ค้นคว้าอย่างละเอียด การจดบันทึกการทดลองในห้องปฏิบัติการอย่างเป็นระบบ การเพิ่มทักษะด้านภาษา การฝึกฝนการอ่าน การเรียบเรียง การถอดความ การสรุปสาระสำคัญและความสามารถในการค้นหาในสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับความหมายและคำสำคัญของเนื้อเรื่องของวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่ศึกษาอยู่ เป็นต้น ในกรณีนี้ระดับบัณฑิตศึกษาน่าจะมีโอกาสฝึกฝนในรายวิชาสัมมนาเพราะต้องเสนอรายงานการทบทวนวรรณกรรม (literature review) ที่รวบรวมจากเอกสารวิจัย/วิชาการจำนวนมากอยู่แล้ว

การให้ความรู้เกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม หลักการและวิธีการระบุแหล่งอ้างอิงที่เหมาะสม และการแนะนำเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นมาตรการที่จะป้องกันการเกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมโดยไม่ตั้งใจ

2.6 ข้อเสนอบางประการเพื่อการขยายงานวรรณกรรมที่ถูกต้อง

หัวข้อนี้จะเป็นการเสนอแนะบางประเด็นเพื่อขยายความและเน้นย้ำความสำคัญโดยอ้างอิงแนวปฏิบัติของสถาบันการศึกษาบางแห่งซึ่งอาจช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจความหมายและความสำคัญของการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม เข้าใจความหมายของแหล่งอ้างอิง และรู้วิธีการอ้างอิงและการระบุแหล่งอ้างอิงมากขึ้น ผู้อ่านอาจนำไปใช้ค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งอ้างอิงต่างๆ ทั้งที่ปรากฏในเชิงอรรถ ข้อความท้ายหน้า และบรรณานุกรมของหนังสือเล่มนี้ เพื่อช่วยให้สามารถเขียนงานวรรณกรรมได้อย่างถูกต้อง หรือใช้เป็นพื้นฐานในการศึกษาค้นคว้าด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมต่อไป

วิธีการหลีกเลี่ยงการประพฤติผิดทางการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม

- การแยกอย่างชัดเจนระหว่างข้อเขียนของผู้เขียนกับของเจ้าของผลงานต้นฉบับหรือต้นความคิด
- แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการให้เครดิตกับผู้ร่วมงาน
- แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานวิจัย การจดบันทึก และการทำรายงาน

2.6.1 การแยกอย่างชัดเจนระหว่างข้อเขียนของผู้เขียนกับของเจ้าของผลงานต้นฉบับหรือต้นความคิด

ผู้ที่อยู่ในระบบการศึกษาการวิจัยซึ่งมีโอกาสอ่านความคิด ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ งานสร้างสรรค์ของผู้รู้ นักวิทยาศาสตร์ และศิลปินจำนวนมาก ย่อมหนีไม่พ้นที่จะได้รับอิทธิพลจากสิ่งที่ได้พบหรืออ่านผ่านตามา ไม่ว่าจะเป็นจากตำรา จากห้องบรรยาย ห้องสมุด หรือจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สิ่งที่ทำทายเป็นการผลิดงานที่เป็นของตนเองที่เป็นต้นแบบโดยใช้การสังเคราะห์ ประเมิน แสวงหาแนวคิดใหม่ขึ้นจากสิ่งที่ได้รับจากแหล่งอ้างอิง ความซื่อสัตย์ทางปัญญา (academic honesty) ถือเป็นหลักสำคัญของชุมชนวิชาการ จึงจำเป็นต้องแยกถ้อยคำและความคิดของผู้เขียนออกจากของผู้อื่นๆ ให้ชัดเจน และต้องให้เกียรติและให้เครดิตแก่เจ้าของผลงานต้นฉบับหรือต้นความคิด ทั้งนี้รวมถึงผู้เขียนในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย การให้เครดิตหรือการแสดงถึงแหล่งอ้างอิงไม่ใช่สิ่งที่น่าอาย ตรงกันข้ามกลับเป็นสิ่งที่น่าชมเชย เพราะทำให้ผู้อ่านทราบว่าผู้เขียนตระหนักถึงความรู้เหล่านั้น การเสนองานอย่างซื่อสัตย์โดยการอ้างอิงอย่างชัดเจนจะเป็นประโยชน์โดยตรงกับผู้เขียน เพราะช่วยให้ผู้เขียนประเมินตัวเองได้ว่าเนื้องานมีความเป็นต้นแบบเพียงพอหรือไม่ และยังช่วยให้ผู้อ่านประเมินคุณค่างานของผู้เขียนได้อย่างยุติธรรมเพราะ

*Proper citation demonstrates the depth and breadth of your reading—in effect, documenting the hard work you’ve put into your research.*²⁵

การอ้างอิงแหล่งอ้างอิงช่วยให้ผู้อ่านแยกออกได้ระหว่างความคิดของผู้เขียนกับความคิดของแหล่งอ้างอิง เป็นการเน้นย้ำถึงความเป็นต้นแบบของงานของผู้เขียนด้วย

*...citing sources actually helps your reader distinguish your ideas from those of your sources. This will actually emphasize the originality of your own work*²⁶

การอ้างอิงอย่างถูกต้องเหมาะสมแสดงถึงความลึกซึ้งและความรอบด้านของการศึกษางาน และเป็นหลักฐานทางเอกสารที่แสดงถึงว่าได้ทุ่มเททำงานหนักเพียงใด

2.6.2 แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและการให้เครดิตกับผู้ร่วมงาน

บ่อยครั้งที่เราต้องทำงานร่วมกันเป็นทีม ไม่ว่าผู้เขียนจะอยู่ในสถานะใดหรืออยู่ในหน่วยงานใด การทำงานเป็นทีมมีหลายความหมาย ผู้เป็นหัวหน้าโครงการอาจเป็นหัวหน้างานหรืออาจเป็นเพียงเพื่อนร่วมงานที่เป็นผู้รวบรวมกลุ่มผู้วิจัยให้มาทำงานร่วมกัน หรืออาจเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำงานร่วมกับบัณฑิตนักศึกษาก็ได้ การมีส่วนร่วมจึงอาจเริ่มตั้งแต่การเขียนข้อเสนอโครงการ การทำงานวิจัยในภาคสนามหรือในห้องปฏิบัติการ การเขียนและเสนอผลในรูปแบบรายงาน หรือการเขียนร่างบทความเพื่อส่งไปตีพิมพ์ร่วมกัน ผู้เป็นหัวหน้าโครงการต้องกำหนดบทบาท ขอบเขต ภาระงาน ความรับผิดชอบ และเครดิตที่ผู้ร่วมงานจะได้รับอย่างชัดเจนตั้งแต่ต้นเพื่อหลีกเลี่ยงการประทุพผิตทางการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม บ่อยครั้งที่ปัญหาที่อาจมีความละเอียดอ่อน เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลการทดลองกับกลุ่มอื่น การปรึกษาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ การช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ และจากผู้อื่น เช่น ผู้ช่วยวิเคราะห์บางรายการในห้องปฏิบัติการ เพื่อนร่วมชั้น เป็นต้น อาจมีความไม่ชัดเจนว่าต้องให้เครดิต

²⁵Nonprint and Electronic Sources[Online], Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/plagiarism/> [August, 2008]

²⁶What is citation?[Online], Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_what_is_citation.htm.

มากเพียงใด ต้องมีชื่อร่วมในผลงานหรือไม่ หรือเพียงระบุไว้ในกิตติกรรมประกาศเท่านั้น
ในกรณีดังกล่าวผู้เขียน (ถ้าไม่ใช่หัวหน้าโครงการ) ต้องปรึกษาหัวหน้าโครงการหรือ
อาจารย์ที่ปรึกษาและ/หรือผู้เกี่ยวข้องเพื่อขอคำแนะนำ

การทำงานร่วมกันเป็นทีมทำให้เกิดความเสี่ยงในการกระทำผิดด้าน
การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม โดยเฉพาะการไม่ใส่ชื่อผู้สมควรได้รับเครดิต
แม้แต่การใส่ชื่อผู้ที่ไม่ได้มีส่วนร่วมในผลงานก็อยู่ในข่ายการลักลอกงานวิชาการและ
วรรณกรรมด้วย บ่อยครั้งที่พบว่าผู้เขียนต้องเพิ่มชื่อผู้เขียนอื่นๆ เข้าไป เพียงเพื่อให้เป็นไป
ตามนโยบายของหน่วยงาน เช่น ชื่อของผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน ชื่อของนักวิชาการ
อาวุโสที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงาน เพื่อเพิ่มน้ำหนักความน่าเชื่อถือ คุณค่า หรือ
ความน่าสนใจของผลงาน หรือเพื่อให้ผู้อ่านวิจารณ์ผลงาน (reviewer) ประเมินผ่าน
ให้โดยง่าย สิ่งที่ต้องตระหนักคือการมีส่วนร่วมในผลงานไม่เพียงแต่เป็นการได้รับเครดิต
ว่ามีส่วนร่วมคือความรับผิดชอบ (responsibility) ในการผลิตผลงานงานชิ้นนั้นเท่านั้น
แต่สิ่งที่ตามมาคือภาระความรับผิดชอบ (accountability) ที่ผู้เขียนทุกคนต้องรับร่วมกันกับ
คุณภาพและความน่าเชื่อถือของผลงานนั้นด้วย

2.6.3 แนวปฏิบัติที่ดีในการทำงานวิจัย การจดบันทึก และการทำรายงาน

เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งหรือความสับสนไม่แน่ใจเมื่อเริ่มลงมือเขียน
งานต้นฉบับ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนรายงาน การเขียนบทความเพื่อเสนอในการประชุม
ต่างๆ หรือการเขียนบทความวิจัยเพื่อขอรับการตีพิมพ์ มีข้อแนะนำเพื่อเป็น**แนวปฏิบัติ**
สำหรับนักศึกษามหาวิทยาลัย Princeton สหรัฐอเมริกาในขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
ตั้งแต่แรก เป็นการสร้างนิสัยการทำงานที่ดีโดยเฉพาะเมื่อต้องวิจัยร่วมกับผู้อื่น ดังนี้²⁷

²⁷Working Habits that Work[Online], Academic Integrity, Princeton University.
Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/habits/> [August, 2008]

1) บันทึกรหัสหรือจดโน้ตอย่างสมบูรณ์และระมัดระวัง เขียนแยกอย่างชัดเจนระหว่างความคิดหรือคำพูดของตนเองกับของผู้อื่น ถ้ามีการคัดลอกคำต่อคำ (verbatim) จากแหล่งอ้างอิง ต้องแน่ใจว่าได้ใส่เครื่องหมายอัฒภาคไว้และบันทึกหมายเลขหน้าที่คัดลอกมาด้วย เพราะนอกจากจะหลีกเลี่ยงการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแล้ว ยังไม่ต้องเสียเวลากลับไปตรวจสอบด้วย

2) เก็บรักษาสมุดโน้ตไว้ทั้งหมดจนกว่าการวิจัยจะเสร็จสิ้น

3) พิมพ์ร่างและตรวจสอบอย่างพิถีพิถัน เพื่อให้แน่ใจว่าถ้อยคำที่คัดจากแหล่งอ้างอิงต้องใส่สัญลักษณ์ หรือย่อหน้าไว้ และข้อมูลและความคิดที่ต้องระบุแหล่งอ้างอิงต้องใส่เชิงอรรถ (footnote) หรือใส่ลงเล็บไว้ครบถ้วน

4) ถ้าบันทึกหรือจดโน้ตและทำงานทั้งหมดด้วยคอมพิวเตอร์ ต้องระมัดระวังทั้งเรื่องความลับสนของการเคลื่อนย้ายข้อความ การอ้างอิงอาจถูกลบออกไปอย่างแก้ไขบนไฟล์สมุดโน้ต การสร้างไฟล์ขึ้นใหม่สำหรับเขียนบทความหรือรายงานโดยตรงแล้วใช้วิธีตัดแล้วปะ (cut and paste) จากไฟล์สมุดโน้ตมาใช้เป็นวิธีที่ดีกว่า การตั้งชื่อไฟล์ที่เป็นระบบจะช่วยให้ติดตามและเรียกไฟล์มาใช้งานได้ถูกต้องและไม่เสียเวลา โดยเฉพาะในขั้นตอนสุดท้ายที่ต้องรีบส่งงาน

5) ทำความเข้าใจเพื่อจำแนกระหว่างแหล่งอ้างอิงปฐมภูมิกับทุติยภูมิ²⁸ (primary and secondary sources) และต้องอ้างอิงทั้งสองแหล่ง

6) ไม่พึ่งแต่แหล่งอ้างอิงทุติยภูมิเพียงแหล่งเดียว การมีแหล่งอ้างอิงหลายแหล่งช่วยให้งานเขียนดีขึ้นและมีโอกาสหลีกเลี่ยงการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมากกว่า

7) แสดงผลงานการคำนวณให้ครบถ้วน

8) ทำความเข้าใจกับความคาดหมายและคำแนะนำของอาจารย์เมื่อต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

9) ทวนสอบ (verify) เพื่อแสดงความถูกต้องของข้อมูลที่ได้จากแหล่งอิเล็กทรอนิกส์ และอ้างอิงด้วยหลักการเดียวกับแหล่งอื่น

²⁸ แหล่งอ้างอิงปฐมภูมิหมายถึงเอกสารผลงานต้นฉบับ เช่น บทความตีพิมพ์ แหล่งอ้างอิงทุติยภูมิหมายถึงเอกสารที่นำแหล่งอ้างอิงปฐมภูมิมาแสดงหรืออ้างอิง เช่น บทความที่นำข้อความจากบทความตีพิมพ์นั้นมาเสนอไว้ส่วนวารสารปริทัศน์ เป็นต้น

- 10) เมื่อไม่แน่ใจว่าต้องระบุแหล่งอ้างอิงหรือไม่ ก็ให้ระบุไว้ก่อน
- 11) ตรวจสอบผลงานอย่างพิถีพิถะ
- 12) ให้ความสนใจถึงความคาดหวังของอาจารย์ในงานเขียน เช่น ควรทำบทสรุปหรือวิเคราะห์แหล่งอ้างอิงหรือไม่ ควรทำมากกว่าการอ่านงานที่ได้รับมอบหรือไม่ และควรมีแหล่งอ้างอิงกี่แหล่ง
- 13) ให้ความระมัดระวังเป็นพิเศษเมื่อต้องใช้เน็ตของนักศึกษาคนอื่น
- 14) ถ้าไม่เข้าใจการบ้านหรือต้องการเวลาเพิ่มให้ขอจากอาจารย์
- 15) ข้อนี้เป็นข้อที่พ่ายากที่สุด ให้เวลาทำงานให้มากพอ ทำงานให้ดี และรอบคอบ การอ้างอิงที่ดีต้องใช้เวลา ในเวลาที่รีบร้อนจะไม่สามารถทำงานได้ดี และไม่มีเวลาย้อนกลับไปตรวจสอบแหล่งอ้างอิงแน่ๆ

การทำรายงานควรทำการจดบันทึกอย่างละเอียด รอบคอบ โดยเฉพาะเกี่ยวกับข้อความที่คัดมาจากแหล่งอ้างอิง ต้องแยกอย่างชัดเจนว่าส่วนใดคัดลอกมา ส่วนใดเป็นความคิดของผู้จดบันทึก เช่น ใช้สีป้ายให้สว่าง (highlight) เพื่อเน้นข้อความ หรือใส่สัญลักษณ์ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเพื่อให้นำมาใช้อ้างอิงได้อย่างถูกต้อง ไม่เสียเวลาย้อนกลับไปตรวจสอบอีก มีความเป็นไปได้ว่าในช่วงเวลาที่รีบร้อนเพื่อส่งงานให้ทันเวลา โอกาสที่จะเกิดความผิดพลาดและการกระทำผิดด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมจะมีอยู่สูง

2.7 วิธีการอ้างอิงและการระบุแหล่งอ้างอิง

การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมส่วนหนึ่งเกิดจากความไม่เข้าใจว่าการกระทำเช่นใดจึงจะถือว่าเป็นการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ยิ่งไปกว่านั้นเป็นที่น่าเสียดายว่าทั้งๆ ที่ผู้เขียนมีเจตนาที่ดีที่จะไม่กระทำผิด แต่ความไม่เข้าใจถึงลักษณะของการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่มีหลากหลายประเภท จึงไม่ใช่วิธีการอ้างอิงที่ถูกต้อง เพียงพอ และเหมาะสม อย่างไรก็ตามเมื่อมีการกระทำเกิดขึ้นก็ถือว่าเป็นความผิดขึ้นแล้ว ผู้กระทำจึงต้องรับผิดชอบกับผลที่ตามมาอย่างปฏิเสธไม่ได้ (เช่นเดียวกับผู้กระทำผิดกฎจราจรแล้วอ้างว่าไม่ทราบกฎหมาย จึงไม่สมควรได้รับโทษนั้นไม่ได้) ผู้อ่านสามารถศึกษาจากเอกสารค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งอ้างอิงต่างๆ ทั้งที่ปรากฏในเชิงบรรณานุกรมท้ายหน้า และบรรณานุกรมของหนังสือเล่มนี้

2.7.1 เมื่อใดจึงจะต้องอ้างอิง²⁹

นักวิชาการที่อยู่ต่างสาขาวิชาอาจไม่รู้ว่เมื่อใดการอ้างอิงในสาขาอื่น ๆ ทำอย่างไร เนื่องจากต่างสาขามีวิธีและขั้นตอนการอ้างอิงต่างกัน เช่น บางสาขาใช้เชิงอรรถ บางสาขาใช้การอ้างอิงโดยใส่วงเล็บ บางสาขาต้องอ้างอิงอย่างสมบูรณ์ทุกรายการ แต่บางสาขาอาจอ้างรวมๆ กัน เป็น “เอกสารอ้างอิง” ที่ปรากฏท้ายบทความเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็่นนักวิชาการสาขาใดก็ตาม ข้อปฏิบัติขั้นพื้นฐานของการอ้างอิงคือ *เมื่อใดสงสัย ไม่แนใจ ก็ให้อ้างอิงไว้ก่อน* เพื่อความสมบูรณ์และไม่เป็นการเสียหายถ้ากระทำ เช่นนั้น อย่างไรก็ตามถ้าเป็่นนักวิชาการควรปรึกษาหัวหน้าโครงการหรือหน่วยงานที่สังกัด ถ้าเป็่นนิสิตนักศึกษาควรปรึกษาอาจารย์

เมื่อใดสงสัยไม่แนใจ ก็ให้อ้างอิงไว้ก่อน (when in doubt, cite)

2.7.2 วิธีการอ้างอิง

หลักทั่วไปของการอ้างอิงน่าจะยึดหลักพื้นฐาน 5 ประการ ดังนี้

1) *การคัดลอกคำต่อคำ (verbatim)* ไม่ว่าจะเป็่นเพียงข้อความเดียว หรือคำสำคัญเพียงคำเดียวก็ต้องใส่ัญประกาศ แต่ถ้าข้อความยาวกว่าสามประโยคให้ย่อหน้า และให้วิธีใส่วงเล็บ แต่ในทุกกรณีต้องระบุแหล่งอ้างอิงที่มีทั้งชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง ชื่อตำรา หรือวารสาร และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง

2) *การถอดความ (paraphrase)* ซึ่งเป็นการเขียนขึ้นมาใหม่โดยยังคงความหมายของเนื้อหาของต้นฉบับ มักมีความยาวเท่าๆ กับต้นฉบับ การอ้างอิงใช้เชิงอรรถ หรือใส่วงเล็บและต้องระบุแหล่งอ้างอิง ในกรณีที่ต้องการคัดลอกบางประโยคมาแทรก ก็ใช้วิธีใส่ัญประกาศ และระบุแหล่งอ้างอิง

3) *การสรุป (summary)* ซึ่งย่อความเนื้อหาของต้นฉบับ ต้องมีการอ้างอิงโดยใช้เชิงอรรถหรือใส่วงเล็บเช่นกัน

²⁹When to Cite Sources[Online], Academic Integrity,Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/cite/> [August, 2008]

4) *ข้อเท็จจริง สารสนเทศ และข้อมูล (facts, information, and data)*

ถ้านำข้อมูลจากการทดลองของนักวิจัยจากบทความวิจัยหนึ่งและเป็นข้อมูลที่ไม่ปรากฏที่อื่น ก็ต้องอ้างอิง การอ้างอิงสารสนเทศที่ผู้อื่นค้นพบขณะทำวิจัยก็ต้องกระทำเช่นกัน ยกเว้น จะเป็นความรู้ทั่วไปหรือความรู้ที่เป็นสาธารณสมบัติ (ดูหัวข้อ 2.7.3 เมื่อใดจึงจะไม่ต้อง อ้างอิง)

5) *สารสนเทศที่เป็นส่วนเสริม (supplementary information)*

ในบางครั้งอาจต้องการใส่ข้อมูลที่เสริมกับเนื้อหาหลัก ในกรณีนี้ต้องใส่แหล่งอ้างอิงที่ สมบูรณ์เช่นกัน แต่อาจเป็นรูปของเชิงอรรถหรือข้อความท้ายหน้า (end note)

ในทุกกรณี ต้องใส่แหล่งอ้างอิงต่อท้ายข้อความที่นำมาใช้ทันที แต่ถ้าเป็นข้อสรุปหรือการถอดความ ให้ใส่แหล่งอ้างอิงท้ายข้อสรุปหรือข้อความนั้น

ประเด็นสำคัญคือการใส่แหล่งอ้างอิงไว้ในบรรณานุกรม (bibliography) เท่านั้นไม่เพียงพอ จะเข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ประเด็นนี้สำคัญมาก นิสิตนักศึกษามักจะอ้างเสมอๆ ว่าได้ใส่แหล่งอ้างอิงแล้ว อย่างไรก็ตาม การกระทำที่จะ ถือได้ว่าเป็นการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของแต่ละ ประเทศด้วย บางประเทศนิยมให้นักศึกษานำข้อความที่คัดลอกมาคำต่อคำมาใส่ในงานเขียน ด้วยซ้ำไป

การอ้างอิงหมายรวมถึงสื่อที่ไม่ได้ตีพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ด้วย³⁰ เช่น กราฟ สื่อโซเชียลมีเดีย ดนตรี แม้แต่กระดาษโน้ตด้วยลายมือ หรือจากการสนทนา ติดต่อบนตัว วิธีการอ้างอิงแตกต่างกันไป จำเป็นต้องศึกษาจากสถาบัน/หน่วยงานที่ ท่านศึกษา/ทำงานอยู่ การเข้าถึงสื่ออิเล็กทรอนิกส์ผ่านอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ต่างๆ มีอิทธิพลต่องานวิจัยมาก และต้องได้รับการอ้างอิงเช่นกัน รวมถึงการติดต่อทางอีเมลด้วย ยังไม่มีวิธีที่แนะนำ แต่อย่างน้อยต้องอ้างอิงชื่อและผู้เป็นเจ้าของเว็บไซต์ ที่อยู่ของอินเทอร์เน็ต และวันที่ได้เข้าถึงข้อมูลนั้น

³⁰Nonprint and Electronic Sources[Online], Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/other/> [August, 2008]

ถึงแม้สื่อเหล่านี้จะเป็นเครื่องมือที่ให้โอกาสการวิจัยมีพลังสูงมาก แต่ก็ทำให้เกิดอันตรายหลายด้านขึ้นด้วย เพราะไม่ได้ผ่านการอ่าน การตรวจทาน การกลั่นกรองของผู้เชี่ยวชาญเช่นหนังสือหรือบทความวารสาร ผู้อ่านต้องใช้ความระมัดระวังและดุลพินิจในด้านความน่าเชื่อถือ ความถูกต้อง ความเป็นธรรมเกี่ยวกับข้อคิดเห็น รวมไปถึงการยืนยันความเป็นเจ้าของข้อคิดเห็นของสารสนเทศที่ปรากฏด้วย โดยทั่วไปก็ไม่มี การแสดงว่าใครเป็นผู้เขียนหรือรับผิดชอบ ผนวกกับการนำมาใช้ได้โดยง่าย หรือแม้แต่การทำสำเนาแล้วมาดัดแปลงก็กระทำได้รวดเร็ว สื่อนี้ไม่เพียงเปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารและส่งผ่านข้อมูลให้กระทำได้รวดเร็วในพริบตาเท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนวิธีคิดเกี่ยวกับคุณค่าของสารสนเทศ และของผู้เขียนอย่างน่าใจหาย สิ่งที่ได้มาง่ายๆ มักจะหมดคุณค่าไปหรือลดคุณค่าไป เช่นเดียวกับการเคารพสิทธิ์ของผู้เขียนก็ลดลงไปด้วย เช่นเดียวกับการทำสำเนาเพลง ละคร ภาพยนตร์ การแสดงบนเวที หรือการทำเทียมสินค้าแบรนด์เนม

2.7.3 เมื่อใดจึงจะไม่ต้องอ้างอิง

โดยทฤษฎีแล้ว ไม่ต้องแสดงแหล่งอ้างอิงของความรู้สามัญหรือความรู้ทั่วไป (common knowledge) หรือสิ่งที่ได้จากสาธารณสมบัติ (public domain) จึงจำเป็นต้องเข้าใจความหมายของคำดังกล่าว

มหาวิทยาลัย Washington State สหรัฐอเมริกา³¹ ได้เสนอว่า สิ่งที่ไม่ต้องอ้างอิงหรือไม่เป็นลักษณะเฉพาะ (attribute) ได้แก่

1. ความรู้ทั่วไป (ซึ่งตัดสินจากผู้อ่านและเนื้อหา)
2. สิ่งที่อยู่ในสาธารณสมบัติ เช่น
 - คำนิยามจากพจนานุกรม
 - สารสนเทศจากสารานุกรม
 - หัวข้อข่าวส่วนใหญ่
 - สิ่งประดิษฐ์ที่เป็นศิลปะหรืองานวิทยาศาสตร์ที่ลิขสิทธิ์หมดอายุ

³¹What doesn't need to be cited or attributed in Plagiarism:what is it?[Online], Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/what.html#comknow> [September 19, 2009]

- งานที่ทำขึ้นก่อนกฎหมายคุ้มครอง

- สูตรคณิตศาสตร์

3. ความคิดหรือข้อเขียนของตัวเอง

4. ภาพการ์ตูนตัดแปะ (clip art) ที่มีในคอมพิวเตอร์

เนื่องจากเกณฑ์ของ*ความรู้ทั่วไป*ไม่มีพารามิเตอร์ที่ไม่ชัดเจน ทำให้เกิดความเข้าใจผิดที่นำไปสู่การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมได้ แม้จะจงใจหรือไม่ก็ตาม ก็ยังคงเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนประมวลความซื่อสัตย์ทางวิชาการอยู่ดี ข้อมูลที่แสดงนี้จึงเพียงแต่ช่วยให้จำแนกได้เท่านั้น แต่ไม่สามารถระบุเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวได้ (ในสถาบันบางแห่งมีข้อตกลงร่วมกันเป็นการภายใน เช่น ที่ *Baylor School*³² มีข้อตกลงร่วมกันคือ ถ้าสามารถหาข้อเท็จจริงได้จากแหล่งหลายแหล่ง เช่น หาได้จากแหล่งที่ไม่เชื่อมโยงกันที่น่าเชื่อถือได้สามแหล่งด้วยกันก็ถือว่าเป็น*ความรู้ทั่วไป*ได้)

นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่เรียกได้ว่า*ก้ำกึ่ง* (the grey area) ซึ่งได้แก่

1. ข้อค้นพบทางวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ ที่เผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ
2. สิ่งที่เราเรียนรู้จากการสนทนา
3. สิ่งที่เราคิดว่าเป็น*ความรู้ทั่วไป* แต่คนอื่นไม่คิดเช่นนั้น

ในกรณีสหรัฐอเมริกา เงื่อนไขและนิยามคำว่า สาธารณสมบัติ (public domain) ก่อนช่วงซบซ้อน โดยทั่วไปสิ่งพิมพ์ที่มีอายุมากกว่า 75 ปีขึ้นไปถือว่าเป็นสาธารณสมบัติ งานที่ตีพิมพ์หลังปี ค.ศ. 1978 ได้รับการคุ้มครองตลอดชีวิตของผู้เขียนบวกกับอีก 70 ปี กฎหมายที่คุ้มครองงานที่ตีพิมพ์ที่อายุน้อยกว่า 75 ปีแต่ก่อนปี ค.ศ. 1978 ซบซ้อนมากขึ้นไปอีก ถึงแม้โดยทั่วไปการคุ้มครองลิขสิทธิ์มีระยะ 28 ปีหลังตีพิมพ์บวกกับอีก 47 ปีถ้าขอคุ้มครองลิขสิทธิ์ใหม่ รวมระยะเวลาคือ 75 ปี ถ้าไม่แน่ใจ ควรปรึกษาทนายหรือตั้งข้อสมมติฐานไว้ก่อนว่างานนั้นยังคงได้รับความคุ้มครองโดยกฎหมายลิขสิทธิ์³³

³²www.baylor-school.org

³³How do I know if something is public domain or not?[Online], Plagiarism FAQs. Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_plagiarism_faq.html

จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย Princeton สหรัฐอเมริกา³⁴ ระบุว่าถ้าเป็นการศึกษาระดับมัธยมศึกษา คำแนะนำจะมีเพียงว่า ถ้าเป็นสารสนเทศที่ค้นคว้าได้จากสารานุกรม (The World Book Encyclopedia) จัดเป็นความรู้ทั่วไป เช่น ข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในงานวิจัยระดับอุดมศึกษามีการนำเสนอทฤษฎีและแนวความคิดใหม่ๆ ตลอดเวลา คำนิยามมีความสลับซับซ้อนและแตกต่างกันไปตามเวลา และสถานที่ เนื่องจากความรู้ของมนุษย์เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ความรู้ถ่ายทอดถึงกันทั่วโลก และเครื่องมือเพื่อช่วยค้นคว้าก็พัฒนาขึ้นเรื่อยๆ ปัจจุบัน แม้กระทั่งการกำหนดว่าอะไรคือข้อเท็จจริงก็ยังเป็นหัวข้อที่นักวิชาการเห็นไม่ตรงกัน ดังนั้น ต้องย้อนกลับไปใช้หลักการที่ระบุว่า *เมื่อใดสงสัยไม่แน่ใจ ก็ให้อ้างอิงไว้ก่อน*

สื่ออิเล็กทรอนิกส์ยุคใหม่ทำให้คุณค่าของความเป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา ลดลง การเข้าถึงได้อย่างง่ายดายจากที่ใดก็ได้ ผู้ที่อยู่ในวัยศึกษามีความคุ้นเคยที่จะเปิดคอมพิวเตอร์ใช้งานมาก มีเว็บไซต์เป็นโปรแกรมช่วยค้นหา (search engine) รวมทั้งมีเว็บไซต์จำนวนมากที่เสนอการบริการโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย อีกทั้งสิ่งที่ปรากฏบนเว็บไซต์ต่างๆ มักไม่มีชื่อผู้เขียน ทำให้ความแตกต่างระหว่างความรู้ที่เป็นสาธารณสมบัติกับความรู้ที่มีเจ้าของมีน้อยลงทุกที รวมทั้งความจริงที่ว่าข้อความที่ปรากฏในเว็บไซต์ต่างๆ มักไม่ได้ผ่านการตรวจทานความถูกต้อง และบางเว็บไซต์ยังเปิดให้ผู้เข้าชมเข้าไปแก้ไขเพิ่มเติมข้อความได้อีกด้วย ตัวอย่างเช่น เว็บของวิกิพีเดีย เป็นต้น

ข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ไม่จัดเป็นความรู้ที่เป็นสาธารณสมบัติและจัดเป็นแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ในการผลิตงานวิชาการที่เน้นความเป็นต้นแบบจึงควรหลีกเลี่ยงการนำข้อมูลจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้อ้างอิง ถ้าจำเป็นก็ต้องใช้วิธีที่กล่าวไว้แล้วคือ ต้องอ้างอิงและผู้เป็นเจ้าของเว็บไซต์ ที่อยู่ของอินเทอร์เน็ต และวันที่เข้าถึงข้อมูลนั้นอย่างครบถ้วนด้วย

ปัจจุบันมีเว็บไซต์ที่เสนอบริการการจัดหาเอกสารวิชาการหรือแม้แต่เสนอการทำวิจัยและการเขียนเอกสารแทน การใช้บริการดังกล่าวเพื่อทำงานวิจัยหรืองานเขียนแทนไม่เป็นเพียงการกระทำความผิดด้านการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเท่านั้น แต่เป็นการกระทำที่เป็นการฉ้อฉลทางวิชาการด้วยซึ่งผู้กระทำต้องได้รับการลงโทษอย่างหนัก

³⁴Not-So-Common Knowledge[Online], Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/notcommon/> [August, 2008]

การบริหารจัดการ

การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมเกิดขึ้นได้ทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ นักวิชาการบางคนรู้ดีว่าการคัดลอกและการลอกเลียนผลงานของผู้อื่นโดยมิได้อ้างอิงอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเป็นการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมแต่ก็ยังคงกระทำ ในขณะที่นักวิชาการบางคนกระทำด้วยความไม่รู้ว่าเป็นการกระทำผิด ด้วยเหตุที่ชุมชนวิชาการและสังคมทั่วไปต่างก็ให้ความสนใจ และพบว่าปรากฏเป็นข่าวในสื่อต่างๆ อยู่เสมอ เนื่องจากผู้กระทำมักเป็นผู้มีชื่อเสียงและมีตำแหน่งสำคัญ โดย นายคาร์ล กุตเตนเบิร์ก รัฐมนตรีกระทรวงกลาโหมประเทศเยอรมนี ในคณะรัฐมนตรีของนางแองเกลา แมร์เคิล นายกรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาและยอมรับในภายหลังว่าได้นำข้อมูลวิชาการของนักวิชาการจำนวน 19 คน ความยาวกว่า 50 หน้า มารวมเป็นบทหนึ่งในวิทยานิพนธ์ที่มีความยาว 400 หน้า โดยไม่ระบุแหล่งที่มาให้ถูกต้อง และอยู่ในขั้นตอนการตรวจสอบซึ่งอาจจะถูกริบปริญญาบัตรปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย Bayreuth³⁵ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งสถาบันวิชาการ สถาบันวิจัย และแหล่งทุนต่างๆ จึงจำเป็นต้องบริหารจัดการเรื่องนี้ อย่างเป็นระบบและครบวงจร เพื่อสร้างความตระหนักด้วยการให้การศึกษา ให้คำแนะนำ การเปิดช่องทางให้ร้องเรียน การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบและตัดสิน ตลอดจนกำหนดมาตรการการลงโทษ

³⁵“จิริบจุตตีค็อกเตอร์ รมต. เบียร์จาว”, 24 กุมภาพันธ์ 2554, ไทยรัฐ: 2.

ระบบการบริหารจัดการในการกำกับดูแลเพื่อป้องกันการกระทำผิดจากการลักลอบงานวิชาการ และวรรณกรรมควรทำเป็นระบบและครบวงจร ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดนโยบาย
- 2) การสร้างความตระหนักและมาตรการป้องกัน
- 3) การพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบ
- 4) การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ
- 5) การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษ

จากการศึกษาข้อมูลของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศปรากฏว่า มหาวิทยาลัยต่างๆ จะมีการบริหารจัดการที่ชัดเจนเพียงบางส่วน เช่น บางมหาวิทยาลัย กำหนดเฉพาะนโยบาย ขั้นตอนการดำเนินงาน และบทลงโทษเท่านั้น ในส่วนการสร้าง ความตระหนัก มาตรการป้องกัน และเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบมิได้กำหนดเป็น หัวข้อที่ชัดเจนเป็นต้น ดังนั้นเนื้อหาในบทนี้จึงนำเสนอจุดเด่นของมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยแยกตามหัวข้อที่กำหนดไว้เพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาและพิจารณานำส่วนเด่นของแต่ละ มหาวิทยาลัยไปประกอบการพัฒนาระบบการบริหารจัดการต่อไป รายละเอียดข้อมูลของ มหาวิทยาลัยต่างๆ มีดังนี้

3.1 การกำหนดนโยบาย

จากการศึกษาเอกสารของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในต่างประเทศประกอบด้วย มหาวิทยาลัย Chicago และมหาวิทยาลัย San Jose State ประเทศสหรัฐอเมริกา มหาวิทยาลัย Dublin ประเทศไอร์แลนด์ และ The Chinese University of Hong Kong สาธารณรัฐประชาชนจีน พบว่ามีการกำหนดนโยบายในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน ส่วนมหาวิทยาลัยในประเทศยังไม่ปรากฏว่ามีการกำหนดนโยบายในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน

มหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้กำหนดนโยบายว่า การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมเป็น ปัญหาที่ร้ายแรงซึ่งไม่ควรกระทำ หากมีการตรวจสอบพบว่าได้มีการทำผิดจริง มหาวิทยาลัย หลายแห่งได้ระงับโทษถึงขั้นไล่ออก และบางมหาวิทยาลัยได้มีมาตรการป้องกันโดยวิธีให้ความรู้ และความตระหนักแก่บุคลากร

3.1.1 มหาวิทยาลัย Chicago (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการว่า ในฐานะนักศึกษาและคณาจารย์ของมหาวิทยาลัย Chicago ซึ่งเป็นชุมชนวิชาการที่มีมาตรฐานขั้นสูง และยึดถือหลักการทางจริยธรรมพื้นฐานเป็นแนวปฏิบัติอย่างเคร่งครัด จึงมีความเชื่อว่า การนำผลงานของผู้อื่นมานำเสนอเป็นผลงานของตนเองเป็นความผิดทางวิชาการ จริยธรรมทางการศึกษา และขัดต่อจิตวิญญาณของปัญญาชน มหาวิทยาลัยถือว่าการลักลอกผลงานของผู้อื่นโดยไม่อ้างอิงให้ถูกต้องเป็นความผิดที่ร้ายแรงอาจถึงขั้นไล่ออก

**University of Chicago :
University policy on
academic honesty**

As students and faculty of the University of Chicago, we belong to an academic community with high scholarly standards of which we are justly proud. Our community also holds certain fundamental-ethical principles to which we are deeply committed. We believe it is contrary to justice, to academic integrity, and to the spirit of intellectual inquiry to submit the statements of ideas of work of others as one's own. To do so is plagiarism or cheating, offenses punishable under the University's disciplinary system. Because these offenses undercut the distinctive moral and intellectual character of the University, we take them very seriously and punishments for them may range up to permanent expulsion from the University.³⁶

³⁶University policy on academic honesty[Online], University of Chicago. Available from: <http://cir.uchicago.edu/currentstudents/UofC%20Plagiarism%20Guidelines.pdf>

3.1.2 มหาวิทยาลัย San Jose State (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการว่า มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญต่อการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบสูงในเรื่อง จริยธรรม ความซื่อสัตย์ และความซื่อตรงทางวิชาการ มหาวิทยาลัยจึงกำหนดนโยบาย เรื่องมาตรฐานทางวิชาการ และเผยแพร่ให้บุคลากรทุกระดับทั้งนักศึกษา อาจารย์ และ บุคลากรอื่นๆ ทราบ หากคณะหรือนักศึกษายินยอมให้เกิดการประพฤติผิดทางวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นการจงใจหรือไม่เจตนา จะมีผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยในเชิงคุณภาพและ ความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

San Jose State University :
Academic Integrity Policy

The University emphasizes responsible citizenship and an understanding of ethical choices inherent in human development. Academic honesty and fairness foster ethical standards for all those who depend upon the integrity of the university, its courses, and its degrees. This policy sets the standards for such integrity and shall be used to inform students, faculty and staff of the university's Academic Integrity Policy. The public is defrauded if faculty and/or students knowingly or unwittingly allow dishonest acts to be rewarded academically and the university's degrees are compromised.³⁷

³⁷Academic Integrity Policy[Online], San Jose State University. Available from: <http://www.sjsu.edu/senate/S02-5.pdf>

3.1.3 มหาวิทยาลัย Dublin (ไอร์แลนด์)

มหาวิทยาลัยกำหนดนโยบายเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมว่า การลักลอกผลงานของผู้อื่นเป็นปัญหาทางวิชาการที่ร้ายแรง มหาวิทยาลัยจะตรวจสอบกรณีที่ถูกกล่าวหาว่าลักลอกผลงานอย่างละเอียดรอบคอบ หากได้รับการยืนยันว่ามีการลักลอกผลงานจริง จึงจะพิจารณาลงโทษตามที่เห็นว่าเหมาะสม ในการตรวจสอบกรณีการลักลอกผลงานจะกระทำอย่างระมัดระวัง โดยพิจารณาว่าเป็นการลักลอกแบบไหน มากน้อยเพียงใด และพิจารณาจากอายุรวมถึงประสบการณ์ของนักศึกษาที่กระทำผิดด้วย

มหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมไว้ 10 ข้อ ทั้งนี้มีเฉพาะข้อ 1 และ 2 ที่มีเนื้อหาเป็นนโยบาย สำหรับข้อ 3-10 เป็นขั้นตอนการดำเนินงาน จึงมิได้นำเสนอไว้ในบทนี้

**University College Dublin :
University Plagiarism Policy**

1. Plagiarism is a serious academic issue and the University will examine all alleged instances of plagiarism thoroughly and apply such penalties as it considers appropriate where plagiarism is confirmed to have taken place;

2. Alleged cases of plagiarism should be examined carefully to establish the facts and relative context of the alleged offence taking into account the nature and extent of plagiarism as well as the experience and seniority of the student;³⁸

³⁸University Plagiarism Policy[Online], University College Dublin. Available from: http://www.ucd.ie/registry/academicsecretariat/plag_pol_proc.pdf

3.1.4 มหาวิทยาลัย The Chinese University of Hong Kong (เขตบริหารพิเศษฮ่องกงแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน)

มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญอย่างยิ่งเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ในการผลิตผลงานวิชาการ ทั้งนี้ได้กำหนดนโยบายที่จะมีให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม กรณีที่มีปัญหาการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม มหาวิทยาลัยจะถือเป็นการกระทำความผิดอย่างร้ายแรงถึงขั้นให้ออก ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะพบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมในมหาวิทยาลัยน้อยมาก แต่มหาวิทยาลัยก็มีมาตรการในการป้องกันและการส่งเสริมบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้และตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้โดยการเผยแพร่ความรู้ผ่านทางเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย

The Chinese University of Hong Kong places very high importance on honesty in academic work submitted by students, and adopts a policy of *zero tolerance* on cheating in examinations and plagiarism. Any related offence will lead to disciplinary action including termination of studies at the University.

The Chinese University of
Hong Kong

Although detected cases of cheating in examinations or plagiarism are rare at the University, everyone should make himself/herself familiar with the content of this website and thereby help avoid any practice that would not be acceptable.³⁹

3.2 การสร้างความตระหนักและมาตรการป้องกัน

การสร้างความตระหนักและมาตรการป้องกันการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม ผู้เขียนได้ศึกษาจากเอกสารของมหาวิทยาลัยต่างๆ สำหรับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศได้ศึกษาจากเอกสารของมหาวิทยาลัย Princeton มหาวิทยาลัย California

³⁹Honesty in Academic Work : A Guide for Students and Teachers[Online], The Chinese University of Hong Kong. Available from: <http://www.cuhk.edu.hk/policy/academichonesty/> [November, 2010]

Berkeley และมหาวิทยาลัย Purdue ประเทศสหรัฐอเมริกา วิทยาลัย King's College London ประเทศอังกฤษ และมหาวิทยาลัย Capilano ประเทศแคนาดา พบว่ามหาวิทยาลัยต่างๆ ได้จัดทำเอกสารเพื่อให้คำแนะนำหรือข้อบังคับหรือหลักปฏิบัติ รวมถึงการกำหนดบทลงโทษ และเผยแพร่ให้ประชาคมโดยเฉพาะนักศึกษาทราบ

จุดเด่นของการดำเนินงาน

- มหาวิทยาลัย Purdue จัดทำ The Purdue Online Writing Lab (Purdue OWL) เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการเขียนบทความเพื่อมิให้เกิดลอกเลียนทางวิชาการ
- วิทยาลัย King's College London กำหนดให้นักศึกษาลงนามรับรองผลงานของตนเองก่อนนำเสนออาจารย์และได้ระบุถึงการนำเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการตรวจสอบผลงานด้วย
- มหาวิทยาลัย Capilano ระบุคำจำกัดความของการโกงและการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมไว้ในเค้าโครงรายวิชาทุกรายวิชา

รายละเอียดการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต่างๆ มีดังนี้

3.2.1 มหาวิทยาลัย Princeton (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดว่านักศึกษาทุกคนจะต้องยึดมั่นในหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการทำข้อสอบที่ทำการทดสอบในห้องเรียน รวมถึงการทำรายงานอื่นๆ นักศึกษาอาจไปทำการค้นคว้าและทำรายงานในสถานที่อื่น เช่น ห้องสมุดหรือหอพัก รายงานเหล่านั้นจะต้องเป็นไปตามกฎข้อบังคับทางวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ การควบคุมให้เป็นไปตามหลักปฏิบัติดังกล่าวให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการร่วมระหว่างคณาจารย์กับนักศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ

สำหรับการสร้างความตระหนักให้แก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยได้จัดทำเอกสารเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปฏิบัติในเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการและวิธีการที่นักศึกษาจะคุ้มกันผลงานของตนเอง เอกสารดังกล่าวประกอบด้วยหลักการและเหตุผลในเรื่องหลักจริยธรรมและความซื่อสัตย์ทางวิชาการที่เกี่ยวกับผลงานด้านวิชาการของ

มหาวิทยาลัย ข้อเสนอในการอ้างอิงผลงานของผู้อื่น และข้อควรระวังอื่นๆ รวมถึง คำจำกัดความของการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมวิชาการ และตัวอย่างที่เกิดจากการลักลอกงานผู้อื่น

นอกจากนี้ในเอกสารดังกล่าวยังบอกถึงสิทธิและข้อบังคับรวมถึงความรับผิดชอบ ทั้งนี้คณาจารย์และผู้บริหารมีความเชื่อว่าข้อมูลต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดทำเป็นเอกสาร เผยแพร่ให้นักศึกษาทราบจะทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการลักลอกงาน วิชาการและวรรณกรรมและระวังมิให้เกิดปัญหาขึ้น

**Princeton University :
Academic Integrity**

All Princeton students pledge to adhere to the Honor Code in the conduct of all written examinations, tests, and quizzes that take place in class. However, much of your work at Princeton — from papers to problem sets to the senior thesis — will be produced outside of class, whether in the library, your dorm room, or elsewhere. Such work is governed by the University’s academic regulations, which are designed to ensure the integrity of your academic work. These regulations fall under the jurisdiction not of the Honor Committee, but of the Faculty-Student Committee on Discipline.

This booklet provides information about Princeton’s academic regulations and how you can safeguard the integrity of your original work. It offers a rationale for the ethic of intellectual honesty that underlies all academic work at the University, discusses when and how to acknowledge your intellectual debts to the work of other people, and considers some of the implications of electronic media as research tools. It defines important terms such as plagiarism and provides negative examples of what to avoid as well as positive guidance about how to do your work.

Some of the material covered in this booklet is duplicated and elaborated in *Rights, Rules, Responsibilities*, in the orange pages under “Academic Regulations.” The University faculty and administration believed, however, that this separate document, with a fuller discussion of the issues and more examples, would be both helpful and handy. You’ll also find further information about the Honor System in both the *Undergraduate Announcement* and *Rights, Rules, Responsibilities*.

Please take the time to read this booklet carefully and keep it for your future reference.⁴⁰

⁴⁰Introduction[Online], Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/intro/index.htm> [August, 2008]

3.2.2 มหาวิทยาลัย California Berkeley (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในประมวลข้อบังคับสำหรับนักศึกษาว่าการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นความประพฤติผิดทางวิชาการ และให้นิยามของคำว่า plagiarism ว่าหมายถึง การนำผลงานของผู้อื่นมาใช้โดยมิได้อ้างอิงให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ นักศึกษาจะต้องทำเครื่องหมายไว้อย่างชัดเจนในส่วนที่เป็นข้อความของผู้อื่นและอ้างอิงแหล่งที่มาด้วย กรณีที่นำความคิดมาใช้หรือนำข้อความของผู้อื่นมาเรียบเรียงใหม่ก็ต้องอ้างอิงเช่นกัน การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นความผิดทางวิชาการร้ายแรง กรณีที่นักศึกษาระทำผิดจะถูกลงโทษด้วยการลดเกรดให้ตกหรืออาจถูกลงโทษที่รุนแรงกว่านั้นหรือแม้แต่ถูกไล่ออก

Plagiarism is a form of academic dishonesty, violating the Berkeley Campus Code of Student Conduct. The campus issues a guide to understanding plagiarism, which states:

**University of California Berkeley :
What is plagiarism?**

“Plagiarism means using another’s work without giving credit. You must put others’ words in quotation marks and cite your source(s). Citation must also be given when using others’ ideas, even when those ideas are paraphrased into your own words.”

Plagiarism is a serious violation of academic and student conduct rules and is punishable with a failing grade and possibly more severe action. For more information, consult the following UC Berkeley websites:

- Berkeley Campus Code of Student Conduct: <http://students.berkeley.edu/uga/conduct.pdf>
Faculty Help Desk - Student Conduct (see section on plagiarism). University of California Berkeley: College of Letters & Sciences⁴¹

⁴¹What is plagiarism?[Online], Library, University of California Berkeley. Available from: <http://www.lib.berkeley.edu/instruct/guides/citations.html>

3.2.3 มหาวิทยาลัย Purdue (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยจัดทำเป็นเอกสาร **The Purdue Online Writing Lab (Purdue OWL)** เพื่อให้นักศึกษาใช้เป็นแนวปฏิบัติในการเขียนบทความเพื่อมิให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมโดยมีเนื้อหา ดังนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจที่จะลักลอกผลงาน และตระหนักดีว่าการอ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้อ่านและช่วยผู้เขียนให้ทราบแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อหรือวิชาที่เรียนได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามอาจเกิดความผิดพลาดในการอ้างอิงแหล่งที่มาและการให้เครดิตแก่เจ้าของงาน ดังนั้นเอกสารนี้นอกจากจะทำให้ทราบแนวปฏิบัติซึ่งนอกจากจะช่วยในการหลีกเลี่ยงการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมแล้ว ยังช่วยพัฒนาสมรรถภาพและการดำเนินงานในการทำวิจัยและการเขียน สำหรับแนวปฏิบัติในการอ่านและจดโน้ตเพื่อทำวิจัยและการเขียนบทร่างมีดังนี้

- โน้ตให้ทำเครื่องหมาย Q ตัวใหญ่หรือเครื่องหมาย ? ขนาดใหญ่ ตรงคำที่คัดลอกจากผู้อื่น
- โน้ตให้ทำเครื่องหมาย S กรณีที่นำความคิดมาจากแหล่งข้อมูลอื่น ส่วนกรณีที่เป็นความคิดของผู้เขียนให้ระบุด้วย ME
- กรณีที่เป็นข้อมูลซึ่งอ้างอิงมาจากแหล่งอื่น ให้บันทึกแหล่งที่มาไว้ในโน้ตโดยประกอบด้วยชื่อหนังสือ/บทความ หรือ URL ของเว็บไซต์ เป็นต้น

Purdue University :
The Purdue Online Writing Lab :
Safe Practices

Most students, of course, don't intend to plagiarize. In fact, most realize that citing sources actually builds their credibility for an audience and even helps writers to better grasp information relevant to a topic or course of study. Mistakes in citation and crediting can still happen, so here are certain practices that can help you not only avoid plagiarism, but even improve the efficiency and organization of your research and writing.

**Best Practices for Research and Drafting
Reading and Note-Taking**

- In your notes, always mark someone else's words with a big **Q**, for quote, or use big quotation marks
- Indicate in your notes which ideas are taken from sources with a big **S**, and which are your own insights (**ME**)
- When information comes from sources, record relevant documentation in your notes (book and article titles; URLs on the Web)⁴²

3.2.4 วิทยาลัย King's college London (อังกฤษ)

วิทยาลัยจัดทำเอกสารแนะนำนักศึกษาเพื่อมิให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมไว้ดังนี้

- การนำข้อความจากผลงานของผู้อื่นทั้งที่ตีพิมพ์หรือไม่ได้ตีพิมพ์รวมทั้งของนักศึกษ่อื่นมาใช้ ต้องใส่ไว้ในเครื่องหมายอัฒประกาศและระบุแหล่งที่มาอย่างครบถ้วนในรูปแบบที่ถูกต้อง
- การถอดความ การใช้ถ้อยคำเพื่อแสดงความคิดของบุคคลอื่นต้องระบุไว้ในเชิงอรรถหรือวงเล็บที่อยู่ตามหลังข้อความที่เรียบเรียงขึ้นใหม่ และอ้างอิงแหล่งที่มาด้วย ทั้งนี้ในกรณีรูปภาพหรือสื่อโสตทัศน ก็ต้องทำกิตติกรรมประกาศเจ้าของผลงานด้วย

⁴²Safe Practices[Online], The Purdue Online Writing Lab, Purdue University. Available from: <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/589/03/>

- นักศึกษาจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษที่จะหลีกเลี่ยงการลักลอกผลงานผู้อื่นเมื่อทำแบบฝึกหัด เขียนบทความ และทำรายงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์หรือเมื่อทำงานเป็นกลุ่ม
- การให้เครดิตแก่งานชิ้นหนึ่งทำได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้น การส่งงานชิ้นเดียวกันสองครั้งหรือนำเนื้อหาส่วนใหญ่ของงานที่เคยส่งแล้วมาปรับใช้ใหม่ถือเป็นการโกง

มหาวิทยาลัยได้แนะนำให้นักศึกษาปฏิบัติตามแนวทางที่คณะหรือภาควิชา กำหนดเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานอย่างเหมาะสมและวิธีอ้างอิงที่ถูกต้อง นักศึกษาจะต้องลงชื่อและแนบเอกสารที่ระบุว่าได้อ่านและเข้าใจประกาศของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม โดยแนบกับผลงานที่ส่งให้อาจารย์ประเมินผล นักศึกษาควรตระหนักว่าผู้ที่ทำงานทางวิชาการมีความชำนาญในการตรวจจับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม และสามารถนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการตรวจสอบมาช่วยตรวจสอบได้ด้วย

King's college London :
Students should take
particular care that

- Direct quotations from the published or unpublished work of others, including that of other students, must always be identified as such by being placed inside quotation marks with a full reference to the source provided in the proper form;
- Paraphrasing - using other words to express another person's ideas or judgements - must also be acknowledged (in a footnote or bracket following the paraphrasing) and referenced. In the same way, the authors of images and audiovisual presentations must be acknowledged;
- They should take particular care to avoid plagiarism and collusion in coursework, essays and reports, especially when using electronic sources or when working in a group;

- Credit can only be given once for a particular piece of assessed work. Submitting the same piece of work (or a significant part thereof) twice for assessment will be regarded as cheating;

- Unacknowledged collaboration may result in a charge of plagiarism or in a charge of collusion.

Students are advised to consult School and departmental guidance on the proper presentation of work and the most appropriate way to reference sources; they are required to sign and attach a statement to each piece of work submitted for assessment indicating that they have read and understood the College statement on plagiarism. Students should be aware that academic staff have considerable expertise in identifying plagiarism and have access to electronic detection services to assist them.⁴³

3.2.5 มหาวิทยาลัย Capilano (แคนาดา)

มหาวิทยาลัยจัดทำเอกสารแนะนำนักศึกษาเพื่อมิให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมดังนี้

1. เผยแพร่นโยบายในเรื่องนี้โดยพิมพ์ไว้ในคู่มือลงทะเบียนทุกภาคการศึกษาและมีอยู่ในเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย
2. ในเค้าโครงรายวิชาทุกรายวิชามีการระบุคำจำกัดความของการโกงและการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งวิธีการบังคับในการจัดการกับการโกงและการลักลอกผลงานซึ่งภาควิชาหรือผู้สอนสามารถนำมาใช้ได้

**Capilano University :
Informing Students**

1. Copies of this policy are published each term as part of the Registration Guide, and it is always available on the University website.
2. All Course Outlines must provide students with a clear definition of cheating and plagiarism and a statement of the sanctions for cheating and plagiarism which the department/instructor may apply.⁴⁴

⁴³Students should take particular care that[Online], Plagiarism Strategy, King's college London. Available from: <http://www.kcl.ac.uk/content/1/c6/04/69/71/College-strategy-2009-10.pdf>

⁴⁴Informing Students[Online], Cheating and Plagiarism Policy, Capilano University Available from: <http://www2.capilanou.ca/current/policies/university-policies/cheating.html>

การดำเนินงานด้านการสร้างความตระหนักและการกำหนดมาตรการป้องกันของหน่วยงานและมหาวิทยาลัยในประเทศ จากการศึกษาข้อมูลจากเว็บไซต์และเอกสารของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในประเทศ ปรากฏว่าหน่วยงานต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาในการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม โดยจัดอบรมและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อให้เกิดความตระหนักและระวังมิให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม และเผยแพร่ในเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย รายละเอียดการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยต่างๆ มีดังนี้

3.2.6 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ในปี พ.ศ. 2550 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดย ก.พ.อ. ได้จัดทำประกาศเรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550⁴⁵ โดยระบุว่าอาจารย์ต้องคำนึงถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ 5 ข้อ ได้แก่ 1) มีความซื่อสัตย์ทางวิชาการ 2) ต้องให้เกียรติและอ้างอิงถึงบุคคลและแหล่งที่มาของข้อมูล 3) ต้องไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ทางวิชาการจนละเลยหรือละเมิดสิทธิส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิมนุษยชน 4) ผลงานทางวิชาการต้องได้มาจากการศึกษาโดยใช้หลักวิชาการเป็นเกณฑ์ และ 5) ต้องนำผลงานไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบธรรมและชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ก.พ.อ. ได้จัดทำแบบรับรองจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการโดยมีรายละเอียด 5 ข้อ ที่ผู้ยื่นขอตำแหน่งทางวิชาการต้องลงนามรับรองไว้ด้วย

3.2.7 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมและกำหนดหลักเกณฑ์หรือแนวทางไว้เป็นเวลานานแล้ว ทั้งนี้มีการดำเนินการในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

⁴⁵ สำเนาประกาศ ก.พ.อ.เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา 2550).

1) ที่ประชุมคณบดีในการประชุมครั้งที่ 35/2542 วันที่ 3 พฤศจิกายน 2542 กำหนดจรรยาบรรณและแนวทางปฏิบัติของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไว้ 10 ข้อ ในจรรยาบรรณข้อ 9 ระบุ⁴⁶ว่า “อาจารย์ต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรม” และในแนวปฏิบัติข้อ 9.1 กำหนดว่า “ซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อศิษย์ ไม่ลอกเลียนแบบผลงานและทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น”

2) ในปี พ.ศ. 2549 สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยออกข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยหมวดที่ 5⁴⁷ ความผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการ ข้อ 27 ได้ระบุว่า หากบุคคลผู้ใด ระบุข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในผลงานทางวิชาการไม่ตรงกับความเป็นจริง ลอกเลียนผลงานทางวิชาการของผู้อื่น นำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นไปใช้ในการขอ ตำแหน่งทางวิชาการโดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง หรือประพฤติผิดจรรยาบรรณ ของวิชาชีพหรือจริยธรรมของสาขาวิชานั้นๆ ถือว่าบุคคลผู้นั้นกระทำความผิดทางจริยธรรม และจรรยาบรรณทางวิชาการ ในกรณีที่ตรวจพบการกระทำผิดตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.ว. เสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อวินิจฉัย หากสภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยว่า บุคคลผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ในระหว่างการพิจารณาคำขอตำแหน่งทางวิชาการ ของบุคคลผู้นั้น ให้อยู่ติดการพิจารณาคำขอตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าว และห้ามมิให้บุคคล ผู้นั้นขอตำแหน่งทางวิชาการเป็นเวลา 5 ปี นับแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยว่า หากสภามหาวิทยาลัยวินิจฉัยว่า บุคคลผู้ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง หลังจากที่มีการ แต่งตั้งบุคคลผู้นั้นให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการแล้ว ให้ถอดถอนบุคคลผู้นั้นออกจาก ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ หรือศาสตราจารย์แล้วแต่กรณี ในกรณี ตำแหน่งศาสตราจารย์ ให้สภามหาวิทยาลัยเสนอเรื่องต่อ ก.พ.อ. เพื่อดำเนินการต่อไป การถอดถอนออกจากตำแหน่งทางวิชาการตามวรรคสี่ให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ มี คำสั่งแต่งตั้ง หรือวันที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งแล้วแต่กรณี และห้ามมิให้บุคคล ผู้นั้นขอตำแหน่งทางวิชาการเป็นเวลา 5 ปี นับแต่วันที่คำสั่งถอดถอน หรือวันที่

⁴⁶ จรรยาบรรณของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มติที่ประชุมคณบดีในการประชุมครั้งที่ 35/2542, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พฤศจิกายน 3, 2542.

⁴⁷ สำเนาข้อบังคับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่าด้วย การกำหนดตำแหน่งทางวิชาการของบุคลากร ของมหาวิทยาลัย, (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549).

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอนแล้วแต่กรณี ให้อธิการบดีสั่งให้มีการดำเนินการทางวินัย ต่อบุคคลผู้นั้นตามพฤติการณ์และความร้ายแรงของการกระทำความผิดเป็นกรณีๆ ไป

3) ในปี พ.ศ. 2549 สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาคลังข้อมูลโดยใช้ชื่อว่าคลังปัญญาจุฬาฯ เพื่อประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นคลังจัดเก็บและให้บริการสารสนเทศอันเป็นภูมิปัญญาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยผลงานวิจัยและวิชาการของคณาจารย์ นักวิจัย และนิสิตบัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัย โดยมุ่งหวังว่าทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับการจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัลและ มีการลงรายการที่เป็นมาตรฐานเหล่านี้จะเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแก่ประชาคมวิชาการ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย ในการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ต่อยอดซึ่งจะเป็นการ เสริมสร้างความแข็งแกร่งทางวิชาการทั้งในศาสตร์เดียวกันและบูรณาการระหว่างศาสตร์ และสามารถพัฒนาระบบการทำงานร่วมกันระหว่างอาจารย์ต่างศาสตร์และระหว่างอาจารย์ กับนิสิต และยังเป็นการเผยแพร่ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยให้เป็นที่ประจักษ์ในระดับนานาชาติ คลังปัญญาจุฬาฯ เพื่อประเทศไทย พัฒนาขึ้นด้วยโปรแกรม DSpace ซึ่งเป็นที่ยอมรับ และใช้กันอย่างแพร่หลายในการจัดทำคลังปัญญา (Institutional Repository) เพราะเป็น โปรแกรมที่บริหารจัดการระบบจัดเก็บ (capture) ที่ถาวร สะสม (store) และจัดทำสรรชนี⁴⁸

4) เริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 บัณฑิตวิทยาลัยจัดทำเอกสารชื่อ การคัดลอกผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ (Plagiarism) “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”⁴⁹ แจกให้แก่นิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนทราบและถือปฏิบัติ โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย 1) บทนำ 2) ความหมายของคำว่า การคัดลอกผลงานทางวิชาการ (Plagiarism) 3) ตัวอย่างการคัดลอกผลงานทางวิชาการ 4) ข้อบ่งชี้การคัดลอก (Indications of Plagiarism) 5) ข้อเสนอแนะเพื่อหลีกเลี่ยงการคัดลอกผลงานทางวิชาการ และ 6) เอกสาร อ้างอิง นอกจากนี้ยังนำเอกสารดังกล่าวเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ด้วย⁵⁰

⁴⁸ยุพิน จันทรเจริญสิน, วิวัฒน์ วัฒนาวุฒิ และ ชนิตา จริยาพรพงศ์, คลังปัญญาจุฬาฯ เพื่อประเทศไทย, (สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).

⁴⁹การคัดลอกผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์(Plagiarism) “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”, (บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มิถุนายน, 2553)

⁵⁰การคัดลอกผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ Plagiarism “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้” [ออนไลน์], บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แหล่งที่มา: <http://www.grad.chula.ac.th/download/files/Plagiarism.pdf> [มิถุนายน 2553]

5) สำหรับการดำเนินงานในระดับคณะที่ค้นคว้าได้จากเว็บไซต์⁵¹ ปรากฏว่า คณะต่างๆ ตระหนักถึงความสำคัญ และจัดกิจกรรมดังนี้ ในปี พ.ศ. 2552 คณะสัตวแพทยศาสตร์ได้จัดบรรยายเรื่อง Plagiarism (โจรกรรมทางวิชาการ) สถาบันภาษาได้จัดบรรยายเรื่อง “How to Write an Academic/ Research Paper for Publication.” ซึ่งมีหัวข้อ Important elements of a good research paper and a good abstract and tips on how to avoid plagiarism. ในปี พ.ศ. 2553 คณะวิศวกรรมศาสตร์ได้จัดบรรยายเรื่อง Plagiarism (การคัดลอกผลงานทางวิชาการ) และคณะครุศาสตร์ โดยศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช และนางสาววิไลวรรณ ศรีสงคราม ได้เขียนบทความเรื่อง Plagiarism ทั้งนี้ได้มีการเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย⁵²

6) ในเดือนมิถุนายน 2553 สำนักงานสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดประชุมผู้บริหารมหาวิทยาลัยประกอบด้วยอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน ประธานสภาคณาจารย์ และผู้ช่วยอธิการบดี เรื่อง การคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต (Plagiarism)⁵³ โดยได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิ มาอภิปรายประเด็นรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณทางวิชาการ การตรวจสอบผลกระทบและความเสียหายที่เกิดขึ้นในหลากหลายระดับ เช่น การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมตั้งแต่เล็กเพื่อให้เด็กเรียนรู้การคิดวิเคราะห์เพื่อลดการลอกเลียนแบบ การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในระดับนิสิต อาจารย์ การออกมาตรการเด็ดขาด มีการลงโทษรุนแรง เป็นต้น ทั้งนี้ผู้บริหารที่เข้าร่วมฟังการอภิปรายได้ร่วมเสนอความคิดเห็นที่หลากหลาย โดยวิเคราะห์ถึงประเด็นทางสังคมและแนวทางการแก้ปัญหา โดยมีข้อสรุปว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ควรพิจารณาการเชิงนโยบายเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อให้สังคมวิชาการ พึงตระหนักและระมัดระวังเรื่องนี้อย่างจริงจังต่อไป

⁵¹Search Results for ‘plagiarism’[Online], Available from: <http://www.chula.ac.th/search/index.htm>

⁵²Search Results for ‘plagiarism’[Online], Available from: <http://wiki.edu.chula.ac.th/groups/90e28/wiki/b0f28/plagiarism.html>

⁵³การประชุมเรื่อง การคัดลอกผลงานทางวิชาการของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต (Plagiarism), สภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [มิถุนายน 2553]

3.2.8 มหาวิทยาลัยมหิดล

จากการค้นคว้าจากเว็บไซต์⁵⁴ที่มหาวิทยาลัยจัดทำ พบว่ามหาวิทยาลัยมหิดลได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องลักลอบงานวรรณกรรม โดยในวันที่ 22 สิงหาคม 2551 มหาวิทยาลัยมหิดลได้จัดเสวนาเรื่อง “Plagiarism โจรกรรมทางวิชาการเป็นอย่างไร ?” และได้สรุปข้อมูลที่ได้จากการเสวนาเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ด้วย โดยในเว็บไซต์นี้มหาวิทยาลัยได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งในเรื่องของ Plagiarism Detection Tools และ Plagiarism Guides ของมหาวิทยาลัยอื่นๆ มาไว้เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม

นอกจากนี้มหาวิทยาลัยมหิดลยังเข้าโปรแกรม Turnitin ซึ่งเป็นโปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงาน และหน่วยเทคโนโลยีสารสนเทศทางวิชาการได้จัดอบรมการใช้โปรแกรม Turnitin อย่างต่อเนื่องปีละหลายครั้ง โดยแยกเป็นการอบรมสำหรับนักศึกษาและการอบรมสำหรับอาจารย์⁵⁵ ทั้งนี้ในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เป็นผู้ตรวจสอบการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมโดยใช้โปรแกรม Turnitin

สำหรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดลกำหนดให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนเรียนวิชา บชศร 521 จริยธรรมการวิจัย (GRID 521 RESEARCH ETHICS) จำนวน 1 หน่วยกิต วิชานี้จะมีเนื้อหาประกอบด้วยจรรยาบรรณนักวิจัย จริยธรรมทั้งในคนและสัตว์ วิธีการเขียนรายงานที่ช่วยระวังมิให้เกิดการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม และวิธีการตรวจสอบการคัดลอกบทความวิชาการ (Turnitin)

3.2.9 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้เช่นกัน และจากการค้นคว้าจากเว็บไซต์ปรากฏว่ามหาวิทยาลัยได้มอบหมายให้โครงการพัฒนาองค์ความรู้ สำนักหอสมุดจัดสัมมนาเรื่อง เทคโนโลยีสำหรับตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์

⁵⁴Search Results for ‘plagiarism’[Online], ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stanglibrary.wordpress.com/?s=plagiarism>

⁵⁵ตารางฝึกอบรม[ออนไลน์], ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stang.sc.mahidol.ac.th/AIT/course.htm>

ผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัย/สิ่งพิมพ์ออนไลน์ (Plagiarism Prevention) ในวันที่ 31 มีนาคม 2553⁵⁶

3.2.10 มหาวิทยาลัยอื่นๆ ในประเทศไทย

จากการค้นคว้าจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม เห็นได้จากบทความที่อาจารย์เขียนและเผยแพร่ไว้บนเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยเกี่ยวกับความหมายของ Plagiarism และข้อควรระวัง เช่น บทความเรื่อง “การลอกเลียนวรรณกรรม : ความต่างพ้อยทางวิชาการ”⁵⁷ โดย เจริญ ตรีศักดิ์ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บทความเรื่อง “ลิขสิทธิ์ทางวิชาการและจริยธรรมบนอินเทอร์เน็ต”⁵⁸ โดย อาจารย์สุภาภรณ์ ศรีดี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช และบทความเรื่อง “หยุด ! การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Stop ! Plagiarism)”⁵⁹ โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพเราะ เบญจกุล คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ เป็นต้น

3.3 การพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบ

การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นเรื่องผิดจรรยาบรรณทางวิชาการ และถือเป็นความผิดร้ายแรงในวงการวิชาการนานาชาติ “ในต่างประเทศมีการวิจัยค้นคว้า

⁵⁶ การสัมมนาเรื่อง เทคโนโลยีสำหรับการตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัย/ สิ่งพิมพ์ออนไลน์ (Plagiarism Prevention)[ออนไลน์], โครงการพัฒนาองค์ความรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. แหล่งที่มา: <http://library.tu.ac.th/declare/index.asp> [มีนาคม 29, 2553]

⁵⁷ เจริญ ตรีศักดิ์, การลอกเลียนวรรณกรรม: ความต่างพ้อยทางวิชาการ[ออนไลน์]. สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิกและเภสัชกรรมสังคม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. แหล่งที่มา: http://pharm.swu.ac.th/psi/content/content11_1.1.49/vol_11_no_1_2006_pg071-078_Plagiarism.pdf

⁵⁸ สุภาภรณ์ ศรีดี, ลิขสิทธิ์ทางวิชาการและจริยธรรมบนอินเทอร์เน็ต[ออนไลน์], สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. แหล่งที่มา: <http://www.stou.ac.th/thai/schools/sca/document/copyright.htm>

⁵⁹ ไพเราะ เบญจกุล, หยุด ! การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Stop ! Plagiarism)[ออนไลน์], คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ. แหล่งที่มา: <http://nurse.payap.ac.th/main/academic/Plagiarism.pdf>

เรื่อง การตรวจจับการคัดลอกผลงานวิชาการมาเป็นเวลานาน และมีการพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ตรวจจับการคัดลอกผลงานวิชาการ เครื่องมือเหล่านี้เป็นที่ยอมรับและมีการใช้แพร่หลายในสถาบันชั้นนำของโลก ตัวอย่างเช่น โปรแกรม Turnitin เป็นโปรแกรมที่ออกแบบมาเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกแก่อาจารย์ในการจัดเก็บข้อมูลในการเรียนการสอน และตรวจเช็คบทความที่นิสิตนักศึกษาส่งมามีการคัดลอกข้อความบางส่วนมาจากที่อื่นๆ หรือไม่ โดยรายงานผลว่ามีความละม้ายหรือคล้ายกับบทความอื่นๆ ร้อยละเท่าใด”⁶⁰

ปัจจุบันมีโปรแกรมเป็นจำนวนมากที่ใช้ในการตรวจสอบข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษว่าได้ทำการคัดลอกมาหรือไม่และคัดลอกจากแหล่งใด บางโปรแกรมสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่บางโปรแกรมต้องเสียค่าใช้จ่ายโดยอาจจ่ายเป็นรายครั้งหรือรายปี

ตัวอย่างของโปรแกรม⁶¹ที่มหาวิทยาลัยมหิดลรวบรวมไว้

- Article Checker : A free web plagiarism tool and duplicate article checker
- Copyscape : An online service for detecting online plagiarism
- CrossCheck : A new initiative from CrossRef to help the scholarly publishers verify the originality of submitted manuscripts.
- Deja Vu : Medline Duplicate Publication Database
- Dupli Checker : Free Online Plagiarism Detection Tool
- eTBLAST 3.0 : A text similarity-based engine for searching literature collections (New Web - from Virginia Bioinformatics Institute)

⁶⁰โครงการระบบตรวจจับการคัดลอกผลงานวิชาการภาษาไทย (โปรแกรมอักษรวินิจฉัย), ศูนย์เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิศวกรรมซอฟต์แวร์ ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และศูนย์วิจัยการประมวลผลภาษาและวังนะ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2553

⁶¹Plagiarism Detection Tools, Plagiarism : โจกรกรมทางวรรณกรรม / การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น[ออนไลน์], ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stang.sc.mahidol.ac.th/Plagiarism.htm> [สิงหาคม 22, 2551]

- eTBLAST : Old Web - from Univ of Texas Southwestern Medical Center
- Google : Search Engine
- Plagiarism Detect.com : Free Online Plagiarism Detection System
- Plagiarism Detector : The leading Plagiarism Detection Software Solution
- Plagiarism Checker : Free Plagiarism Detection on the Internet
- Scan My Essay : Free Plagiarism Scanner
- Turnitin : Plagiarism Software (Commercial)
- WCopyfind : free software

โปรแกรมที่มีอยู่มีความหลากหลายและมีจุดเด่น/จุดด้อยต่างกัน ในการนี้มหาวิทยาลัยจึงควรมอบหมายให้มีหน่วยงาน/กลุ่มบุคคลทำหน้าที่รวบรวมโปรแกรมดังกล่าวและวิเคราะห์ว่า แต่ละโปรแกรมมีจุดเด่น/จุดด้อยอย่างไร ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำมาใช้งาน รวมทั้งจัดฝึกอบรมให้แก่คณาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการใช้โปรแกรมดังกล่าว

ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยในประเทศไทยหลายแห่งดำเนินการอยู่แล้วเช่น มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นต้น อย่างไรก็ตามโปรแกรมต่างๆ เหล่านี้มีฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบเอกสารเป็นภาษาอังกฤษทั้งสิ้น ยังไม่มีการพัฒนาโปรแกรมสำหรับตรวจสอบข้อความในเอกสารที่เป็นภาษาไทย ปัจจุบันจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เริ่มดำเนินการแล้วโดยมอบหมายให้คณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ร่วมกันพัฒนาโปรแกรม

3.4 การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ

ในการศึกษาเอกสารของมหาวิทยาลัยต่างๆ ถึงแม้ไม่ปรากฏว่ามีการระบุถึงหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านนี้อย่างชัดเจน แต่ในทางปฏิบัติ เข้าใจว่ามหาวิทยาลัยทุกแห่งตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาในการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม และมีการดำเนินงานในเรื่องนี้อยู่แล้ว สำหรับมหาวิทยาลัยที่มีการกำหนดหน่วยงานหรือคณะกรรมการ

ในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัย San Jose State ได้มีการจัดตั้งหน่วยงานชื่อ Office of Judicial Affairs และมหาวิทยาลัย California State University Long Beach ได้จัดตั้งคณะกรรมการชื่อ คณะกรรมการความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ (Academic Integrity Committee) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.4.1 มหาวิทยาลัย San Jose State (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดบทบาท Office of Judicial Affairs ไว้ดังนี้

1. ติดตามและกำกับกับการปฏิบัติตามประมวลข้อบังคับของนักศึกษา
2. ตรวจสอบและวินิจฉัยการกระทำของนักศึกษาและกำหนดบทลงโทษ กรณีที่พบว่ามีการประพฤติผิดที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับก็จะทำการลงโทษ
3. ให้บริการข้อมูลแก่อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการและนโยบายในเรื่องดังกล่าว
4. เผยแพร่นโยบายให้ประชาคมได้ทราบ

It is the role of the Chief Judicial Affairs Officer to:

1. Comply with and enforce the Student Code of Conduct (http://sa.sjsu.edu/judicial_affairs/index.html) which includes the Academic Integrity Policy.
2. Adjudicate student judicial cases and assign administrative sanctions to students who have violated the Student Code of Conduct.
3. Serve as a resource for faculty, staff and students on matters of academic integrity and this policy.
4. Ensure dissemination of the policy to the campus community.⁶²

**San Jose State University :
Office of Judicial Affairs Role**

⁶²Office of Judicial Affairs Role[Online], San Jose State University. Available from: <http://www.sjsu.edu/senate/S02-5.pdf>

3.4.2 มหาวิทยาลัย California State University Long Beach (สหรัฐอเมริกา)

ประธานสภาวิชาการและรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการความซื่อสัตย์สุจริตทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ตัวแทนจากนักศึกษา 1 คน โดย Associated Student Government เป็นผู้คัดเลือก มีวาระ 1 ปี อาจารย์ประจำเต็มเวลา 3 คน มีวาระ 2 ปี ทั้งนี้การหมดวาระต้องไม่อยู่ในปีเดียวกัน ตัวแทนจากสำนักงานวิชาการ 1 คน ทำหน้าที่เป็นประธาน ในกรณีที่มียุทธศาสตร์ใช้การออกเสียง

**California State University Long Beach :
Academic Integrity Committee**

The Chair of the Academic Senate and the Vice President for Academic Affairs shall jointly appoint an Academic Integrity Committee for the University. This Committee shall consist of one member from the student body, chosen by the Associated Students Government for a one

year term of office; three members of the full-time, tenured or tenure-track faculty, each with a term of office of two years, terms of office expiring in alternate years; and one member of the Office of Academic Affairs, who shall be Chair, voting only in case of ties.⁶³

3.5 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษ

จากการศึกษาเอกสารของมหาวิทยาลัยต่างๆ พบว่าส่วนใหญ่ไม่ได้มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษไว้อย่างชัดเจน ยกเว้นมหาวิทยาลัย California State University Long Beach และมหาวิทยาลัย Dublin ซึ่งดำเนินการในเรื่องนี้อย่างชัดเจนดังนี้

⁶³ Academic Integrity Committee[Online], Policy on Cheating and Plagiarism, California State University Long Beach. Available from: <http://www.csulb.edu/divisions/aa/research/our/information/policies/cheating/>

3.5.1 มหาวิทยาลัย California State University Long Beach (สหรัฐอเมริกา)

มหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมไว้ในภารกิจของคณะกรรมการความซื่อสัตย์ทางวิชาการดังนี้

1) ภารกิจของคณะกรรมการชุดนี้ประกอบด้วย การรับข้อร้องเรียนกรณีที่อาจารย์หรือนักศึกษาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดทางวิชาการ จากนั้นทำการพิจารณาหลักฐานต่างๆ และรายงานความเห็นไปยังอาจารย์หรือนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง ความเห็นนี้อาจจะไม่ใช้ข้อยุติ เมื่ออาจารย์หรือนักศึกษามีหลักฐานเพิ่มเติมก็อาจร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อให้มีการพิจารณาทบทวน ทั้งนี้คณะกรรมการจะต้องจัดทำข้อกำหนดและขั้นตอนการดำเนินงานในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน

2) ในทุกๆ กรณีจะพิจารณาด้วยข้อสันนิษฐานที่ว่านักศึกษาไม่ได้กระทำผิดไว้ก่อน อาจารย์จะพิจารณาตัดสินตามหลักฐานที่ได้รับ

3) กรณีที่อาจารย์หรือนักศึกษาต้องการยื่นอุทธรณ์ ให้ยื่นอุทธรณ์เป็นลายลักษณ์อักษรเสนอคณะกรรมการได้ภายใน 14 วันนับแต่วันที่นักศึกษาได้รับทราบผลการพิจารณาจากคณะ หากมีข้อขัดข้องก็ให้ขยายเวลาในการยื่นอุทธรณ์ออกไปอีก 14 วัน

4) การประชุมของคณะกรรมการจะต้องถือเป็นความลับเพื่อรักษาสิทธิส่วนบุคคลของผู้ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการสามารถขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้คณะกรรมการจะต้องทำรายงานให้แล้วเสร็จภายใน 21 วันนับจากที่ได้รับเรื่องร้องเรียน หากจำเป็นต้องขอขยายเวลาเพิ่มเติมจะต้องขออนุมัติจากรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และประธานสภาวิชาการ (Academic Senate) รวมถึงอาจารย์หรือนักศึกษาที่เกี่ยวข้อง

5) คณะกรรมการจะต้องจัดทำรายงานประจำปีเสนอรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ และประธานสภาวิชาการ (Academic Senate)

**California State University Long Beach :
Academic Integrity Committee**

1. The primary charge of the Committee is to receive the requests of students accused of cheating or plagiarism or the requests of faculty accusing specified student(s) of cheating or plagiarism. Following its review of the evidence, the Committee shall report its opinion to the student(s) and to the faculty member involved

on whether the accusation is supported by the evidence. This opinion may not be appealed. However, when new evidence appears to so warrant, a faculty member or student may ask, in writing, the Vice President for Academic Affairs or the Chair of the Academic Senate to request the Committee to reconsider a case. The Academic Integrity Committee shall make readily available the rules and procedures governing its operations.

2. In all cases, a Report of the Committee is advisory to the student, with whom rests the presumption of innocence, and the faculty member, to whom the decision on the evidence and academic action is reserved.
3. A faculty member or student who requests a review of the evidence in a case of alleged cheating or plagiarism must make such a request to the Academic Integrity Committee in writing no later than 14 calendar days following the date of first notification of the student by the faculty member of the allegation. Except under extenuating circumstances, the student and faculty member will have no more than 14 additional calendar days to provide evidence to the Committee.
4. To preserve the rights of privacy, the Committee meetings shall be closed. The Committee may request additional information as may be appropriate to the development of its Report. The Committee is to provide a final Report within 21 calendar days of the submission of a request to it. Should additional time be required, the reasons should be communicated to the Vice President for Academic Affairs and the Chair of the Academic Senate as well as the student(s) and faculty members involved.
5. The Committee is to report on its actions annually to the Vice President for Academic Affairs and the Chair of the Academic Senate.⁶⁴

⁶⁴Academic Integrity Committee[Online], Policy on Cheating and Plagiarism, California State University Long Beach. Available from: <http://www.csulb.edu/divisions/aa/research/our/information/policies/cheating/>

3.5.2 มหาวิทยาลัย Dublin (ไอร์แลนด์)

มหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานในเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมดังนี้

1) กรณีที่มีข้อสงสัยว่านักศึกษาลักลอกงานผู้อื่นมาไว้ในผลงานของตนเอง ให้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในทุกๆ เรื่องและดำเนินการดังนี้

ก. สอบถามนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการลักลอกในอนาคต ทั้งนี้นักศึกษาต้องปรับปรุงผลงานและนำเสนอใหม่อีกครั้ง

ข. ส่งกรณีของนักศึกษาที่เกิดปัญหาให้ที่ปรึกษาด้านนี้ของคณะ เพื่อพิจารณาบทลงโทษ และแจ้งผลการพิจารณาเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักศึกษาทราบ ทั้งนี้นักศึกษาอาจได้รับคำเตือนด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษร รวมทั้งได้รับคำแนะนำให้แก่ใจการอ้างอิง และอาจต้องนำเสนอใหม่โดยไม่ถูกลงโทษก็ได้

ค. ส่งกรณีที่เกิดปัญหาต่อไปยังมหาวิทยาลัยตามขั้นตอน บางเรื่องต้องส่งให้ฝ่ายทะเบียนและประวัติของมหาวิทยาลัยหรือผู้ได้รับมอบหมายเพื่อรวบรวมไว้ในระเบียบประวัติของนักศึกษา

2) ในการส่งเรื่องที่เป็นปัญหาให้คณะหรือมหาวิทยาลัย จะต้องแนบรายงานการตรวจสอบพร้อมทั้งสำเนาผลงานที่มีปัญหาและหลักฐานอื่นๆ ไปด้วย

3) กรณีที่มีปัญหาทุกๆ เรื่อง คณะ สำนักทะเบียน หรือฝ่ายวิชาการ จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบว่างานของนักศึกษา กำลังได้รับการพิจารณาว่าเข้าข่ายการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่

4) นักศึกษามีสิทธิที่จะขอรับความช่วยเหลือจากสหภาพนักศึกษา

5) เมื่อปัญหาการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมีข้อยุติ คณะจะต้องบันทึกผลการตัดสินในระเบียบข้อมูลของนักศึกษาด้วย

6) เมื่อมีรายงานกรณีที่เกิดปัญหาการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมส่งต่อมายังคณะ และพบว่ามีการฝ่าฝืนนโยบายมหาวิทยาลัยเกิดขึ้น คณะจะต้องตัดสินว่า

ถ้ามีกรณีปรากฏซ้ำ จะสามารถจัดการในระดับคณะได้หรือไม่ หรือสมควรให้นายทะเบียน มหาวิทยาลัยหรือผู้ได้รับมอบหมายพิจารณาโทษทางวินัย

7) กรณีที่มีการรายงานผลตัดสินเกี่ยวกับการลักลอกงานวิชาการและ
วรรณกรรมเสนอสำนักทะเบียนเรียบร้อยแล้ว บทลงโทษมี 3 ระดับ ดังนี้

- ก. ให้นักศึกษาส่งงานใหม่โดยให้คะแนนไม่เกินระดับ D
- ข. ไล่ออกจากโมดูลการศึกษา
- ค. ไล่ออกจากหลักสูตร

8) เมื่อผลการตัดสินกรณีการลอกเลียนทางวิชาการมีข้อยุติ สำนัก
ทะเบียนจะต้องระบุรายละเอียดผลการตัดสินดังกล่าวไว้ในระเบียบของนักศึกษาด้วย

**University College Dublin :
Plagiarism Procedures**

1. Where an examiner detects a suspected instance of plagiarism in a student's assignment or examination, taking account of the specific context and nature of the case, any of the following courses of action may be followed:
 - a. Discussion directly with the student to provide advice about correct citation and how to avoid plagiarism in the future. The student may be required to resubmit the work without any further penalty;
 - b. Referral of the alleged instance for review according to the School's plagiarism advisory arrangements. The student may receive a verbal or written warning, will receive advice about correct citation and may be required to resubmit the work with or without an academic penalty;
 - c. Referral of the alleged instance to the University Registrar, or their nominee, for resolution via the University's disciplinary procedures. In some contexts, a first instance may require referral directly to the Registrar, or their nominee.
2. Where an alleged case is referred to the School or the University, a short report outlining the grounds of suspicion, a copy of the piece of work and any supporting evidence should be provided;
3. In all cases of referral the student should be informed by the School, Registrar's Office or the Office of the Dean of Academic Affairs as appropriate, that their assignment or examination script is under scrutiny as an alleged instance of plagiarism;

4. In all cases of referral students will have the right to support and representation such as that provided by the Students' Union;
5. Where a case of plagiarism referred to the School has been proven, the outcome of the case should be recorded on the student's record by the School;
6. Where a student has been referred previously to the School and found to be in breach of the terms of the University's Plagiarism Policy, the School will make a judgement as to whether a recurrence can be handled at a local level or whether it merits being handled as a disciplinary matter by the Registrar or their nominee;
7. Instances of plagiarism referred to the Registrar or their nominee for resolution under the University's disciplinary procedures, if established, will be subject to the following penalties which may be applied in whole or in part:
 - a. Re-submission, where the maximum grade awardable is D- or equivalent;
 - b. Exclusion from the module;
 - c. Exclusion from the programme;
8. Where a case of plagiarism referred to the Registrar or their nominee has been proven, the outcome of the case will be detailed on the student's record by the Registrar's Office.⁶⁵

3.5.3 มหาวิทยาลัย Capilano (แคนาดา)

มหาวิทยาลัยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานในเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมดังนี้

1) กรณีที่อาจารย์สงสัยว่านักศึกษาลักลอกงานผู้อื่น ให้อาจารย์ทดสอบปากเปล่าให้นักศึกษาผู้นั้นก่อนจะให้เกรด

2) กรณีที่อาจารย์หรือภาควิชาตัดสินว่านักศึกษาโกงหรือลักลอกงานผู้อื่นจริง อาจารย์อาจกำหนดบทลงโทษโดยการให้ตกได้ทั้งในระดับของรายงานหรือของวิชานั้น

⁶⁵Plagiarism Procedures[Online], UCD Registry Plagiarism Policy And Procedures, University College Dublin. Available from: http://www.ucd.ie/registry/academicsecretariat/plag_pol_proc.pdf

3) หากมีข้อยุติว่ามีการโกงหรือการลักลอกงานผู้อื่นเกิดขึ้น อาจารย์จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเหตุผลการลงโทษ ทั้งนี้อาจารย์จะต้องแจ้งให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านนี้ทราบถึงการตัดสินใจดังกล่าวด้วย

ก. หากอาจารย์ตัดสินให้นักศึกษาได้คะแนนตกหรือไม่ได้หน่วยกิตในวิชาดังกล่าว เนื่องจากเหตุผลการลักลอกผลงานผู้อื่น อาจารย์จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบทั้งโดยทางอิเล็กทรอนิกส์ และโดยการส่งเป็นจดหมายไปยังที่อยู่ของนักศึกษาที่มีในทะเบียนนักศึกษา และส่งสำเนาเรื่องดังกล่าวพร้อมทั้งเกรดและคำชี้แจงให้สำนักทะเบียนและผู้บริหารด้านนักศึกษาทราบด้วย

ข. อาจารย์จะต้องแจ้งเกรดที่ปรับแก้ไขโดยระบุวันที่ส่งให้สำนักทะเบียนเก็บรวบรวมไว้ในทะเบียนนักศึกษา

ค. ถ้านักศึกษาได้รับแจ้งกรณีที่ถูกตัดสินว่ามีปัญหาในการลักลอกงานผู้อื่นก่อนวันสุดท้ายของวันยื่นถอนรายวิชา นักศึกษาจะต้องไม่ถอนรายวิชาดังกล่าว ถ้านักศึกษายื่นถอนรายวิชาหลังจากที่ได้รับแจ้งกรณีที่ถูกตัดสินว่าได้ลักลอกงานผู้อื่น ถือว่าการขอยื่นถอนรายวิชาดังกล่าวไม่มีผลและนักศึกษาจะได้รับคะแนนเป็น “F (fail)” หรือ “NC (non-credit)”

ง. การขอผ่อนผันการยื่นขอถอนรายวิชาจะไม่ได้รับการพิจารณา ถ้านักศึกษาได้รับเกรด “F” หรือ “NC” ถ้าถูกตัดสินว่าได้ทำการลักลอกงานผู้อื่น

จ. คะแนนที่ถูกปรับลดจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ยกเว้นจะได้ผ่านการพิจารณากระบวนการอุทธรณ์เกรดแล้ว

4) บันทึกผลตัดสินกรณีการลักลอกงานวิชาการผู้อื่นจะถูกเก็บรวบรวมไว้ที่หน่วยที่ดูแลด้านนักศึกษาเป็นเวลา 5 ปี

5) ผู้บริหารด้านนักศึกษาจะพิจารณาบททวนกรณีที่นักศึกษาถูกตัดสินว่าลักลอกงานผู้อื่น เพื่อให้แน่ใจว่าอาจารย์หรือภาควิชาได้พิจารณาอย่างรอบคอบแล้ว

6) ผู้บริหารด้านนักศึกษาอาจพิจารณาขอลดโทษโดยสาเหตุที่ถือว่าเป็นความผิดครั้งแรกหรือเป็นความผิดที่เกิดขึ้นโดยมิได้ตั้งใจ

- ก. ประกาศเกี่ยวกับผลการตัดสินจะถูกเก็บรวบรวมไว้ในระเบียบของนักศึกษา
- ข. การถูกภาคทัณฑ์ ถ้านักศึกษาประสงค์จะเรียนวิชาดังกล่าวอีกครั้ง จะต้องได้รับการอนุญาตจากอาจารย์ก่อน โดยจะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร
- ค. การถูกไล่ออกจากรายวิชาที่เรียนหรือรายวิชาอื่น จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบทันที ทั้งนี้จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร
- ง. ในกรณีที่อาจารย์ไม่อนุญาตให้นักศึกษาเรียนวิชาดังกล่าวใหม่อีกครั้งจะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร
- จ. ในกรณีที่นักศึกษาถูกลงโทษจากมหาวิทยาลัย นักศึกษาจะไม่ได้รับอนุญาตให้สมัครเข้าเรียนรายวิชาหรือโปรแกรมใดๆ ในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้จะต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

7) กรณีที่ผู้บริหารด้านนักศึกษาจะพิจารณาทบทวนเพื่อเพิ่มโทษให้แก่นักศึกษาที่ทำความผิดร้ายแรงเป็นครั้งแรกหรือที่ทำผิดครั้งที่สองหรืออื่นๆ ต่อเนื่อง จะต้องให้นักศึกษามาชี้แจงรายละเอียดกับผู้บริหารด้านศึกษาก่อนการตัดสิน

8) สำหรับเหตุการณ์ที่นักศึกษาทำความผิดร้ายแรงเป็นครั้งแรกหรือที่เกิดเป็นครั้งที่สองหรืออื่นๆ ต่อเนื่อง ผู้บริหารด้านนักศึกษาอาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อเพิ่มการลงโทษตามข้อ 6) ก-ง และอาจเสนอให้อธิการบดีลงโทษตามข้อ 6) จ แทน

9) การอุทธรณ์ผลการตัดสินตามข้อ 6) ก-ง ของผู้บริหารด้านนักศึกษาจะต้องเสนอไปยังรองอธิการบดีด้านวิชาการทราบภายใน 10 วันทำการ

10) การอุทธรณ์ผลการตัดสินการลงโทษของอธิการบดีตามข้อ 6) จ จะต้องเสนอไปยังคณะกรรมการมหาวิทยาลัยทราบภายใน 10 วันทำการ

11) การอุทธรณ์ตามข้อ 9) หรือ 10) อาจระบุข้อกำหนดของบทลงโทษและ/หรือระดับการลงโทษไว้ด้วย

**Capilano University :
Procedures**

- 5.1 Before assigning a grade to an assignment which is suspected of resulting from cheating or plagiarism, an instructor may require a student to take an oral examination on the content of the assignment.
- 5.2 If an instructor or department determines that a student has cheated or plagiarized, the instructor may impose a sanction ranging from a failing grade for the assignment to a failing grade for the course.
- 5.3 If it is determined that cheating or plagiarism has taken place, the instructor will inform the student in writing of the reasons for applying sanctions and will indicate that the Administrator responsible for Student Services is being informed of the instructor's decision.
 - 5.3.1 If an instructor has determined that a student will receive a final grade of "Failure" or "No Credit" as a result of cheating or plagiarizing, the instructor will notify the student in writing via the student's Capilano University e-mail address followed by a letter to the student's address as it appears on the student record. A copy of the email must be sent to the Registrar's Office (registration@capilanou.ca), the Registrar, and the Administrator responsible for Student Services. A copy of the letter sent to the student must also be sent to the Registrar's Office and the Administrator responsible for Student Services. Both the email and the letter must include a notice that this is a final grade and must refer the student to the Final Grade Appeal policy and procedures.
 - 5.3.2 The instructor will submit a Change of Grade Notification form showing the date when the grade is to be entered in the student record system. The Registrar's Office will enter the final grade in the student record system.
 - 5.3.3 If the student has been notified of the cheating or plagiarizing incident prior to the last day to drop or withdraw from a course, the student may not drop or withdraw from the course. If the student drops or withdraws after notification has been given, and prior to the final grade being entered into the record system, the drop or withdrawal will be considered invalid and will be changed to "F" or "NC."
 - 5.3.4 A request for an extenuating withdrawal (WE) will not be considered if a grade of "F" or "NC" has been entered as a result of cheating or plagiarizing.
 - 5.3.5 The final grade will not be changed except through the Final Grade Appeal process.
- 5.4 A record of all cheating and plagiarism cases, with appropriate documentation, will be kept in the office of the Administrator responsible for Student Services for five years.

- 5.5 The Administrator responsible for Student Services will review the case of all students who are reported to have cheated or plagiarized on a second or subsequent occasion or in first incidents deemed by a department/instructor to be particularly serious.
- 5.6 The Administrator responsible for Student Services may impose or recommend imposition of the following sanctions, singly or in combination, for a first incident deemed to be particularly serious or for a second or subsequent incident:
- 5.6.1 Notice of the incident(s) placed in the student's file. The length of time such a record is to be maintained in the file will be specified
 - 5.6.2 Probation - Conditional permission for a student to enrol or re-enrol in a course or courses. The terms of this measure will be provided to the student in a written communication
 - 5.6.3 Expulsion - Immediate exclusion of a student from one or more courses. The terms of this measure will be provided to the student in a written communication.
 - 5.6.4 Refusal to enrol or re-enrol - Refusal of the University to enrol or re-enrol a student in a course, courses or a program. The terms of this measure will be provided to the student in a written communication.
 - 5.6.5 Suspension from the University - Immediate exclusion of a student from all classes and University services. In future, the student will not be permitted to re-enrol in any course or program or take advantage of any University-sponsored activity or service. The terms of this measure will be provided to the student in a written communication.
- 5.7 When the Administrator responsible for Student Services proposes to invoke a sanction for a first incident deemed to be particularly serious or for a second or subsequent incident, the student involved will be interviewed by the Administrator responsible for Student Services before a decision is made.
- 5.8 For a first incident deemed to be particularly serious or for a second or subsequent incident, the Administrator responsible for Student Services may invoke sanctions 5.6.1 through 5.6.4 or may recommend that the President invoke sanction 5.6.5.
- 5.9 Appeals of the Administrator responsible for Student Services' decision to impose sanctions 5.6.1 through 5.6.4 for cheating or plagiarism must be made in writing to the University Academic Vice-President within ten working days after the imposition of the sanction.
- 5.10 Appeals of the President's sanction 5.6.5 must be made by written appeal to the University's Board within ten working days after the imposition of the sanction.
- 5.11 Appeals made under 5.9 or 5.10 may address the imposition of a sanction and/or the degree of the sanction.⁶⁶

⁶⁶Procedure[Online], Cheating and Plagiarism Policy, Capilano University. Available from: <http://www2.capilano.ca/current/policies/university-policies/cheating.html>

เนื่องด้วยการบริหารจัดการในเรื่องนี้มีความแตกต่างกันในแต่ละสาขาวิชา ดังนั้นการดำเนินงานและบทลงโทษควรมีการดำเนินงานใน 2 ระดับ คือ ระดับคณะและระดับมหาวิทยาลัย โดยประกอบด้วย

1. การเสนอข้อร้องเรียนที่คณะ
2. คณะทำการตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารและการไต่สวนบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3. คณะพิจารณาและเสนอผลการพิจารณา รวมทั้งบทลงโทษให้มหาวิทยาลัย
4. มหาวิทยาลัยพิจารณาข้อเสนอของคณะและพิจารณาตัดสิน หากประสงค์จะขอข้อมูลหรือทำการสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็อาจดำเนินการได้
5. มหาวิทยาลัยตัดสินและกำหนดบทลงโทษ จากนั้นให้แจ้งแก่ผู้ถูกร้องเรียนและคณะที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
6. ผู้ถูกร้องเรียนอาจยื่นอุทธรณ์ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
7. หากมีการอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการฯ พิจารณาทบทวนและตัดสินพร้อมทั้งบทลงโทษ จากนั้นให้แจ้งแก่ผู้ถูกร้องเรียนและคณะที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษรภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
8. รวบรวมผลการตัดสินไว้ในระเบียบของนิสิตหรือทะเบียนของบุคลากร

unasu

การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมจัดเป็นการประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการ แต่ปรากฏว่ามีกรณีที่เกิดการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมอยู่เป็นประจำที่เกิดอย่างจงใจและไม่จงใจ ปัญหาที่เกิดขึ้นมีทั้งในกลุ่มของนิสิตนักศึกษา อาจารย์ และนักวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศช่วยให้การค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นไปอย่างสะดวกและ

รวดเร็วยิ่งขึ้น ปัญหาการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมจึงยิ่งเพิ่มมากขึ้นด้วย เมื่อมีกรณีการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมเกิดขึ้นก็จะเป็นเรื่องที่มีความเสียหายร้ายแรงส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือทั้งในระดับบุคคลและองค์กร การแก้ปัญหาเรื่องนี้จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากและควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน อย่างไรก็ตามเนื่องจากปัญหาดังกล่าวมีความละเอียดอ่อนและเกี่ยวข้องกับบุคคลจำนวนมาก สมควรที่สถาบันวิชาการและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา การวิจัย และการบริหารแหล่งทุนจะต้องบริหารจัดการอย่างระมัดระวังเป็นพิเศษ

การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมจัดเป็นการประพฤติผิดอย่างร้ายแรงในด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการ แต่ปรากฏว่ามีกรณีที่เกิดการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมอยู่เป็นประจำ ทั้งที่เกิดอย่างจงใจและไม่จงใจ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญในเรื่องนี้และพัฒนาการบริหารจัดการขึ้นอย่างเป็นระบบและครบวงจรโดยดำเนินการอย่างละเอียดรอบคอบ

วิธีการและเครื่องมือตรวจสอบ

ปัจจุบันการสืบค้นข้อมูล/ข่าวสารผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำได้อย่างรวดเร็ว เทคนิคการตัด (cut) คัดลอก (copy) และแปะ (paste) ข้อความหรือสารสนเทศจากแหล่งต่างๆ มาไว้ในผลงานของตนเองก็ทำได้ง่ายขึ้น หากผู้เขียนงานวรรณกรรมไม่อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลให้ถูกต้องอาจก่อให้เกิดการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism) ทั้งด้วยความจงใจและไม่จงใจ

การตรวจสอบผลงานวิชาการก่อนเผยแพร่ว่ามีการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่จะช่วยป้องกันการกระทำผิดดังกล่าว การตรวจสอบเป็นประโยชน์ต่อทั้งอาจารย์และนักศึกษา ดังนี้⁶⁷

1. เป็นประโยชน์สำหรับคณาจารย์ ผู้บริหารด้านคุณภาพการศึกษา นักวิจัย นักวิชาการ บรรณารักษ์ ในด้านการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพของงานวิจัย งานวิชาการ การเรียนการสอนของสถาบัน
2. ทำให้ง่ายต่อผู้สอนในการติดตาม และแปลผล เพื่อประกอบพิจารณาคุณภาพของผู้สอนในการพิจารณาประเมินผลงาน
3. ช่วยให้นักศึกษาหรือผู้ผลิตผลงานทางวิชาการได้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อผลงาน และมีความรอบคอบในการผลิตผลงานวิชาการ

⁶⁷การสัมมนาเรื่อง เทคโนโลยีสำหรับการตรวจสอบเพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ผลงานวิชาการ/ผลงานวิจัย/สิ่งพิมพ์ออนไลน์ (Plagiarism Prevention)[Online], โครงการพัฒนาองค์ความรู้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. แหล่งที่มา: <http://library.tu.ac.th/declare/index.asp> [มีนาคม 29, 2553]

4. ช่วยให้นักศึกษาหรือผู้ผลิตผลงานทางวิชาการมีความพิถีพิถันเพื่อดำเนินตามมาตรฐานการอ้างอิงและการทำบรรณานุกรม

ในการตรวจสอบมีวิธีการและเครื่องมือดังนี้

4.1 วิธีการตรวจสอบ

ศาสตราจารย์ ดร.สุวิมล ว่องวาณิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม นำเสนอว่า⁶⁸ การตรวจสอบการลักลอกงานมักจะใช้หลายวิธีควบคู่กันไป เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพในการตรวจสอบที่ถูกต้องและเที่ยงตรง ประกอบด้วย การตรวจสอบโดยใช้ประสบการณ์ของผู้ตรวจสอบเองไปจนถึงการใช้ซอฟต์แวร์ในการสืบจับดังนี้

1) การใช้สามัญสำนึก (common sense) วิธีนี้จะเหมาะกับอาจารย์ผู้สอนซึ่งมีความรู้และคุ้นเคยกับสาขาวิชาที่ตนเองสอนอยู่แล้ว ใช้การประเมินงานจากความรู้สึก ความรู้และประสบการณ์ของตนในการสืบจับงานที่ได้มีการลอกมา โดยความเชื่อว่าคุณสอนมีประสบการณ์ในการอ่านงานของนักศึกษาและสามารถประเมินได้ว่าผลงานดังกล่าว ได้มีการลักลอกผลงานผู้อื่นมามากน้อยเพียงใด อาจใช้ตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการสร้างประโยค คำศัพท์ สไตลการเขียน การใช้ภาษา เป็นตัวสะท้อนการลอกเลียนงานของนักศึกษาได้

2) การวิเคราะห์ทางด้านภาษา (linguistic analysis) เป็นวิธีการสืบจับการลักลอกงานผู้อื่นโดยการตรวจสอบคุณภาพของลักษณะภาษาที่ใช้ในเชิงปริมาณ โดยหลักคิดที่ว่าผู้เขียนแต่ละคนจะมีสไตลการเขียนเป็นของตนเอง หากรู้สึกสะดุดในสไตลการเขียนในบางตอนที่ผิดแปลกแตกต่างไปจากลักษณะสไตลการเขียนโดยภาพรวมของเอกสารนั้น ก็สามารถสงสัยไว้ก่อนว่าอาจมีการการลักลอกงานเกิดขึ้น

3) การสืบจับโดยใช้ซอฟต์แวร์ (software detection) เป็นการนำผลงานที่ต้องการตรวจสอบเข้าคอมพิวเตอร์แล้วใช้ซอฟต์แวร์ในการตรวจสอบข้อความที่เหมือนกับข้อความที่ได้คัดลอกมา ซอฟต์แวร์จะแบ่งเอกสารออกเป็นส่วนย่อยๆ แล้วนำไปตรวจสอบกับเว็บไซต์ หรือฐานข้อมูล (database) จากนั้นจะรายงานความเหมือนกันของข้อความออกมา แล้วคำนวณเป็นค่าอัตราการลักลอกงาน

⁶⁸ สุวิมล ว่องวาณิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม, การลอกเลียนงาน (Plagiarism), เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดยสำนักงานสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วันที่ 16 มิถุนายน 2553

การตรวจสอบวิธีต่างๆ แต่ละวิธีมีข้อจำกัดที่ผู้เลือกใช้ต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ประกอบด้วย หรืออาจใช้หลายวิธีประกอบกัน เพื่อให้สามารถตรวจสอบและตัดสินการลักลอกงานได้อย่างถูกต้อง

อย่างไรก็ตาม หากสถาบันการศึกษามีการจัดการเรียนการสอน หรือการชี้แจง ให้ทุกฝ่ายตระหนักถึงความสำคัญ และทำให้เข้าใจถูกต้องในการประพฤติตามจรรยาบรรณ ของนักวิชาการหรือนักวิจัย ก็จะเป็นการป้องกันการกระทำผิดทางวิชาการได้ดีกว่าการ เสียเวลากับการตรวจสอบหรือสืบจับผู้กระทำผิด

4.2 เครื่องมือตรวจสอบ

ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นไปอย่างก้าวหน้าและรวดเร็วจึงมีการนำเทคโนโลยี ไปใช้ในการดำเนินงานด้านอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน การตรวจสอบเพื่อ ป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์และผลงานวิชาการ/วิจัย รวมทั้งผลงานสิ่งพิมพ์ออนไลน์ (Plagiarism Prevention) โดยมีเป้าหมายสำคัญในการตรวจสอบผลงานวิชาการ/วิจัย ว่ามีการอ้างอิงข้อมูลหรือลอกเลียนผลงานของผู้อื่นหรือไม่ ศาสตราจารย์ นพ.จรัส สุวรรณเวลา นำเสนอว่า⁶⁹

เครื่องมือตรวจสอบการลักลอกเอกสารที่เป็นภาษาอังกฤษมีอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเผยแพร่ ในเว็บไซต์ต่างๆ หากมีเอกสารหรือรายงานที่ประสงค์จะตรวจสอบว่ามีการลักลอกจากเอกสาร ที่เคยตีพิมพ์มาก่อนหรือไม่ เพียงแต่นำเอกสารดังกล่าวใส่เข้าไปในเครื่องมือก็จะได้ผลการ ตรวจสอบออกมา เครื่องมือดังกล่าวมีทั้งที่ให้ใช้ได้ฟรีหรือเก็บค่าใช้จ่ายเล็กน้อยแตกต่างกัน แต่ยังไม่มียเครื่องมือตรวจสอบเอกสารภาษาไทย

⁶⁹จรัส สุวรรณเวลา, การลอกเลียนงาน (Plagiarism), เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดย สำนักงานสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, วันที่ 16 มิถุนายน 2553.

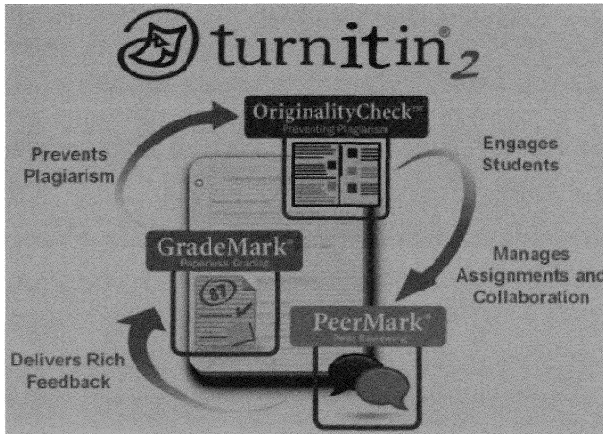
มหาวิทยาลัยมหิดลได้รวบรวมรายชื่อเครื่องมือตรวจสอบการลักลอกงานทางวิชาการและวรรณกรรมภาษาอังกฤษไว้ในเว็บไซต์ซึ่งนำเสนอแล้วในบทที่ 3 สำหรับรายละเอียดของเครื่องมือตรวจสอบที่มีผู้นิยมใช้จำนวนมากมีดังนี้

4.2.1 โปรแกรม Turnitin⁷⁰

ผู้ริเริ่มคิดค้นโปรแกรม Turnitin (อ่านว่า Turn - It - in) คือ Dr. John Barrie ซึ่งสำเร็จปริญญาเอกสาขา Biophysics และเป็นอาจารย์อยู่ที่มหาวิทยาลัย California Berkeley โปรแกรมนี้เหมาะสำหรับตรวจสอบผลงานของนักเรียนนักศึกษา โดยเฉพาะ นิยมใช้กันมากในประเทศอังกฤษและประเทศสิงคโปร์ หลักการคืออัปโหลด (upload) บทความหรือวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาเข้าไปในฐานข้อมูลของ Turnitin จากนั้นระบบจะทำการตรวจสอบกับข้อมูลที่ดึงมาจากหน่วยความจำแคช (cache) จากอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบกับบทความของนักศึกษาอื่นๆ ทั้งหมดที่มีอยู่เดิมในฐานข้อมูลของ Turnitin เอง และตรวจสอบกับฐานข้อมูล www.crossref.org ซึ่งเป็นแหล่งรวมบทความวารสารจากสำนักพิมพ์ต่างๆ จำนวนมาก รวมถึงสำนักพิมพ์ที่มีชื่อเสียงระดับต้นๆ เช่น Wiley, Elsevier ด้วย นอกจากนี้การตรวจสอบเพื่อป้องกันการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม (plagiarism prevention) แล้ว ยังมีโปรแกรมฟังก์ชัน การทำห้องเรียนออนไลน์ คืออาจารย์สามารถตรวจแก้ไข และให้คะแนนชิ้นงานที่นักศึกษาส่งมาทางออนไลน์ (เรียกว่า GradeMark) ส่งงานให้เพื่อนตรวจสอบ วิจารณ์ และให้คะแนนได้โดยปกปิดชื่อผู้วิจารณ์ในลักษณะของ peer review รวมทั้งการให้เกรดทางออนไลน์ด้วย

การตรวจสอบด้วยโปรแกรม Turnitin เป็นเพียงการตรวจสอบ “ความเหมือน” ของข้อความเท่านั้น การจะตัดสินว่าผลงานนั้นเป็นการคัดลอกผลงานหรือละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ขึ้นกับวิจารณญาณของผู้ตรวจสอบและมาตรฐานของหน่วยงานที่กำหนดไว้

⁷⁰Ruchareka.Turnitin[Online], ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล แหล่งที่มา: <http://stanglibrary.Wordpress.com/2008/07/25/turnitin/> [กรกฎาคม 25, 2008]



การใช้โปรแกรม Turnitin จะช่วยทำให้ทั้งนักศึกษา อาจารย์ และสถาบันการศึกษามีการพัฒนาในด้านต่างๆ ดังนี้⁷¹

- นักศึกษาเรียนรู้ในการเขียนผลงานวิจัยด้วยตัวเองมากขึ้น ทำให้ได้ผลงานต้นฉบับของนักศึกษาเอง นักศึกษาได้เรียนรู้การอ้างอิงข้อมูลในรูปแบบที่ถูกต้อง
- อาจารย์สามารถประหยัดเวลาในการตรวจสอบผลงาน เนื่องด้วยรายงานจากระบบตรวจสอบข้อมูลละเมิดสิทธิ์ Originality Reports ของ Turnitin สามารถอ่านเข้าใจได้ง่าย ต่างจากวิธีการตรวจสอบแบบปกติที่ต้องใช้เวลาหลายชั่วโมง
- สถาบันการศึกษาสามารถปรับปรุงประสิทธิภาพในการเรียนรู้โดยรวมได้ดียิ่งขึ้น การใช้ Turnitin อย่างต่อเนื่องจะช่วยควบคุมมาตรฐานของสถาบันการศึกษา และแผนการศึกษาต่างๆ การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการจึงน่าเชื่อถือมากขึ้น

เอกสารที่นำเข้าสู่โปรแกรมนี้จะถูกนำมาตรวจสอบเพื่อเปรียบเทียบกับเอกสารจำนวนมากที่อยู่ในฐานข้อมูลซึ่งประกอบด้วยข้อความในเว็บ ทั้งข้อความทั่วไปและเชิงลึก (ทั้งในปัจจุบันและในอดีต) เอกสารที่เคยนำไปในโปรแกรม Turnitin เช่น ข่าวหนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สารานุกรม และเอกสารวิชาการอื่นๆ เป็นต้น

⁷¹เอกสารประชาสัมพันธ์ของโปรแกรม Turnitin (กรุงเทพฯ: บริษัท Turnitin, ม.ป.ป.)

ปัจจุบันพบว่ามึมหาวิทยาลัยต่างๆ หลายแห่งในประเทศใช้โปรแกรมนี้อยู่ที่มีการดำเนินงานอย่างชัดเจนได้แก่มหาวิทยาลัยมหิดลซึ่งเข้าโปรแกรมนี้ในปี พ.ศ. 2551 และจัดอบรมให้แก่อาจารย์และนักศึกษามาอย่างต่อเนื่อง โดยให้อาจารย์และนักศึกษาขอบัญชีผู้ใช้ (account) จากผู้บริหารระบบได้สะดวกจากเว็บไซต์ห้องสมุด <http://stang.sc.mahidol.ac.th> สำหรับผู้เข้าใช้งานที่เป็นอาจารย์สามารถใช้งานเพื่อส่งงานนักศึกษาสร้างห้องเรียนหรือรายวิชาได้ กรณีที่เป็นนักศึกษาจะทำได้เฉพาะการส่งงานให้อาจารย์เท่านั้น⁷²

นอกจากมหาวิทยาลัยมหิดลแล้วยังมีมหาวิทยาลัยอื่นๆ รวม 7 แห่งที่ใช้โปรแกรม Turnitin คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยอีสต์แฮมป์ชัวร์ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

โปรแกรม Turnitin for Admissions

โปรแกรมนี้พัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของหน่วยรับสมัคร (Admission Office) โดยได้รับการจัดสิทธิบัตรและรางวัลในฐานะโปรแกรมการตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมอันเป็นที่ยอมรับในวงการนักวิชาการด้านการศึกษาทั่วโลก ปัจจุบันเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ก็พัฒนามาจากเทคโนโลยีรูปแบบเดียวกัน ในการทำงานของหน่วยรับสมัครที่รับผิดชอบทั้งในระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาจะมีเอกสารจำนวนมากที่ต้องอ่านและสรุปผลในระยะเวลาสั้นๆ โปรแกรมนี้มีข้อมูลที่ช่วยสนับสนุนการทำงานในกระบวนการรับสมัครเพื่อตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม การใช้เอกสารมาสัมผัส การตอบกลับที่คัดลอกมา การนำเอกสารมาใช้ และปัญหาอื่นๆ ที่เกี่ยวกับความโปร่งใสของเอกสารที่ใช้สมัคร

⁷²Turnitin โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงาน และให้คะแนนออนไลน์[Online], ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stanglibrary.wordpress.com/2010/07/07/turnitin-โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอก/>

เมื่อโปรแกรม Turnitin for Admissions เปรียบเทียบเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว จะนำเสนอรายงานเป็น 4 รูปแบบ โดยเปรียบเทียบระหว่างข้อความที่ต้องการสืบค้นกับ ข้อมูลที่พบในระบบในรูปแบบที่เข้าใจง่าย นอกจากนี้ผู้ใช้ยังสามารถสืบค้นเพิ่มเติมให้ลึก ลงไปอีกโดยใช้รูปแบบของ side-by-side format

Plagiarism Detection and Content Verification for Admissions⁷³

Turnitin for Admissions is developed to meet the needs of the Admissions Office Professional by utilizing patented, award-winning plagiarism software technology. Turnitin is used everyday throughout the world by educators. Now a new plagiarism detection service based on the same technology is used to help improve the process in the admissions office. The Admissions office of graduate and undergraduate programs receive mountains documents that need to be read and evaluated in a short amount of time. Turnitin for Admissions provides information to help make more informed choices in the enrollment process. Every document submitted will be verified to help discover plagiarism, recycled submissions, duplicate responses, purchased documents, and other seemingly transparent problems

Plagiarism Detection Database Documents uploaded to Turnitin for Admissions are compared to billions of documents in our massive database that includes:

- *the shallow web and deep web content (both current and archived)*
- *all previously submitted student documents to Turnitin; previously submitted documents to Turnitin for Admissions or to an intuitional database of previously submitted documents*
- *proprietary content from global publishers, aggregators and syndicators worldwide including newswires, newspapers, periodicals, journals, magazines, e-books, reference encyclopedias, academic textbooks and more.*

Comprehensive Reporting When the content comparison is complete, Turnitin for Admissions presents users with four different similarity reports that provide the most effective originality review. These easy-to-understand reports show matches from your content to our content, and allow for drill-down to view matches in a side-by-side format.

⁷³Turnitin for Admissions[Online], Available from: <http://www.turnitinadmissions.com/>

4.2.2 โปรแกรม plagiarism-detector⁷⁴

โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมที่ใช้ตรวจสอบว่า มีการลักลอกงานวิชาการ และวรรณกรรมหรือไม่ โดยประยุกต์ใช้กับ Microsoft Windows (XP, Window Vista, Window 7) ด้วยการเทียบกับฐานข้อมูลโปรแกรมช่วยค้นหา (search engine) ต่างๆ และระบุปริมาณของสารสนเทศที่มีส่วนตรงกัน การทำงานหลักของโปรแกรมนี้อีกคือการตรวจว่ามีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่มาจากเว็บไซต์หรือไม่ โดยออกแบบให้ใช้กับฐานข้อมูลโปรแกรมช่วยค้นหา (search engine) ซึ่งเป็นฐานข้อมูลสาธารณะที่ใหญ่ โดยสรุป Plagiarism Detector เป็นซอฟต์แวร์ที่ใช้ตรวจสอบการลักลอกที่เกิดจากการตัดปะ

การทำงานของ Plagiarism Detector มีกระบวนการที่ซับซ้อนเพื่อตรวจหาการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม บางขั้นตอนมีความสำคัญน้อย บางขั้นตอนต้องใช้ขั้นตอนวิธีที่ซับซ้อนและใช้กฎเกณฑ์เชิงประจักษ์เพื่อให้ผลการตรวจสอบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. แยกบทความออกเป็นวลี
2. นำวลีแต่ละวลีไปสืบค้นในโปรแกรมช่วยค้นหา
3. นำผลการสืบค้นของโปรแกรมช่วยค้นหาแต่ละโปรแกรม มาดาวนโหลดไว้
4. ทำการวิเคราะห์ผลการสืบค้นโปรแกรมช่วยค้นหาแต่ละโปรแกรม
5. รายงานผลการตรวจสอบ

⁷⁴Plagiarism Detector - Plagiarism Detection Software[Online], Available from: www.plagiarism-detector.com

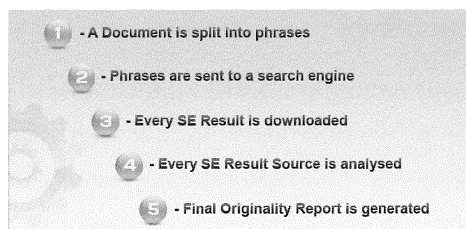
Plagiarism Detector is a Microsoft Windows (XP, Window Vista, Window7) desktop application to check sets of documents against the following search engines databases trying to locate the possible sources and define the exact amount of shared information.

Plagiarism Detector's main task is the automated detection of digital plagiarism (that is unauthorized copy-paste of textual material) that originated from the world wide web. It was designed to use the biggest digital publicly open database in the world - that of the search engines.

Putting it short: **Plagiarism Detector** is a copy-paste killer software.

How does Plagiarism Detector work?

In a simple and easy to understand table the Plagiarism Detection algorithm looks like this:



In reality Plagiarism Detection is a complicated process that requires a lot of things to be solved. Some of them are rather trivial, some require a sophisticated algorithms and empirical rules to be applied in order to make plagiarism detection efficient.

4.2.3 ฐานข้อมูล Deja Vu

Daja Vu เป็นฐานข้อมูลสำหรับตรวจสอบความคล้ายคลึงกันของเอกสารอ้างอิงในฐานข้อมูล Medline มีหลายกรณีที่อาจเป็นการตีพิมพ์ซ้ำและมีโอกาสเป็นการคัดลอกผลงาน ฐานข้อมูลนี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยเปิดโอกาสให้มีการปรับปรุง แก้ไขข้อมูล และเพิ่มเติมเนื้อหา หรือแสดงความคิดเห็นได้

ในชุมชนนักวิจัยทางวิทยาศาสตร์ การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรม และการตีพิมพ์ผลงานเดียวกันซ้ำหลายครั้งถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ยอมรับไม่ได้ และอาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดอย่างมากที่ทำให้สูญเสียทั้งเวลาและพลังงาน เนื่องจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปจะมีความคาดหวังสูงเกี่ยวกับพฤติกรรมและการรายงานผลงานวิจัย การปฏิบัติที่ผิดจรรยาบรรณโดยการตีพิมพ์ซ้ำและการลักลอกผลงานอาจเกิดขึ้นได้ เนื่องจากโอกาสที่นักวิจัยจะค้นพบสิ่งใหม่ๆ น้อยลง และได้รับงบประมาณลดลง แต่ยังคงมีแรงกดดันให้ตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน หรืออาจเกิดจากความไม่เข้าใจที่ชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของการตีพิมพ์

การตรวจสอบข้อความที่มีความคล้ายคลึงกันโดยเปรียบเทียบข้อความที่อยู่ในฐานข้อมูลที่มีความคล้ายคลึงกันหรือไม่ โดยการใช้เครื่องมือจะทำให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้น Daja Vu เป็นฐานข้อมูลที่ประมวลผลและสามารถระบุถึงความคล้ายคลึงกันกับเอกสารที่อ้างอิงโดยดูจากบทคัดย่อและชื่อเรื่อง รวมถึงข้อสังเกตและหลักฐานอื่นๆ โดยสามารถใช้ฐานข้อมูลนี้ผ่านเว็บและใช้กับผู้ดูแลฐานข้อมูลอื่นๆ โดยทำป้ายระบุ (tagging) เพื่อติดตามการอ้างอิงถึงบทความ ฐานข้อมูลนี้ใช้ร่วมกับโปรแกรมอื่น เช่น โปรแกรม eTBLAST ซึ่งเมื่อได้รับบทความจะสามารถนำไปเปรียบเทียบกับฐานข้อมูลที่มีอยู่และบอกได้ถึงความซ้ำซ้อนเพื่อประกอบการพิจารณาก่อนการพิมพ์เผยแพร่ ฐานข้อมูลดังกล่าวจะช่วยยับยั้งการกระทำผิดดังกล่าวและแสดงตัวอย่างการอ้างอิงที่ดีของผลงานตีพิมพ์ที่สำคัญๆ ได้ด้วย

*Deja Vu*⁷⁵

Deja vu is a database of extremely similar Medline citations. Many, but not all, of which contain instances of duplicate publication and potential plagiarism. Deja vu is a dynamic resource for the community, with manual curation ongoing continuously, and we welcome input and comments.

In the scientific research community plagiarism and multiple publications of the same data are considered unacceptable practices and can result in tremendous misunderstanding and waste of time and energy. Our peers and the public have high expectations for the performance and behavior of scientists during the execution and reporting of research. With little chance for discovery and decreasing budgets, yet sustained pressure to publish, or without a clear understanding of acceptable publication practices, the unethical practices of duplicate publication and plagiarism can be enticing to some. Until now, discovery has been through serendipity alone, so these practices have largely gone unchecked.

The application of text similarity searching can robustly detect highly similar text records, offering a new tool for ensuring integrity in scientific publications. Deja vu is a database of computationally identified, manually confirmed highly similar citations (abstracts and titles), as well as user provided commentary and evidence to affirm or deny a given documents putative categorization. It is available via the web and to other database curators for tagging of their indexed articles. The availability of a search tool, eTBLAST, by which journal submissions can be compared to existing databases to identify potential duplicate citations and intercept them before they are published, and this database of highly similar citations (or exhaustive searching and tagging within Medline and other databases) could be deterrents to this questionable scientific behavior and excellent examples of citations that are highly similar but represent very distinct research publications.

⁷⁵Deja Vu: a Database of Highly Similar Citations[Online], Available from: <http://dejavu.vbi.vt.edu/dejavu/>

4.2.4 โปรแกรม eTBLAST

โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมช่วยค้นหาคำหนึ่ง หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นโปรแกรมเปรียบเทียบข้อความ หากเปรียบเทียบกับโปรแกรมช่วยค้นหาอื่น เช่น Google หรือ PubMed ที่ใช้คำสำคัญเพียง 1-2 คำในการค้นหา โปรแกรมนี้ใช้ข้อความทั้งย่อหน้าซึ่งประกอบด้วยคำสำคัญ 10-100 คำ โดยจะทำการค้นหาข้อความในงานวรรณกรรมที่มีคำตรงกับคำสำคัญในข้อความที่ป้อนเข้าไปมากที่สุด ทั้งนี้สามารถใช้โปรแกรม eTBLAST ได้ฟรีที่ etblast.org การนำข้อมูลเข้าจะต้องใส่ข้อความทั้งย่อหน้าหรือบางประโยครวมความยาวระหว่าง 50-500 คำ อย่างไรก็ตามโปรแกรมนี้สามารถค้นคว้าโดยใช้คำเพียงคำเดียวหรือข้อความที่มีความยาวเท่าใดก็ได้ โปรแกรมจะแสดงผลเรียงลำดับตามภาวะความคล้ายของข้อความที่ป้อนเข้า

eTBLAST 3.0 : a similarity-based search engine⁷⁶

What is eTBLAST? eTBLAST is a search engine, more accurately it is a text comparison engine. Search engines like Google or PubMed use a keyword or two that you enter. eTBLAST uses a paragraph that usually consists of 10s to 100s of keywords. eTBLAST finds the literature that best matches ALL the keywords in your input paragraph of text. eTBLAST is freely available at etblast.org.

Input : Input is a paragraph or few sentences, with optimum length being between 50 and 500 words. But input of any length, from a single word to a whole scientific paper can be submitted.

Output: eTBLAST provides a ranked list of hot linked as output (see below). They are ranked by similarity to the query.

⁷⁶eTBLAST: a text-similarity based search engine[Online], Available from: <http://ettest.vbi.vt.edu/etblast3/index/tutorial>

4.2.5 โปรแกรม WCopyfind

โปรแกรมนี้ใช้สำหรับตรวจสอบชุดของไฟล์เอกสาร โดยโปรแกรมจะดึงข้อความจากเอกสารเหล่านั้น แล้วนำมาเปรียบเทียบกับคำหรือวลีต่างๆ เมื่อโปรแกรมพบว่าแต่ละไฟล์มีการใช้ข้อความหรือวลีร่วมกันจำนวนมาก โปรแกรมจะสร้างไฟล์รายงานในรูปแบบ html โดยขีดเส้นใต้คำหรือวลีที่ซ้ำหรือเหมือนกัน

สิ่งที่โปรแกรมนี้ทำได้คือสามารถค้นหาเอกสารซึ่งมีการใช้ข้อความร่วมกันจำนวนมาก ผลการตรวจสอบนี้อาจแสดงให้เห็นว่ามีการคัดลอกข้อความทั้งหมดหรือข้อความบางส่วนจากเอกสารหนึ่งไปยังอีกเอกสารหนึ่ง หรืออาจคัดลอกมาจากเอกสารอื่นๆ ทั้งสองชุด ปัจจุบันโปรแกรม WCopyfind สามารถใช้กับไฟล์รูปแบบ text, html และไฟล์จากโปรแกรม Word Processor บางชนิด (ใช้กับไฟล์ Microsoft Word รุ่นเดิมแต่ยังไม่สามารถใช้กับรุ่นใหม่ตั้งแต่ปี 2007)

สิ่งที่โปรแกรมนี้ไม่สามารถทำได้คือไม่สามารถค้นหาจากเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ตเพื่อเปรียบเทียบกับเอกสารได้โดยตรง ดังนั้นจะต้องระบุเอกสารที่ต้องการให้เปรียบเทียบ โดยต้องมีเอกสารเหล่านี้อยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์หรือใน File Server ก่อนสำหรับโปรแกรมเวอร์ชัน 2.1 ขึ้นไป เอกสารในเว็บสามารถชี้ตำแหน่งมายังเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยการสร้าง shortcuts เช่น ถ้าสงสัยว่ามีการคัดลอกข้อความมาจากหน้าเว็บนั้นหรือไม่ สามารถสร้าง internet shortcut ไปที่หน้าดังกล่าว และใส่ shortcut ไว้ในชุดของเอกสารที่จะให้โปรแกรมค้นหา อย่างไรก็ตามโปรแกรมไม่สามารถค้นหาจากไฟล์ pdf ได้โดยตรง แต่สามารถใช้วิธีการตัด-แปะเพื่อย้ายข้อความไปใส่ในไฟล์ Word processor เพื่อตรวจสอบได้

WCopyfind⁷⁷

This program examines a collection of document files. It extracts the text portions of those documents and looks through them for matching words in phrases of a specified minimum length. When it finds two files that share enough words in those phrases, WCopyfind generates html report files. These reports contain the document text with the matching phrases underlined.

What WCopyfind can do: It can find documents that share large amounts of text. This result may indicate that one file is a copy or partial copy of the other, or that they are both copies or partial copies of a third document. WCopyfind can presently handle text, html, and some word processor files (notably Microsoft Word documents in the old .doc format, but not the new .docx format!).

What WCopyfind cannot do: It cannot search the web or internet to find matching documents for you. You must specify which documents it compares. Those documents can be local ones on your computer or a file server or, with versions 2.1 and higher, web-resident documents that are pointed to by local internet shortcuts. If you suspect that a particular web page has been copied, you must create an internet shortcut to that page and include this shortcut in the collection of documents that you give to WCopyfind. WCopyfind can't handle pdf files directly, but you can use copy and paste to move the text from a pdf file to a word processor file.

⁷⁷Software to detect plagiarism: WCopyfind[Online], Available from: <http://plagiarism.phys.virginia.edu/Wsoftware.html>

4.2.6 โปรแกรมอักษรวิสูทธิ์

ปัจจุบันโปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่นำเสนอเป็นภาษาอังกฤษมีมากและหลากหลายตามที่ได้นำเสนอมาแล้ว แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีโปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมที่นำเสนอเป็นภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ “ในปีการศึกษา 2553 ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เริ่มทดลองใช้โปรแกรม Turnitin กับเอกสารภาษาไทย และบัณฑิตวิทยาลัยได้ดำเนินการต่อเนื่อง โดยเปิดให้มีการใช้โปรแกรมดังกล่าวเพื่อตรวจสอบวิทยานิพนธ์ในปีการศึกษา 2554 นี้ ในเบื้องต้นพบว่า โปรแกรม Turnitin มีข้อจำกัดสำหรับการตรวจจับความละม้ายในผลงานภาษาไทยอย่างเหมาะสมเช่น

1) การจัดการเรื่องตัวอักษร สระ และวรรณยุกต์ เนื่องจากรหัสภาษาไทย มีหลากหลายมาตรฐานและแฟ้มเอกสารภาษาไทยอาจได้รับการบันทึกโดยใช้รหัสภาษาไทยที่ต่างมาตรฐานกัน จากการทดสอบระบบเบื้องต้นพบว่า โปรแกรม Turnitin มีปัญหาในการจัดการตัวอักษรไทยบางตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งสระบนและวรรณยุกต์ ทำให้เกิดปัญหาในการเปรียบเทียบข้อความกับต้นฉบับ

2) การทำงานของโปรแกรม Turnitin ที่เปรียบเทียบเนื้อหาภาษาไทย เป็นไปแบบ Simple String Matching เนื่องจากโปรแกรมไม่มีความรู้เรื่องโครงสร้างคำ และวลีภาษาไทย เมื่อทดสอบโดยนำบทความภาษาไทยเนื้อหาเดียวกันไปทำการตรวจหา โปรแกรมจะรายงานว่ามีความเหมือนเพียง 53 % เท่านั้น (ที่จริงควรรายงานว่าเหมือนกัน 100 % เนื่องจากเป็นบทความชิ้นเดียวกัน) ในขณะที่การตรวจจับบทความภาษาอังกฤษ จะทำงานได้ผลดีกว่า กล่าวคือ มีการเปรียบเทียบข้อความในลักษณะที่เป็น Fuzzy Matching สามารถมองข้อความข้ามประโยคได้ ตรวจพบการแก้ไขหรือมีการละคำ บางส่วนได้ เมื่อทดสอบโดยให้ตรวจจับบทความที่เป็นบทความชิ้นเดียวกัน โปรแกรมจะรายงานว่าเหมือนกัน 99 %

“จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะอักษรศาสตร์ ด้วยการสนับสนุนของบัณฑิตวิทยาลัย ได้ร่วมกันจัดทำโครงการระบบตรวจจับการคัดลอกผลงานวิชาการภาษาไทย (โปรแกรมอักษรวิสุทธิ์) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ออกแบบและพัฒนาเครื่องมือตรวจจับการคัดลอกผลงานวิจัยและวิชาการภาษาไทย 2) นำองค์ความรู้ด้านการประมวลผลภาษาไทยมาพัฒนาต่อยอดควบคู่กับการออกแบบระเบียบวิธีในการประมวลผลทางคอมพิวเตอร์ และ 3) ให้บริการการตรวจจับการลอกเลียนวรรณกรรมแก่เครือข่ายพันธมิตรทางวิจัยและวิชาการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ โครงการดังกล่าวเพิ่งเริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2554 คาดว่าจะใช้เวลาในการทำการศึกษาวิจัย 3 ปี⁷⁸”

บทสรุป

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นจะเห็นว่าโปรแกรมที่ใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งได้นำเสนอรายชื่อไว้ในหัวข้อ 3.3 ในบทที่ 3 เรื่อง การพัฒนาเครื่องมือเพื่อใช้ในการตรวจสอบ และนำเสนอตัวอย่างการทำงานของโปรแกรมบางโปรแกรมไว้ด้วย ดังนั้นผู้ที่ประสงค์จะใช้เครื่องมือดังกล่าวจะต้องศึกษาถึงจุดเด่นและข้อจำกัดของเครื่องมือต่างๆ ให้มีความเข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่ตัดสินใจเลือกใช้ นอกจากนี้อาจมีความจำเป็นต้องฝึกอบรมการใช้เครื่องมือบางเครื่องหรือทดลองใช้ก่อน เช่น โปรแกรม Turnitin ซึ่งมหาวิทยาลัยหลายแห่งจัดฝึกอบรมให้แก่อาจารย์และนักศึกษาเป็นประจำ

โปรแกรมที่ใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเมื่ออยู่เป็นจำนวนมาก ประเด็นที่สำคัญที่ผู้ใช้ต้องตระหนักก็คือรายงานที่ได้จากเครื่องมือต่างๆ เป็นเพียงข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะต้องนำไปพิจารณาประกอบกับข้อมูลอื่นก่อนตัดสินใจว่าได้มีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่และปริมาณการลักลอกมีจำนวนเท่าใด

⁷⁸โครงการระบบตรวจจับการคัดลอกผลงานวิชาการภาษาไทย (โปรแกรมอักษรวิสุทธิ์), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554.

ข้อเสนอแนะสำหรับสถาบันอุดมศึกษา : กรณีศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การลึกลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นการโจรกรรมทรัพย์สินทางปัญญาที่เป็นความผิดอย่างร้ายแรง ไม่ว่าผู้กระทำจะเป็นอาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต นักศึกษา โดยเฉพาะปัจจุบันการพัฒนาวิชาการที่รวดเร็วและการพัฒนาเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดดช่วยเอื้อให้มีการผลิตผลงานวิชาการจำนวนมากและการเข้าถึงข้อมูลทางด้านการสนเทศเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น (การค้นคว้าผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต) การลึกลอกงานวิชาการและวรรณกรรมจึงเป็นปัญหาที่ทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นโดยใช้วิธีการและรูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น ปัญหาดังกล่าวนอกจากจะสะท้อนถึงการขาดจิตสำนึกในเรื่องความซื่อสัตย์ทางวิชาการแล้วยังสะท้อนถึงแนวโน้มของการศึกษาที่ขาดคุณภาพ การ “สร้าง” องค์ความรู้ที่เป็นไปในทาง “สุกเอาเผากิน” โดยไม่ผ่านการพัฒนากระบวนการวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่พึงประสงค์ การลึกลอกผลงานทางวิชาการและวรรณกรรมโดยอาจารย์ นักวิชาการ และนิสิตนักศึกษา ที่เกิดขึ้นในสถาบันการศึกษาย่อมนำไปสู่ความเสื่อมเสียชื่อเสียงในวงวิชาการและขาดความเชื่อถือยอมรับในสังคม จัดเป็นภัยที่กัดกร่อนและคุกคามคุณภาพของสถาบันการศึกษาที่อันตรายยิ่ง

สถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศต่างตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงได้มีการกำหนดนโยบายและมาตรการต่างๆ เพื่อสร้างความตระหนักและป้องกันมิให้เกิดปัญหาการลึกลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือเพื่อให้อาจารย์และนักศึกษาลดน้อยลง

ในกรณีของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงแม้จะได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ และได้เริ่มดำเนินการในรูปแบบต่างๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 แต่ก็มีคามจำเป็นที่จะต้องกำหนดเป็นนโยบายและมาตรการต่างๆ เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สภามหาวิทยาลัยในการประชุมครั้งที่ 733 วันที่ 31 มีนาคม 2554 ได้ให้ความเห็นชอบในหลักการเพื่อให้มหาวิทยาลัยพิจารณาดำเนินการกำหนดเป็นนโยบาย แผนงาน แนวทางการบริหารจัดการ มาตรการส่งเสริมและมาตรการลงโทษ โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

5.1 การกำหนดนโยบายและแผนงาน

เนื่องจากการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นเรื่องสำคัญที่สะท้อนถึงความซื่อสัตย์สุจริตของนักวิชาการและมาตรฐานทางวิชาการของสถาบัน มหาวิทยาลัยจึงพึงให้ความสำคัญ โดยกำหนดและประกาศเป็นนโยบายโดยระบุถึงหลักการและแนวปฏิบัติของมหาวิทยาลัยในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน เพื่อส่งเสริมการสร้างความคิดที่เป็นของตนเอง และถือปฏิบัติว่าการลักลอบผลงานทางวิชาการและวรรณกรรมเป็นความผิดเชิงจริยธรรมที่ผู้กระทำจะปฏิเสธไม่ได้ว่าไม่ทราบ รวมถึงการพิจารณาลงโทษ ซึ่งมีตั้งแต่การสอบตกในรายวิชานั้น การถอดถอนปริญญาบัตรหรือตำแหน่ง ไปจนถึงการถูกไล่ออก

มหาวิทยาลัยควรเผยแพร่แนวนโยบายนี้ให้ประชาคมของมหาวิทยาลัยทุกระดับ ทั้งอาจารย์ นักวิจัย นิสิต และบุคลากรอื่นทราบเพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ และเพื่อให้มีการกำกับการดำเนินงานตามนโยบาย มหาวิทยาลัยควรออกข้อบังคับหรือระเบียบ โดยกำหนดให้อาจารย์ นักวิจัย นิสิต และบุคคลอื่นๆ ลงนามรับรองผลงานของตนเองก่อนนำไปเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการ หรือเสนอวิทยานิพนธ์ หรือเผยแพร่ผลงาน (สำหรับการลงนามรับรองผลงานนี้ มหาวิทยาลัยโดย ก.พ.อ. ได้จัดทำประกาศในเรื่องนี้ไว้ตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 แต่ยังมีได้ทราบโดยทั่วกัน ดังนั้นจึงควรเผยแพร่และกำกับให้มีการถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด)

5.2 การสร้างความตระหนักและใ้การศึกษา

มหาวิทยาลัยควรจัดทำแผนงานเพื่อสร้างความตระหนักถึงผลเสียของการลักลอบงานทางวิชาการและวรรณกรรม และเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ

ในการนำความรู้ความคิดของผู้อื่นมาเป็นฐานต่อยอดความคิดของตนเองโดยใช้วิธีการอ้างอิงที่ถูกต้อง ควรจัดกิจกรรมในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสร้างกรอบแนวคิดที่ตรงกันในเรื่องนี้ให้ประชาคมทุกกลุ่ม ทั้งนี้ นิสิต อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรกลุ่มอื่นๆทราบโดยทั่วกัน โดยดำเนินการดังนี้

5.2.1 การให้ความรู้แก่ประชาคมของมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับ นิสิต อาจารย์ และนักวิจัย โดยดำเนินการดังนี้

1) นิสิตระดับปริญญาตรี สำนักบริหารงานกิจการนิสิตควรจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้ ทั้งในรูปแบบของเอกสาร โปสเตอร์ เว็บไซต์ และการจัดอบรม โดยจัดเป็นกิจกรรมประจำ นอกจากนี้สำนักงานวิชาการควรกระตุ้นให้อาจารย์ชี้แจงความสำคัญในเรื่องนี้ให้แก่ นิสิต และในการตรวจผลงานของนิสิต ควรให้ความสำคัญเกี่ยวกับการตรวจสอบว่ามีการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมหรือไม่

2) นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา ปัจจุบันบัณฑิตวิทยาลัยได้จัดทำเอกสารเรื่อง การคัดลอกผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ (Plagiarism) “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”⁷⁹ แจกให้แก่ นิสิตใหม่ระดับบัณฑิตศึกษาทุกคนทราบและนำไปถือปฏิบัติ และนำเอกสารดังกล่าวเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ของหน่วยงานด้วย เอกสารนี้ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับการคัดลอกผลงานวิชาการอย่างครบถ้วนตามที่ได้นำเสนอไว้ในบทที่ 3 ข้อ 3.2.7 บัณฑิตวิทยาลัยควรดำเนินการต่อโดยเพิ่มเติมกรณีตัวอย่างและแปลเนื้อหาบางส่วนเป็นภาษาไทยเพื่อให้เข้าใจ

นอกจากการทำเอกสารดังกล่าวเพื่อเผยแพร่แล้ว บัณฑิตวิทยาลัยน่าจะจัดกิจกรรมอื่น เช่น การจัดอบรมและการจัดประชุมเสวนาในเรื่องนี้เพิ่มเติมด้วย รวมถึงอบรมวิธีการอ้างอิงผลงานที่ถูกต้องและการใช้เครื่องมือในการตรวจสอบผลงานด้วยตนเอง รวมทั้งมีศูนย์ให้คำปรึกษาแก่นิสิตโดยกำหนดให้ นิสิตตรวจสอบผลงานหรือวิทยานิพนธ์ด้วยตนเองก่อนนำเสนออาจารย์

3) อาจารย์และนักวิจัย ศูนย์วิทยทรัพยากรและส่วนส่งเสริมและพัฒนาวิจัยควรร่วมกันจัดทำเอกสารเพื่อเผยแพร่ความรู้ในเรื่องนี้ให้อาจารย์และนักวิจัยได้ทราบ

⁷⁹การคัดลอกผลงานวิจัย สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์(Plagiarism) “ประเด็นสำคัญที่ควรรู้”, บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, มิถุนายน 2553.

อย่างทั่วถึงโดยเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ด้วย นอกจากนี้ควรจัดอบรมและเสวนาในเรื่องดังกล่าว รวมถึงอบรมวิธีการใช้เครื่องมือในการตรวจสอบผลงานด้วย

5.2.2 การรวบรวม/พัฒนาเครื่องมือและการตรวจสอบ ปัจจุบันถึงแม้จะมีโปรแกรมที่ใช้ในการตรวจสอบข้อความที่เป็นภาษาอังกฤษเป็นจำนวนมาก บางโปรแกรมสามารถนำมาใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่บางโปรแกรมต้องเสียค่าใช้จ่ายโดยอาจจ่ายเป็นรายครั้งหรือรายปี ศูนย์วิทยทรัพยากรรวบรวมโปรแกรมดังกล่าวข้างต้น พร้อมทั้งระบุถึงจุดเด่นและข้อจำกัดของแต่ละโปรแกรมรวมทั้งค่าใช้จ่ายเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้

สำหรับการตรวจสอบผลงานของนิสิตศึกษา ปัจจุบันบัณฑิตวิทยาลัยได้เข้าโปรแกรม Turnitin เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการลักลอกผลงานผู้อื่น เพื่อให้คณาจารย์และหลักสูตรมีเครื่องมือสำหรับการตรวจผลงานของนิสิต และอาจรวมถึงเป็นเครื่องมือสำหรับการตรวจผลงานของบุคลากรของมหาวิทยาลัยด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การตรวจสอบการลักลอกผลงานผู้อื่นมีความกระชับและมีประสิทธิภาพ การดำเนินงานในเรื่องนี้จึงเป็นการทำงานแบบไตรภาคีระหว่างบัณฑิตวิทยาลัย ศูนย์วิทยทรัพยากร และคณะ/วิทยาลัย โดยบัณฑิตวิทยาลัยจัดหาเครื่องมือตรวจสอบและกำหนดให้มีการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ก่อนส่งเล่มให้บัณฑิตวิทยาลัย ศูนย์วิทยทรัพยากรเป็นหน่วยงานบริหารจัดการการใช้เครื่องมือการตรวจสอบและอบรมการใช้เครื่องมือดังกล่าวให้แก่คณะ/วิทยาลัย โดยคณะ/วิทยาลัยเป็นผู้ใช้เครื่องมือเพื่อทำการตรวจสอบผลงานของนิสิต อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความสำคัญของการลักลอกผลงานผู้อื่น ภายในชุมชนวิชาการของมหาวิทยาลัยอย่างจริงจัง มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายส่งเสริมให้นำเครื่องมือดังกล่าวไปใช้งานในวงที่กว้างมากขึ้นกว่าการใช้เฉพาะตรวจสอบวิทยานิพนธ์ โดยการส่งเสริมให้คณาจารย์ตรวจสอบผลงานนิสิตที่เกิดขึ้นในการเรียนรายวิชาต่างๆ ด้วย สำหรับโปรแกรมที่ใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบนั้น เนื่องจากปัจจุบันบัณฑิตวิทยาลัยได้เข้าโปรแกรม Turnitin มาใช้งาน จึงเห็นควรกำหนดให้ใช้โปรแกรมนี้เป็นโปรแกรมหลักต่อไประยะหนึ่งก่อน

สำหรับการพัฒนาเครื่องมือเพื่อตรวจสอบเอกสารที่เป็นภาษาไทย ซึ่งมหาวิทยาลัยโดยการสนับสนุนของฝ่ายวิชาการและบัณฑิตวิทยาลัยมอบหมายให้

คณาจารย์คณะวิศวกรรมศาสตร์และอักษรศาสตร์ดำเนินการพัฒนาโปรแกรม โดยใช้ชื่อว่า **โปรแกรมอักษรวิสุทธิ์** ตามรายละเอียดในบทที่ 4 ข้อ 4.2.6 เมื่อพัฒนามาจนถึงระดับหนึ่งแล้ว ควรนำมาให้อาจารย์และนิสิตทดลองใช้ก่อน เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จควรเผยแพร่ไว้ในเว็บไซต์ให้นักศึกษารองมหาวิทยาลัยและประชาชนทั่วไปมีโอกาสเข้าถึง รวมทั้งจัดอบรมวิธีการใช้งานให้แก่ นิสิต อาจารย์ และนักวิจัยด้วย

5.3 การกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบ

การดำเนินงานในเรื่องนี้มีความสำคัญและละเอียดอ่อน รวมทั้งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลายหน่วย ดังนั้นจึงอาจจะพิจารณาดำเนินการหลายรูปแบบ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการฯ การจัดตั้งหน่วยงาน หรือการดำเนินงานในรูปแบบผสมผสานที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ และจัดตั้งหน่วยงานด้วย รายละเอียดมีดังนี้

5.3.1 การแต่งตั้งคณะกรรมการ มหาวิทยาลัยอาจแต่งตั้งคณะกรรมการที่ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของหลายหน่วยงานมาช่วยกันดำเนินการ เรียกว่า **คณะกรรมการจริยธรรมทางวิชาการด้านการลักลอบผลงานทางวิชาการและวรรณกรรม** ประกอบด้วยอธิการบดีเป็นประธาน รองอธิการบดีด้านวิชาการเป็นรองประธาน รองอธิการบดีด้านวิจัยเป็นรองประธาน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ประธาน ก.พ.ว. ผู้อำนวยการศูนย์วิทยทรัพยากร ประธานสภาคณาจารย์ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และผู้ทรงคุณวุฒิอีก 5 ถึง 7 คน เป็นกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิชาการเป็นเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- 1) กำหนดแผนงานในการดูแลการลักลอบงานทางวิชาการและวรรณกรรม
- 2) รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหา และมาตรการเสนอสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำปี
- 3) สอดส่องดูแลให้มีมาตรการในการป้องกันการลักลอบงานทางวิชาการและวรรณกรรม

4) วางข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการลงโทษผู้ละเมิด เสนอ คณะกรรมการนโยบายวิชาการของสภามหาวิทยาลัย

5) พิจารณาสอบสวนความผิด และกำหนดโทษผู้ละเมิดตามระดับ ความผิด สำหรับกรณีที่มีความผิดขั้นร้ายแรง ให้เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา

6) อาจแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อกะทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ

การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มืองค์ประกอบและหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น อาจมีจุดเด่นที่มีผู้แทนจากหลายหน่วยงานมาดำเนินการร่วมกัน แต่การดำเนินงานในรูปแบบ ของคณะกรรมการก็มีข้อจำกัดเพราะไม่มีหน่วยงานรองรับโดยตรง คณะกรรมการฯ จะ สามารถปฏิบัติภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือไม่จะขึ้นอยู่กับประธานและเลขานุการ เป็นส่วนใหญ่ กรณีที่ประธานและเลขานุการมีภารกิจอื่นมากก็อาจจะไม่เวลามารับการ จัดการในเรื่องนี้ การดำเนินงานก็อาจจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

5.3.2 การจัดตั้งหน่วยงาน การแก้ไขข้อจำกัดของการดำเนินงานในรูปแบบ คณะกรรมการอาจกระทำโดยการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อบริหารจัดการในเรื่องการลักลอก งานวิชาการและวรรณกรรมเป็นการเฉพาะ การดำเนินงานเช่นนี้จะมีจุดเด่นที่มีผู้รับผิดชอบ งานนี้โดยตรง สามารถดำเนินงานได้เต็มเวลาและต่อเนื่อง แต่อาจมีข้อจำกัดหากมิได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเต็มที่

5.3.3 การดำเนินงานในรูปแบบผสมผสาน มหาวิทยาลัยอาจใช้ทางเลือก ที่เหมาะสม โดยแต่งตั้งคณะกรรมการฯ เพื่อดำเนินงาน และจัดตั้งหน่วยงานขนาดเล็ก เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการ

5.3.4 การบริหารจัดการระดับคณะและมหาวิทยาลัย เนื่องจากการบริหาร จัดการเรื่องการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเป็นเรื่องที่สำคัญ ละเอียดอ่อน และ มีความแตกต่างในแต่ละสาขาวิชา ดังนั้นในการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบบริหารจัดการ จึงควรดำเนินการทั้งในระดับคณะและมหาวิทยาลัย ไม่ว่าจะจัดตั้งผู้รับผิดชอบในรูปแบบ ของการจัดตั้งคณะกรรมการหรือหน่วยงาน มีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับคณะ/หน่วยงานที่เทียบเท่าและระดับมหาวิทยาลัย โดยคณะ/หน่วยงานจะเป็น ผู้กำกับกับการดำเนินงานในขั้นต้น ทั้งในเรื่องของการสร้างความตระหนัก การรับเรื่องร้องเรียน

การได้สวน และการเสนอทลงโทษ ทั้งนี้เมื่อมีการดำเนินการในระดับคณะ/หน่วยงาน เสร็จเรียบร้อยแล้วจะต้องเสนอเรื่องให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบในระดับมหาวิทยาลัยพิจารณา ดำเนินการต่อไป

5.4 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานและบทลงโทษ

5.4.1 การกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน เนื่องจากการดำเนินงานในเรื่อง การลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรมมีความสำคัญยิ่งและเกี่ยวข้องกับบุคลากรหลายกลุ่ม ดังนั้นการสร้างวัฒนธรรมที่ถึงถึงความสำคัญและการบริหารจัดการในเรื่องนี้ควร ครอบคลุมผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ทั้งนิสิต อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรอื่นๆ สำหรับนิสิตควรมีการตรวจสอบผลงานและวิทยานิพนธ์ก่อนนำเสนออาจารย์ ส่วนบุคลากร ทั้งอาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรอื่น ควรมีการตรวจสอบผลงานที่เสนอขอเพื่อเลื่อน ตำแหน่ง ดังนั้นจึงควรกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเผยแพร่ให้ทราบอย่าง กว้างขวางและทั่วถึง

สำหรับการดำเนินงานในขั้นต้นให้ผู้ได้รับผิดชอบในระดับคณะพิจารณา ดำเนินการและสรุปผลให้ผู้ได้รับผิดชอบในระดับมหาวิทยาลัยดำเนินการต่อดังนี้ กรณีที่มี การร้องเรียนถึงปัญหาการลักลอบงานวิชาการและวรรณกรรม ผู้ที่ได้รับผิดชอบการดำเนินงาน เรื่องนี้ในระดับคณะจะต้องดำเนินการเพื่อตรวจหาข้อเท็จจริงอย่างละเอียดรอบคอบ โดยพิจารณาจากเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จากนั้นให้สรุปผลการ ตรวจสอบและขอเสนอในการลงโทษให้ผู้ได้รับผิดชอบงานในระดับมหาวิทยาลัยดำเนินการ ต่อไป เมื่อมีข้อยุติจะต้องแจ้งให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ผู้ที่ ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิในการอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ เมื่อมีการอุทธรณ์ คณะกรรมการจะต้องพิจารณาทบทวนและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาทราบ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้จะต้องมีการบันทึกผลการตัดสินในระเบียบนิสิตหรือ ระเบียบบุคลากรไว้ด้วย โดยสรุปขั้นตอนควรประกอบด้วย

- 1) การเสนอข้อร้องเรียนที่คณะ
- 2) คณะทำการตรวจสอบข้อมูลจากเอกสารและการได้สวนบุคคลที่ เกี่ยวข้อง

- 3) คณะพิจารณา และเสนอผลการพิจารณารวมทั้งบทลงโทษให้มหาวิทยาลัย
- 4) มหาวิทยาลัยพิจารณาข้อเสนอของคณะ และพิจารณาตัดสิน หากประสงค์จะขอข้อมูลหรือสัมภาษณ์เพิ่มเติมก็อาจดำเนินการได้
- 5) มหาวิทยาลัยตัดสินและกำหนดบทลงโทษ จากนั้นให้แจ้งแก่ผู้ถูกร้องเรียนและคณะที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
- 6) ผู้ถูกร้องเรียนอาจยื่นอุทธรณ์ได้ ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
- 7) หากมีการอุทธรณ์ ให้คณะกรรมการพิจารณาบททวนและตัดสิน พร้อมทั้งบทลงโทษ จากนั้นให้แจ้งแก่ผู้ถูกร้องเรียนและคณะที่เกี่ยวข้องเป็นลายลักษณ์อักษร ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้
- 8) รวบรวมผลการตัดสินไว้ในระเบียบของนิสิตหรือระเบียบของบุคลากร

5.4.2 การกำหนดบทลงโทษ การนำเสนอผลงานใดๆ ไม่ว่าจะป็นรายงานหรือวิทยานิพนธ์ของนิสิต ผลงานที่นำเสนอเพื่อขอเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์หรือระดับชั้นในการทำงานของบุคลากร และผลงานที่เผยแพร่อื่นๆ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้ที่เป็นเจ้าของผลงานนั้นๆ ที่จะต้องดำเนินการด้วยตนเองและระมัดระวังมิให้เกิดการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมของผู้อื่น เจ้าของผลงานควรตรวจสอบผลงานก่อนนำเสนอหรือเผยแพร่ และมหาวิทยาลัยควรกำหนดให้เจ้าของผลงานลงนามรับรองผลงานด้วย

การกำหนดบทลงโทษ ควรพิจารณาจากหลักการหลายประการ เช่น การลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมเกิดขึ้นด้วยความจงใจหรือมิได้ตั้งใจ มีการลักลอกงานผู้อื่นมากน้อยเพียงใด และระดับความสำคัญของผลงานนั้นๆ เช่น

- **นิตินระดับปริญญาตรี** กรณีที่เป็นนิตินระดับปริญญาตรีและเป็นการจัดทำรายงาน อาจมีการลักลอกงานวิชาการผู้อื่นด้วยความไม่ตั้งใจหรือขาดความรู้ในการอ้างอิง หากเป็นความผิดครั้งแรก ควรทำการตักเตือนและภาคทัณฑ์ กรณีที่เป็นความผิดซ้ำและเกิดจากความจงใจ ควรลงโทษด้วยการตัดคะแนน

- **นิตินระดับบัณฑิตศึกษา** ซึ่งทราบถึงความสำคัญและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมว่าเป็นเรื่องที่จะต้องระมัดระวังมิให้เกิดขึ้น

รวมทั้งทราบวิธีการตรวจสอบด้วยตนเอง ดังนั้นหากมีการตรวจพบว่ามีกรลักลอกงานวิชาการผู้อื่นและเป็นการกระทำผิดที่ร้ายแรง กรณีที่เป็นรายงาน ควรทำการตัดคะแนนส่วนกรณีที่เป็นวิทยานิพนธ์ ควรตัดลินให้สอบตก

- อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรอื่นๆซึ่งทราบถึงความสำคัญและปัญหาที่เกิดจากการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมว่าเป็นเรื่องที่จะต้องระมัดระวังมิให้เกิดขึ้นอย่างยิ่ง หากมีการตรวจพบว่ามีกรลักลอกงานวิชาการผู้อื่นและเป็นการกระทำผิดที่ร้ายแรง ควรยุติการพิจารณาการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์หรือระดับชั้นในการทำงานของบุคลากร ทั้งนี้ควรกำหนดด้วยว่าผู้ที่ทำผิดจะไม่สามารถเสนอผลงานให้พิจารณาได้อีกครั้งภายในระยะเวลาที่ปี

ถึงแม้ว่ามหาวิทยาลัยจะตระหนักถึงเรื่องความสำคัญของการลักลอกงานวิชาการและวรรณกรรมมาเป็นเวลานานแล้ว แต่มหาวิทยาลัยเพิ่งจะกำหนดนโยบายและมาตรการ รวมทั้งเผยแพร่ให้ประชาคมทราบ กรณีที่มีปัญหาที่เกิดมาก่อนที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดนโยบาย มหาวิทยาลัยควรลงโทษเฉพาะกรณีที่เป็นปัญหาที่ร้ายแรงและมีความผิดที่ชัดเจนโดยทำการลงโทษย้อนหลัง เนื่องจากหลักการดังกล่าวเป็นหลักจริยธรรมพื้นฐานที่นักวิชาการพึงปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด สำหรับการลงโทษขั้นรุนแรงถึงให้ออก หรือยกเลิกการให้ปริญญา หรือยกเลิกการขอหรือลดถอนการเลื่อนตำแหน่งทางวิชาการหรือระดับชั้นในการทำงาน ควรเสนอให้สภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาตัดสิน

- “จี้ริบวุฒิดีออกเตอร์ รมต. เบียร์นาว” 24 กุมภาพันธ์ 2554, **ไทยรัฐ**: 2.
ตารางฝึกอบรม[ออนไลน์]. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stang.sc.mahidol.ac.th/AIT/course.htm>
- บริษัท iGroup Press Co., Ltd. เอกสารประชาสัมพันธ์ของโปรแกรม Turnitin. กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ป.).
- ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ 2).** สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550. (อัตรานา)
- ไพเราะ เบญจกุล. หยุด ! การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น (Stop ! Plagiarism)** [ออนไลน์]. คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค มหาวิทยาลัยพายัพ. แหล่งที่มา: <http://nurse.payap.ac.th/main/academic/Plagiarism.pdf>
- ยง ภู่วรรณ. การลอกเลียนงาน (Plagiarism).** เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดยสำนักงานสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 16 มิถุนายน 2553.
- ยุพิน จันทร์เจริญสิน, วิวัฒน์ วัฒนาวุฒิ และ ชนิดา จริยาพรพงศ์. คั่งปัญญาจุฬาเพื่อประเทศไทย.** สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุวิมล ว่องวานิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม. การลอกเลียนงาน (Plagiarism).** เอกสารประกอบการประชุมที่จัดโดยสำนักงานสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 16 มิถุนายน 2553.
- สุวิมล ว่องวานิช และวิไลวรรณ ศรีสงคราม. Plagiarism** [ออนไลน์]. ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. แหล่งที่มา: <http://wiki.edu.chula.ac.th/groups/90e28/wiki/b0f28/plagiarism.html>
- สุภาภรณ์ ศรีดี. ลิขสิทธิ์ทางวิชาการและจริยธรรมบนอินเทอร์เน็ต**[ออนไลน์]. สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. แหล่งที่มา: <http://www.stou.ac.th/thai/schools/sca/document/copyright.htm>
- Academic Integrity Committee** [Online]. Policy on Cheating and Plagiarism, California State University Long Beach. Available from: <http://www.csulb.edu/divisions/aa/research/our/information/policies/cheating>
- Academic Integrity Policy**[Online]. San Jose State University. Available from: <http://www.sjsu.edu/senate/S02-5.pdf>

Acknowledging Your Sources[Online]. Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/plagiarism/> [August, 2008]

Adil E. Shamoo and David B. Resnik. **Responsible Conduct of Research**. 2nd ed. (n.p.): Oxford University Press, 2009. p.107.

Adil E. Shamoo and David B. Resnik. **Responsible Conduct of Research**, 2nd ed. (n.p.): Oxford University Press, 2009. p.108.

Avoiding plagiarism[Online]. Baylor School. Available from: <http://mail.baylorschool.org/~jstover/plagiarism/avoidance.htm> [December 2, 2010]

Avoiding plagiarism[Online]. Using English for Academic Purposes. Available from: <http://www.uefap.com/writing/exercise/plagiar/plagex1.htm>

Collins, M.E. & Amodeo, M. Responding to plagiarism in schools of social work : considerations and recommendations. **Journal of Social Work Education** 41,3(2005): 527-543.

Deja Vu: a Database of Highly Similar Citations[Online]. Available from: <http://dejavu.vbi.vt.edu/dejavu/>

Doesn't citing sources make my work seem less original?[Online]. Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_what_is_citation.html

eTBLAST: a text-similarity based search engine[Online]. Available from: <http://etest.vbi.vt.edu/etblast3/index/tutorial>

Exercise 2[Online]. Avoiding plagiarism. Available from: <http://www.uefap.com/writing/exercise/plagiar/plagex2.htm> [March 26,2011]

Feedback for “Self - Plagiarism” Scenario Reviewed[Online]. Common Mistakes in Responsible Authorship. Available from: <http://www.niu.edu/rcportal/publication/mistakes/19mistake-c.htm> [June 12, 2011]

Honesty in Academic Work : A Guide for Students and Teachers[Online].

The Chinese University of Hong Kong. Available from: <http://www.cuhk.edu.hk/policy/academichonesty/> [November, 2010]

How do I know if something is public domain or not?[Online].

Plagiarism FAQs. Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_plagiarism_faq.html

How to Recognize Unacceptable and Acceptable Paraphrases[Online].

Writing Tutorial Services (WTS), Indiana University Bloomington. Available from: <http://www.indiana.edu/~wts/pamphlets/plagiarism.shtml> [April 27, 2004]

Informing Students[Online]. Cheating and Plagiarism Policy, Capilano

University. Available from: <http://www2.capilanou.ca/current/policies/university-policies/cheating.html>

Introduction[Online]. Academic Integrity, Princeton University. Available

from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/intro/index.htm> [August, 2008]

Mark Israel and Iain Hay. **Research Ethics for Social Scientists**. (n.p.):

SAGE Publications, 2006. pp.113-114.

Miguel Roig. **Avoiding plagiarism, self-plagiarism, and other questionable writing practices: A guide to ethical writing**[Online]. Available

from: <http://facpub.stjohns.edu/~roigm/plagiarism/Index.html> [August, 2006]

Nonprint and Electronic Sources[Online]. Academic Integrity, Princeton

University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/other/> [August, 2008]

Not-So-Common Knowledge[Online]. Academic Integrity, Princeton University.

Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/notcommon/> [August, 2008]

Office Of Judicia Affairs Role[Online]. San Jose State University. Available from: <http://www.sjsu.edu/senate/S02-5.pdf>

Online Research Ethics Course[Online]. Available from: www.ori.dhhs.gov/education/products/montana_round1/issues.html

Plagiarism Detection Tools, Plagiarism : โจรกรรมทางวรรณกรรม / การขโมยคัดลอกผลงานของผู้อื่น[ออนไลน์]. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stang.sc.mahidol.ac.th/Plagiarism.htm> [สิงหาคม 22, 2008]

Plagiarism Detector - Plagiarism Detection Software[Online]. Available from: www.plagiarism-detector.com

Plagiarism Procedures[Online]. UCD Registry Plagiarism Policy And Procedures, University College Dublin. Available from: http://www.ucd.ie/registry/academicsecretariat/plag_pol_proc.pdf

Plagiarism Tutorial - APA Examples to Examine[Online]. Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding3.html> [June 16, 2008]

Plagiarism: How To Avoid It[Online]. Plagiarism, Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/avoiding1.html> [June 16, 2008]

Procedure[Online]. Cheating and Plagiarism Policy, Capilano University. Available from: <http://www2.capilanou.ca/current/policies/university-policies/cheating.html>

Ruchareka.Turnitin[Online]. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. Available from: <http://stanglibrary.wordpress.com/2008/07/25/turnitin/> [กรกฎาคม 25, 2008]

Safe Practices[Online]. The Purdue Online Writing Lab, Purdue University. Available from: <http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/589/03/>

- Sample Paper Excerpt**[Online]. Common Mistakes in Responsible Authorship. Available from: <http://www.niu.edu/rcrportal/publication/mistakes/19mistake-b.htm> [june 12 2011]
- Search Results for 'plagiarism'** [Online]. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. Available from: <http://stanglibrary.wordpress.com/?s=plagiarism>
- Software to detect plagiarism: WCopyfind**[Online]. Available from: <http://plagiarism.phys.virginia.edu/Wsoftware.html>
- Some specific examples of intentional plagiarism**[Online]. Baylor School, Available from: <http://mail.baylorschool.org/~jstover/plagiarism/intent.htm> [December 2, 2010]
- Students should take particular care that**[Online]. Plagiarism Strategy, King's college London. Available from: <http://www.kcl.ac.uk/content/1/c6/04/69/71/College-strategy-2009-10.pdf>
- Sutherland – Smith, W. Academic perceptions of student plagiarism in writing, Pandora's box. **Journal of English for academic purposes**. 4: 83-95. [2005].
- Turnitin for Admissions**[Online]. Available from: <http://www.turnitinadmissions.com/>
- Turnitin โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงาน และให้คะแนนออนไลน์**[ออนไลน์]. ห้องสมุดสตางค์ มงคลสุข คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. แหล่งที่มา: <http://stanglibrary.wordpress.com/2010/07/07/turnitin-โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอก/>
- University Plagiarism Policy**[Online]. University College Dublin. Available from: http://www.ucd.ie/registry/academicsecretariat/plag_pol_proc.pdf
- University policy on academic honesty**[Online]. University of Chicago. Available from: <http://cir.uchicago.edu/currentstudents/UofC%20Plagiarism%20Guidelines.pdf>

- What doesn't need to be cited or attributed in Plagiarism: what is it?**
[Online]. Washington State University. Available from: <http://www.wsulibs.wsu.edu/plagiarism/what.html#comknow>[September 19, 2009]
- What is citation?**[Online]. Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_what_is_citation.html
- What is plagiarism?**[Online]. Library, University of California Berkeley. Available from: <http://www.lib.berkeley.edu/instruct/guides/citations.html>
- What is the “public domain?”**[Online]. Available from: http://www.plagiarism.org/plag_article_plagiarism_faq.html
- When to Cite Sources**[Online]. Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/cite/> [August,2008]
- Wicker, P. Plagiarism : understanding and management. **Journal of Perioperative Practice** 17,8(2007): 372, 377-382.
- Working Habits that Work**[Online]. Academic Integrity, Princeton University. Available from: <http://www.princeton.edu/pr/pub/integrity/08/habits/> [August, 2008]

ผู้จัดทำ

- รองศาสตราจารย์ กัญจนา บุญเกียรติ

การศึกษา

- วท.บ. (เกียรตินิยม อันดับ 2) (เคมีวิศวกรรม)
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- M.Sc. (Physical Chemistry)
University of Sackatchewan ,Canada
- Post Graduate Diploma in Fuel Science
University of Leeds, United Kingdom

การทำงาน

- อาจารย์ประจำภาควิชาเคมีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เลขานุการฝ่ายวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- หัวหน้าภาควิชาเคมีเทคนิค คณะวิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการวิทยาลัยปิโตรเลียมและปิโตรเคมี
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถ ภาควิชาเคมีเทคนิค
คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- นางประไพพิศ มงคลรัตน์

การศึกษา

- คบ. (การสอนวิทยาศาสตร์) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คม. (สถิติการศึกษา) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ประกาศนียบัตรชั้นสูง (การบริหารงานภาครัฐและกฎหมายมหาชน) สถาบันพระปกเกล้า

การทำงาน

- หัวหน้าหน่วยวิจัยสถาบัน กองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการกองแผนงาน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ผู้อำนวยการศูนย์นวัตกรรมการเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การลักลอบงานวิชาการ
ISBN 978-616-551-438-5



9 786165 514385

ราคา 70.-